

ΗΘΙΚΗ

ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΕΝΕΡΓΟΥΜΕΝΗ

ἦτοι

*Ἠθικὰ τεμάχια διαφόρων συγγραφέων τῆς τε παλαιᾶς
καὶ νεωτέρας ἱστορίας, τὰ μὲν μεταφρασθέντα τὰ
δὲ ἐραρισθέντα, πρὸς ἠθικὴν ἐφαρμογὴν καὶ
χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων.*

ΤΠΟ

Μ. Δ. ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΟΥ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ,

ἐπανξηθεῖσα καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμισθεῖσα.

(Κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως).

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Δ. ΕΙΡΗΝΙΔΟΥ,

(κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου)

—
1860.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΗ 2000

Αριθμός Έκδοσης: 1000

Αριθμός Έκδοσης: 1000

ΕΚΔΟΣΗ 2000

Αριθμός Έκδοσης: 1000

Αριθμός Έκδοσης: 1000

ΕΚΔΟΣΗ

ΗΘΙΚΗ

ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΕΝΕΡΓΟΥΜΕΝΗ

ἤτοι

*Ἠθικά τεμάχια διαφόρων συγγραφέων τῆς το παλαιᾶς
καὶ νεωτέρας ἱστορίας, τὰ μὲν μεταφρασθέντα τὰ
δὲ ἐφαισθέντα, πρὸς ἠθικὴν ἐφαρμογὴν καὶ
χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων.*

ΤΠΘ

Μ. Δ. ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΟΥ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ,

ἐπαυξηθεῖσα καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμισθεῖσα.

(Κατ' ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Δ. ΕΙΡΗΝΙΔΟΥ.

— 1860 —

1860.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν
τοῦ ἐκδότου, θεωρεῖται ὡς ἐκ τυποκλοπίας προερχόμενον
καὶ τιμωρεῖται κατὰ νόμον.

ΤΩ ΚΥΡΙΩ Ι. Π. ΚΟΚΚΩΝΗ,

ΠΡΩΗΝ ΓΕΝΙΚΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι, » εἶπε τὸ ἀλάνθαστον στόμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Τὴν θείαν παραγγελίαν ἀκολουθῶν καὶ ἀποδίδων δικαιοσύνην, ἀνατίθημι εἰς ὑμᾶς τὸ μικρὸν τοῦτο πόνημα ὡς ἀπαρχὰς τῶν κόπων μου. Ναὶ δικαίαν θεωρῶ τὴν ἀνάθεσιν ταύτην, διότι ἔργον, ὄπερ προώρισται ὑπὲρ τῆς διαπλάσεως τῶν ἀπαλῶν ψυχῶν τῆς νεότητος, εἰς τίνα ἄλλον ἀρμόζει ν' ἀνατεθῆ, εἰμὴ εἰς σὲ τὸν ἐγγηράσαντα, καὶ ἐγκαρτερήσαντα, καὶ ὡς ἀκρογωνιαῖον λίθον τεθέντα ὑπὲρ τῆς προπαιδείας; Τίς ἄλλος ἐνέκυψεν ἢ ἐμόχθησεν ὑπὲρ αὐτῆς πλέον σοῦ, καὶ τοι μακρὰν ὄντος τῶν πραγμάτων; Ἄλλως τε ὀφείλω εὐγνωμοσύνην διὰ

τὴν πατρικὴν ὑμῶν μέριμναν πρὸς με, μαθητεύον-
τα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ὑμῶν, καὶ νῦν ἀποχωρήσαντα
τοῦ Δημοδιδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος· πρὸς δὲ
τούτοις καὶ διὰ τὰς ὁδηγίας Σας πρὸς τὴν ἐκλογὴν
καὶ τὴν διάταξιν τῆς ὕλης τοῦ παρόντος βιβλίου.
Ὅθεν Σεβαστέ μοι Κύριε, ἐλπίζω ὅτι τὴν μικρὰν
ταύτην προσφοράν, ὡς δείγμα βαθείας εὐγνωμο-
σύνης καὶ σεβασμοῦ, καὶ προερχομένην ἐξ εἰλικρι-
νοῦς καρδίας, ὡς τὸ προσενεχθὲν ὕδωρ εἰς τὸν
Ἄρταξέρεξην, δὲν θέλετε ἀπαξιῶσει μετ' εὐμενείας
γ' ἀποδεχθῆτε.

Ὁ διὰ βίου εὐγνώμων

Μ. Δ. ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΟΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Οὐδείς βεβαίως δύναται ν' ἀρνηθῆ τὰς ἐντυπώσεις τῶν παραδειγμάτων ἢ τῶν λόγων εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν· αὐταὶ μένουσιν ἀνεξάλειπτοι ἐκ τῆς καρδίας του, γίνονται ἔξεις, καὶ τὸν παρακολουθοῦσι μέχρι τοῦ τάφου. Ὅθεν καθὼς ἡ ἀξία καὶ ἡ κομψότης τῶν ἀγγείων ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ, ὃν ὁ κεραμεὺς δίδωσι αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω τῆς πρώτης ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀγωγή εἶναι ἡ βάσανος, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ μετὰ ταῦτα βίου του. Ἡ δὲ μόρφωσις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς κρέμαται ἐκ τῶν γονέων καὶ τῶν διδασκάλων· ἀμφοτέραι αἱ τάξεις αὗται τῆς κοινωνίας ἀναδέχονται βαρεῖαν εὐθύνην ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς κοινωνίας, καὶ ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχή, καὶ ἐνδελεχῆς ἀφοσίωσις πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου γινώσκω ἐκ πείρας τὴν δυσκολίαν ταύτην, διότι ἐπὶ πενταετίαν μετῆλθον τὸ ἐπίμοχθον μὲν, ἀλλ' εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν τοῦτο ἐπάγγελμα, καὶ ἐὰν ἡ κοινωνία ἡμῶν δὲν σέβηται τοῦτο, καὶ δὲν ἐκτιμᾷ ἀρκούντως τοὺς καταβαλλομένους δι' αὐτὸ κόπους, ὁ δημοδιδάσκαλος ὅμως αἰσθάνεται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τὴν ἄφατον ἐκείνην ἀγαλλίασιν τοῦ ἀναμορφώσκειν ψυχάς.

Εἰς ἐκ τῶν τρόπων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ τούτου

σκοποῦ, εἶναι καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἠθικῶν βιβλίων. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ παρόν, οὔτινος ἡ ὕλη διχηρημένη κατὰ κεφάλαια, καὶ ταῦτα πάλιν εἰς παραγράφους, ἔχει ἀντικείμενον τὰς διαφοροὺς ἀρετὰς καὶ κακίας μετὰ παρατηρήσεων.

Περὶ τοῦ ὠφελίμου τοῦ βιβλίου τούτου μαρτυροῦσιν ἀρκούντως αἱ πολλαὶ μετατυπώσεις αὐτοῦ ἔν τε τῇ Γαλλικῇ καὶ Ἀγγλικῇ γλώσσῃ. Τὸ Γαλλικὸν εἶχον μεταφράσει σχεδὸν ὅλον πρὸ ἐτῶν, μὴ τολμῶν νὰ δημοσιεύσω τοῦτο διὰ τὴν ἀπειρίαν μου. Ἀλλ' αἱ προτροπαὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα δεινῶν, καὶ ἰδίως αἱ συμβουλαὶ τοῦ γηραιοῦ Κοκκῶνη, τοῦ Μέντορος τῆς προπαιδείας, καὶ τολμηρότερον μὲ κατέστησαν, καὶ ἄλλην ιδέαν μοὶ ἐνέβαλον· δηλ. νὰ μὴ περιορισθῶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Γαλλικὸν κείμενον, ἀλλὰ νὰ συλλέξω καὶ ἄλλοθεν, ὅσα τὰ κατὰλληλα ἱστορικὰ γεγονότα καὶ διηγήματα πρὸς Ἑλληνας παῖδας, ὅπερ καὶ ἐποίησα, ἐρηνισθεῖς καὶ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας τοῦ Κ. Ῥαγκαβῆ καὶ ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τοῦ Κ. Λεοντίου, καὶ ἐξ ἄλλων ἠθικῶν βιβλίων, πολλὰ τοιαῦτα τεμάχια.

Ἡ δὲ χρῆσις καὶ ὠφέλεια τοῦ παρόντος βιβλίου τετραχῶς παρίσταται. α'. Τὰ διηγήματα ταῦτα, ὡς τερπνά, θέλουσι προθυμοποιεῖ τοὺς παῖδας εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκωσι ταῦτα πολλάκις, ἐξ οὗ προκύπτει ἡ γύμνασις τῆς ἀναγνώσεως· β'. Δύνανται κάλλιστα τὰ διηγήματα ταῦτα νὰ ἐκθέτωσι κατ' ἔννοιαν οἱ μαθηταὶ τοῦ συνδιδασκτικοῦ τμήματος, ὅπερ θέλει ἐξασκεῖ τὸ μνημονικὸν αὐτῶν· γ'. Μετὰ τὴν προφορικὴν διήγησιν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος, πρὸς γραμματικὴν ἀσκήσιν, ἐξαιρέτως δύνανται νὰ ἐκτίθενται ἐνώπιον τοῦ διδασκάλου· δ'. δὲ καὶ κυριώτατον πάντων, πρὸς ἠθικὴν ἐφαρμογὴν θέλουσι χο-

ρηγεῖ ἄφθονον ὕλην εἰς τὸν διδάσκαλον, ὅστις λαμβάνων ἀφορμὴν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐκάστου παραγράφου θέλει ἐφιστᾶ τὴν προσοχὴν τοῦ μαθητοῦ, παραινῶν αὐτὸν ἀναλόγως τῆς περιστάσεως, τὴν μὲν καλὴν πράξιν νὰ μιμῆται καὶ ἐκτελῇ, τὴν δὲ κακὴν ν' ἀποστρέφεται καὶ ἀποφεύγῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαρτίου 1858.

Ὁ ἐρχνιστὴς

Μ. Δ. ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΟΣ.

ΗΘΙΚΗ

ἐν τῷ βίῳ ἐνεργουμένη.

ΠΕΡΙ ΘΕΟΣΕΒΕΙΑΣ.

Μήτηρ πασῶν τῶν ἀρετῶν ἐστὶν ἡ εὐσέβεια.

ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡΟΣ.

Ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ κατεσκεύασεν εἰκόνα χρυσῆν, καὶ ἀπέστειλε νὰ συγκαλέσῃ τοὺς ὑπάτους καὶ τοὺς στρατηγούς καὶ τοπάρχας, καὶ πάντας τοὺς ἐν ἀξιώματι, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνας. Ἀφοῦ δὲ συνήχθησαν, ἐφώναξεν ὁ κήρυξ δυνατά· «Λαοί, φυλαί, καὶ γλῶσσαι! τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀκούσῃτε τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τῆς κιθάρας καὶ τῶν ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων, προσπίπτοντες προσκυνεῖτε τὴν χρυσῆν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἔστησεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ. Ἐὰν μὴ πέσῃ τις νὰ προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ θέλει ῥιφθῆ εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.» Πάντες οἱ ὑπῆκοοι τοῦ βασιλέως ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην, πλην τριῶν παίδων Ἑβραίων τὸ γένος, τοὺς ὁποίους κατήγγειλαν εἰς τὴν βασιλέα ὡς μὴ πεσόντας νὰ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα του κατὰ τὴν προσταγὴν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὀργισθεὶς κατ' αὐτῶν μεγάλως, εἶπε, νὰ φέρωσιν ἔμπροσθέν του τὸν Ἀνανίαν, Μισαήλ καὶ Ἀζαρίαν, καὶ ἐλθόντας εἶπε πρὸς αὐτούς· «Ἀληθῶς δὲν λατρεύετε τοὺς θεοὺς μου, καὶ δὲν προσκυνεῖτε τὴν εἰκόνα μου; ἐὰν μὴ προσκυνή-

σητε αὐτήν, καθὼς ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τῶν ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ θέλετε ῥιφθῆ εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ τίς εἶναι ἐκεῖνος ὁ Θεός, ὅστις θέλει σᾶς λυτρώσει ἐκ τῶν χειρῶν μου;» Ὁ Θεός, ὃν λατρεύομεν, εἶπον οἱ νεανίαι, δύναται νὰ μᾶς ἐκβάλῃ ἀπὸ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς καὶ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἐκ τῶν χειρῶν σου, ὦ βασιλεῦ! Τότε ὁ Ναβοδοχοδόσορ ἤναψεν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ καύσωσιν ἑπταπλασίως τὴν κάμινον, καὶ νὰ ῥίψωσιν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς τοὺς παῖδας δεδεμένους. Ἄλλ' ὦ τοῦ θαύματος! οἱ παῖδες οὗτοι περιεπάτουν ἐν τῷ μέσῳ τῆς φλογός, ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, καὶ εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὅστις ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ τῆς φλογός τῆς καμίνου.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ναβουχοδοδόσορ, ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τούτῳ, εἶπεν εἰς τοὺς μεγιστᾶνάς του· Ἀὐτὸν ἔρριφθησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς δεδεμένοι τρεῖς ἄνδρες; Ἐγὼ δὲ βλέπω τέσσαρας λελυμένους καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ ὁ τέταρτος φαίνεται ὡς υἱὸς Θεοῦ. Ἐπειτα πλησιάσας εἰς τὴν κάμινον ἐφώνησε· Ἀοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου! ἐξέλθετε ἐκ τῆς καμίνου. Οἱ δὲ παῖδες ἐξῆλθον ἀβλαβεῖς ἐκ τῆς καμίνου, χωρὶς νὰ καῖ οὔτε θοῖξ τῆς κεφαλῆς των. Εὐλογητὸς ὁ Θεός τοῦ Σεδράχ, Μισάχ καὶ Ἀβδεναγῶ, εἶπεν, ὅστις ἀπέστειλε τὸν ἄγγελόν του, καὶ διέσωσε τοὺς παῖδάς του, οἵτινες ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν! καὶ ἐγὼ ἐκδίδω διὰταγμα, ἵνα πᾶς λαός, φυλή, καὶ γλῶσσα, ἣτις ἤθελε βλασφημήσῃ τὸν Θεὸν τοῦ Σεδράχ, Μισάχ καὶ Ἀβδεναγῶ ἀπολεσθῇ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ διαρπαγῇ· διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς δυνατὸς νὰ σώζῃ οὕτως. Ἀνύψωσε δὲ καὶ εἰς ἀξιώματα μεγαλείτερα αὐτοῦ.

Ο ΔΑΝΙΗΛ ΕΝ Τῷ ΛΑΚΚῶ ΤῶΝ ΛΕΟΝΤῶΝ.

Καὶ ὁ Δανιὴλ ὑπέστη πολλὰ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καθώς καὶ οἱ εἰρημένοι σύντροφοὶ αὐτοῦ, οἱ τρεῖς παῖδες. Ἡ μεγάλη καὶ σταθερὰ εὐνοία, τῆς ὁποίας ἀπῆλαυε παρὰ τῶν βασιλέων τῆς Βαβυλωνῶς, ἠρέθισε τὴν ζηλοτυπίαν τῶν αὐλικῶν, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν καταστρέψωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως· ἀλλ' αὐτὸς ἐξεπλήρωσε τόσον πιστῶς καὶ ἀκριβῶς πάντα τὰ χρέη του, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρωσι κάμμίαν πρόφασιν νὰ τὸν κατηγορήσωσιν εἰς τὸν βασιλέα. Εἶπον λοιπὸν μεταξὺ τῶν· «Ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὐρεῖ πρόφασιν κατὰ τοῦ Δανιὴλ, ἐὰν μὴ φέρωμεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀθετήσῃ τὸν νόμον τῆς πίστεώς του, ἢ νὰ δυσαρεστήσῃ τὸν βασιλέα.» Ἦσαν δὲ βέβαιοι, ὅτι ὁ Δανιὴλ ἤθελε προτιμηθεῖν νὰ δυσαρεστήσῃ τὸν βασιλέα μᾶλλον, ἢ νὰ φανῇ ἄπιστος εἰς τὸν Θεόν.

Τότε προσελθόντες εἰς τὸν Δαρεῖον εἶπον αὐτῷ· «Πάντες οἱ μεγιστᾶνες τῆς βασιλείας σου εἶναι τῆς γνώμης νὰ ἐκδώσῃς ὀρισμὸν βασιλικόν, ὅτι, ὅστις ἐν διαστήματι τριάκοντα ἡμερῶν ἤθελε ζητήσῃ κἀνὲν ζήτημα οἰονδήποτε παρ' ἄλλου τινός, Θεοῦ ἢ ἀνθρώπου, καὶ οὐχὶ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, θέλει ῥιφθῆ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.» Τότε ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ γραφθῇ ὁ ὀρισμὸς. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Δανιὴλ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ ἀνοίξας τὰς θύρας τοῦ κοιτῶνός του τὰς πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ ἐγονάτιζε τρεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, προσευχόμενος εἰς τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστῶν αὐτόν, καθὼς ἔκαμνε τοῦτο καὶ πρότερον.

Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Δανιὴλ παρετήρησαν καὶ εἶδον αὐτόν, ὅτι ἐδέετο τοῦ Θεοῦ· καὶ τότε προσελθόντες ἀμέσως εἰς

τὸν βασιλέα, εἶπον, ὅτι ὁ Δανιήλ ἠθέτησε τὸν ὄρισμὸν τοῦ βασιλέως, δεόμενος τοῦ Θεοῦ τοῦ τρις ἐκάστης ἡμέρας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐλυπήθη σφόδρα, ἀκούσας τοῦτο περὶ τοῦ Δανιήλ, καὶ ἠγωνίσθη νὰ τὸν σώσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον παρ' αὐτῷ, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τοῖς παραδῶσῃ τὸν Δανιήλ, ὅστις κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως, ἐβρίθθη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Ὁ βασιλεὺς τῷ εἶπεν· «Ὁ Θεός σου, τὸν ὁποῖον λατρεύεις ἐνδελεχῶς (δηλ: ἀκαταπαύστως), αὐτὸς θέλει σὲ διασώσει.» Ἐφερον δὲ καὶ λίθον μέγαν, καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸν εἰς τὸ στόμιον τοῦ λάκκου.

Ὁ βασιλεὺς ἐπανῆλθεν εἰς τὸ παλάτιόν του, λυπούμενος τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ οὔτε τροφήν, καὶ ἐκοιμήθη ἄδειπνος. Τὸ δὲ πρῶτ' σηκωθεὶς ὁ βασιλεὺς, ὑπῆγε μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἐφώναξε μεγαλοφώνως· «Δανιήλ, δούλε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος! σὲ διέσωσεν ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν λεόντων ὁ Θεός σου, τὸν ὁποῖον λατρεύεις ἐνδελεχῶς;» Καὶ ὁ Δανιήλ ἀπεκρίθη· «Βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι! Ὁ Θεός μου ἀπέστειλε τὸν ἄγγελόν του, καὶ ἀπέφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ δὲν μ' ἐπροξένησαν κάμμίαν βλάβην· διότι εὑρέθην ἄθως ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἰς σέ, ὦ βασιλεῦ, δὲν ἔπραξα κἀνὸν πταῖσμα.» Τότε ὁ βασιλεὺς ἐχάρη μεγάλως, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἐκβάλωσιν ἀπὸ τοῦ λάκκου τῶν λεόντων, καὶ δὲν εὑρέθη κάμμία βλάβη εἰς τὸ σῶμά του· διότι εἶχε πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Μετὰ τοῦτο ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφερον τοὺς ἄνδρας τοὺς διαβαλόντας τὸν Δανιήλ, καὶ ἔβριψαν αὐτοὺς εἰς τὸν αὐτὸν λάκκον, πρὶν δὲ φθάσῃ καλῶς εἰς τὸ ἔδαφος, κατέσχισαν αὐτοὺς οἱ λέοντες καὶ ἐλέπτουναν πάντα τὰ ὀστέα αὐτῶν. Ἐκπλαγεὶς ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ τοιούτου θαύματος, ἔγραψε πρὸς πάν-

τας τοὺς λαοὺς τῆς βασιλείας του, προστάζων νὰ σέβωνται πάντες καὶ νὰ φοβῶνται τὸν Θεὸν τοῦ Δανιὴλ· διότι αὐτὸς εἶναι Θεὸς ζῶν καὶ μένων εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ Δανιὴλ ἐξικολούθει νὰ ἀπολαύῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ βασιλέως, καί, τὸ μέγιστον πάντων, διέζησεν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ του, τὸν ὁποῖον ἐλάτρευε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΙΛΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΣΜΩΤΗΡΙΟΝ.

Ἐν ᾧ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας ἐπορεύοντο εἰς τὴν προσευχήν, ἀπήντησεν αὐτοὺς δούλη τις ἔχουσα πνεῦμα πύθωνος, δηλ: δαίμονος, ἣτις ἔδιδε πολὺ κέρδος εἰς τοὺς κυρίους της μετερχομένη τὴν μάντιν. Ἀκολουθοῦσα δὲ αὐτοὺς ἔκραζε λέγουσα. Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δούλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, οἵτινες κηρύττουσι πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Βαρυθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ στραφεὶς, εἶπε πρὸς τὸ πνεῦμα, προστάζω σε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἐξέλθῃς ἀπ' αὐτῆς, ὅπερ καὶ ἐξῆλθε τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τοῦ κέρδους αὐτῶν, συνέλαβον τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, καὶ τοὺς ἔσυραν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἄρχοντας· καὶ φέροντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς στρατηγούς, εἶπον. Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράττουσι τὴν πόλιν ἡμῶν, Ἰουδαῖοι ὄντες, καὶ διδάσκουσιν ἔθιμα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰς ἡμᾶς συγκεχωρημένον νὰ παραδεχώμεθα, μηδὲ νὰ πράττωμεν, Ῥωμαῖοι ὄντες. Καὶ ὁ μὲν ὄχλος συνεφώρμησε κατ' αὐτῶν, οἱ δὲ στρατηγοὶ διασχίσαντες τὰ ἱμάτιά των, προσέειπον νὰ ραβδίωσιν αὐτούς. Ἀφοῦ δὲ τοὺς ἔδειραν πολὺ, τοὺς ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τὸν δεσμοφύλακα νὰ

φυλάττη αὐτοὺς ἀσφαλῶς. Οὗτος δὲ κατὰ τὴν παραγγελίαν ταύτην τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ συνέκλεισε τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσευχόμενοι ὑμνοῦν τὸν Θεόν, καὶ οἱ δέσμιοι ἠκραζόντο αὐτούς. Αἴφνης δὲ ἔγεινε σεισμός μέγας, ὥστε ἐσαλευθήσαν τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· καὶ παρευθὺς ἠνοίχθησαν πᾶσαι αἱ θύραι καὶ ἐλύθησαν πάντων τὰ δεσμά. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένους τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔσυρε μάχαιραν καὶ ἔμελλε νὰ θανατώσῃ ἑαυτὸν, νομίζων ὅτι ἔφυγον οἱ δέσμιοι. Πλὴν ὁ Παῦλος ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, μὴ πράξῃς μηδὲν κακὸν εἰς σεαυτὸν· διότι πάντες εἴμεθα ἐδῶ.

Ζητήσας δὲ φῶτα ὁ δεσμοφύλαξ εἰσπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος ἔπεσεν ἔμπροσθεν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα. Ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἔξω, εἶπε, Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ; Οὔτοι δὲ εἶπον, πιστεῦσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ θέλεις σωθῆ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Ὁ δὲ δεσμοφύλαξ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσε τὰς πληγὰς αὐτῶν, αὐτοὺς δὲ καὶ ἄπασα ἡ οἰκογένειά του ἐβαπτίσθη εὐθὺς· ἔπειτα ἀναβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκόν του παρέθηκε τράπεζαν, καὶ εὐφράνθη πανοικί, μὲ ὄλην δὴλ: τὴν οἰκογένειάν του, πιστεύσας εἰς τὸν Θεόν. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἔστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες, ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Τοὺς λόγους τούτους ἀπήγγειλεν ὁ δεσμοφύλαξ πρὸς τὸν Παῦλον, λέγων, ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν διὰ νὰ ἀπολυθῆτε· τώρα λοιπὸν ἐξέλθετε, καὶ ὑπά-

γατε εν εἰρήνῃ. Ἄλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀφοῦ ἔδειραν ἡμᾶς δημοσίᾳ μὴ καταδικασθέντας, ἐνῶ εἴμεθα Ῥωμαῖοι, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ τώρα μᾶς ἐκβάλλουσι κρυφίως; Οὐχὶ βεβαίως· ἀλλ' ἄς ἔλθωσιν αὐτοὶ καὶ ἄς μᾶς ἐκβάλωσιν.

Ἀνήγγειλαν δὲ οἱ ῥαβδούχοι (δημόσιοι ὑπηρέται κρατουμένων ῥαβδούχοι) τοὺς λόγους τούτους πρὸς τοὺς στρατηγούς, οἵτινες ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶναι Ῥωμαῖοι· καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς φυλακῆς.

Μεγάλη καὶ θαυμαστὴ εἶναι τφόντι ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς καὶ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεόν. Εἶδετε, ὦ παῖδες, πῶς διὰ τῶν μέσων τούτων ἐσώθη ὁ Δανιὴλ ἐκ τοῦ στόματος τῶν λεόντων· Εἶδετε, πῶς οἱ τρεῖς παῖδες Ἄνανίας, Ἀζαρίας καὶ Μισαήλ ἐλυτρώθησαν ἐκ τοῦ πυρὸς τῆς καμίνου· Εἶδετε πῶς ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας οὐχὶ μόνον ἐξῆλθον τοῦ δεσμωτηρίου, ἀλλὰ καὶ τὸν δεσμοφύλακα αὐτὸν μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἔκαμαν νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀληθινὸν Θεόν, καὶ νὰ πιστεύσῃ εἰς αὐτόν. Οὕτω καὶ σεις, ὦ παῖδες, ἐάν ἀπὸ τοῦδε συνειθίσητε νὰ προσεύχησθε μὲ κατάνυξιν καὶ ἐξακολουθήτε τοῦτο καθ' ὅλην σας τὴν ζωὴν, ἔχητε δὲ καὶ πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι αὐτὸς θέλει σᾶς φωτίσει νὰ γίνητε καλοὶ ἄνθρωποι καὶ νὰ πράττητε τὰ καλὰ ἔργα· μετὰ θάνατον δὲ τὰ ὀνόματά σας θέλουσι προφέρει οἱ ἄνθρωποι μετὰ σεβασμοῦ, ὅπως καθ' ἑκάστην ἐπαναλαμβάνονται τὰ ὀνόματα τῶν ἀνωτέρω ἀγίων εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑΣ.

*Ἡ καρδία τῆς μητρὸς εἶναι τὸ ἀριστοῦργημα
τῆς φύσεως.*

ΚΟΡΝΗΛΙΑ.

Κορνηλία, ἡ ἔνδοξος μήτηρ τῶν Γράκχων, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς ἀφωσιώθη εἰς τὴν φροντίδα τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, μετὰ τοσαύτης συνέσεως, ὥστε ἀπέκτησε τὴν γενικὴν υπόληψιν. Ἐκ τῶν δώδεκα τέκνων τῆς μόνον τρία ἔζησαν εἰς ὄριμον ἡλικίαν· μία θυγάτηρ, ἡ Σεμπρωνία, τὴν ὁποίαν ὑπάνδρευσε μετὰ τοῦ δευτέρου Σκηπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, καὶ δύο υἱοί, ὁ Τιβέριος καὶ ὁ Γάιος, τοὺς ὁποίους ἀνέθρεψε μετὰ τοσαύτης ἐπιμελείας, ὥστε ἂν καὶ γενικῶς ὠμολογεῖτο, ὅτι ἦσαν προικισμένοι διὰ φυσικῶν πλεονεκτημάτων, ἐθεωρεῖτο ὅμως, ὅτι μᾶλλον ὤφειλον εἰς τὴν ἀνατροφὴν παρὰ εἰς τὴν φύσιν. Ἡ ἀπάντησις αὐτῆς περὶ τῶν τέκνων τῆς πρὸς τινὰ γυναῖκα ἐκ Καμπανίας, εἶναι πολὺ ἀξιόλογος, ἃ παρέχει ὠφέλιμον διδασκαλίαν εἰς τὰς γυναῖκας καὶ μητέρας.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη, ἥτις ἦτο πλουσία καὶ παραδεδομένη εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ ἐπίδειξιν, ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὴν Κορνηλίαν καὶ τῇ ἐπέδειξε τοὺς ἀδάμαντας, τοὺς μαργαρίτας, καὶ τὰ πολυτιμότερά της κειμήλια, τὴν παρεκάλεσε θερμῶς νὰ τῇ δείξῃ καὶ αὐτὴ τὰ ἰδικά της. Ἡ Κορνηλία ἐπιδειξίως ἔστρεψε τὴν ὀμιλίαν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου, περιμένουσα τὴν ἐπιστροφὴν τῶν υἱῶν τῆς, οἵτινες ἦσαν εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα. Ὅτε δὲ ἐπέστρεψαν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρὸς των, εἶπεν ἡ Κορνηλία εἰς τὴν γυναῖκα ἐκείνην, παρουσιάζουσα αὐτούς· «Αὐτὰ εἶναι τὰ κειμήλια καὶ ὁ μόνος στολισμὸς, τὸν

ἡδοποιον προτιμῶ. » Καὶ ὁ τοιοῦτος στολισμὸς εἶναι ἡ δύναμις καὶ τὸ στῆριγμα τῆς κοινωνίας, ὅστις προσθέτει μεγαλειτέραν λάμπην εἰς τὸ κῆλλος, παρ' ὅλους τοὺς ἀδάμαντας τῆς ἀνταγωγῆς.

Ο ΔΑΒΙΔ ΚΑΙ Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ.

Ἄβεσσαλώμ ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ ἐπαναστατήσας κατὰ τοῦ πατρὸς του ἐδίωξεν αὐτὸν εἰς τὰ ὄρη· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ἰωάβ, ὅστις εἶχε διαταγὴν παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ μὴ βλάψῃ τὸν υἱὸν του· ἀλλ' ὁ νικητὴς παραφερόμενος ὑπὸ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς νίκης κατεδίωκε τὸν Ἄβεσσαλώμ, ὅστις διὰ νὰ διαφύγῃ τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ εἰσῆλθεν εἰς πυκνὸν δάσος, καὶ ἐνῶ ἔσπευδε, περιπλέχθη ἡ κόμη του εἰς τοὺς κλώνους δρυός, καὶ οὕτως ἡ μὲν ἡμίονος, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχεν ἵππεύσει, ἀπῆλθεν, αὐτὸς δὲ ἔμενε κρεμάμενος. Εὐρισκομένου δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν φρικτὴν ταύτην θέσιν, ἐπῆλθεν ὁ Ἰωάβ μετὰ τῶν ἀκολούθων του καὶ διέταξε νὰ τὸν νεύσωσιν. Ἐπειδὴ δὲ τις τούτων ἀντέτεινεν ὑπενθυμίζων τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως· ἀλλ' ἐγώ, εἶπε, δὲν θὰ τὸν ἀφήσω· καὶ οὕτως ἀπέθανεν ὁ ἀποστάτης Ἄβεσσαλώμ, παταχθεὶς ὑπὸ τῶν ὀπλοφόρων τοῦ Ἰωάβ. Ὁ δὲ Δαβὶδ μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του ἐλυπήθη σφόδρα· ἔθεν ἐνεδύθη σάκκον, ἔθεσε στάκτην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀνυπόδητος ἐξῆλθεν εἰς τὰ προπύλαια Ἱερουσαλὴμ· Ἄβεσσαλώμ! Ἄβεσσαλώμ! υἱέ μου Ἄβεσσαλώμ! εἶθε νὰ ἀπέθνησκα ἐγὼ ἀντὶ σοῦ, Ἄβεσσαλώμ υἱέ μου, υἱέ μου Ἄβεσσαλώμ!

Αἱ! παιδιὰ μου! Βλέπετε ὅποιαν λύπην προξενοῦσι τὰ κακὰ παιδιὰ εἰς τοὺς γονεῖς των; Ἀλλὰ παρτηρεῖτε

καὶ ὅποιον ἐλεεινὸν θάνατον λαμβάνουσι διὰ τὴν κακῆν των διαγωγὴν; Ὁ Θεὸς βέβαια ἐτιμώρησε τὸν Ἄβεσσα-λόμ διὰ τὸ ἀσυγχώρητον ἀμάρτημά του, διότι ἐσήκωσε χεῖρα κατὰ τοῦ πατρὸς καὶ βασιλείως του. Διὰ τοῦτο μὴ λυπηῖτε, ὦ παῖδες, τοὺς γονεῖς σας, μὴ παρακούητε εἰς αὐτούς, ἀλλὰ κάμετε προθύμως τὸ θέλημά των διότι ὅσον αὐστηροὶ καὶ ἂν φαίνωνται εἰς τὰ ὄμματά σας, αὐτοὶ γνωρίζουσι κάλλιον τὸ συμφέρον σας, παρὰ πάντα ἄλλον, καὶ πᾶσα δυστυχία σας εἶναι πληγὴ δι' αὐτούς.

Η ΛΥΠΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ.

Μητρός τινος τὸ ἀγαπητὸν τέκνον ἀπέθανε καὶ αὐτὴ ἦτον ἀπαρηγόρητος ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ της. Ἄγαθὸς δέ τις ἱερεὺς ἐδοκίμασε νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ καρτερίαν διὰ πλείστων θρησκευτικῶν παρατηρήσεων, καὶ τῇ ἀνέφερε τὸν Ἄβρα-άμ, ὅστις δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Θεὸν τὸν μονογενῆ του υἱόν. Ὡ! Κύριε ἀνέκραξεν αὐτὴ, ὁ Θεὸς δὲν ἠθελεν ἀπαιτήσῃ ποτὲ τοιαύτην θυσίαν ἀπὸ μητέρα! Ἡ λέξις αὐτὴ εἶναι ἐξόχου αἰσθήματος, διαγράφει ὑλόκληρον τὴν μητρικὴν καρδίαν, ἣτις φοβουμένη μήπως λησμονήσῃ τὸ ἀγαπητὸν της τέκνον, δὲν θέλει νὰ παρηγορηθῇ, διότι ὑπάρχει λίθη εἰς τὸ βάθος πάσης καρδίας, καὶ ἡ λίθη αὕτη τῇ φαίνεται ὡς δεῦτερος θάνατος, ἀφαιρῶν τὸ ἀντικείμενον τῆς ζωηρᾶς αὐτῆς στοργῆς.

Ἡ μητρικὴ θλίψις εἶναι θαυμασιώτερον ἐκπεφρασμένη εἰς τὸ χωρίον τοῦτο τῆς Ἀγίας Γραφῆς: «Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ῥαμᾶ μετὰ δακρύων καὶ ὄδυρμῶν, ἡ Ῥαχὴλ κλαίει τὰ τέκνα της, καὶ δὲν θέλει νὰ παρηγορηθῇ, ὅτι αὐτὰ δὲν ὑπάρχουσι πλέον».

Η ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ Ο ΛΕΩΝ.

Λέων τις υπερμεγέθης διαφυγών ἐκ τοῦ θηριοτροφείου τῆς Φλωρεντίας, ἔτρεχεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ταύτης, φρικωδῶς βρυχώμενος. Ἐκαστος, τούτου πλησιάζοντος, ἔφευγε καταπεπληγμένος ζητῶν νὰ κλεισθῆ εἰς τινα οἰκίαν. Δυστυχῆς τις γυνὴ φέρουσα τὸ τέκνον της εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ μὴ δυναμένη νὰ περιπατήσῃ ἀρκετὰ ταχέως μετὰ τοῦ πολυτίμου ἐκείνου φορτίου, ἔσπευδε πάσαις δυνάμεσι νὰ ἔμβῃ εἰς θύραν, ἥτις μῶλις τῇ ἠνοίχθη. Σπεύδουσα δὲ ὠλισθήσῃ καὶ τὸ παιδίον ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν της. Τί τρομερὰ θέσις! Ἐὰν ἐγκατέλιπε τοῦτο ἔμελλε νὰ τὸ ἴδῃ κατακερματιζόμενον, ἐὰν δὲ ἤθελε νὰ τὸ ἀναλάβῃ, ἔμελλε νὰ καταξοχισθῆ καὶ αὐτὴ μετ' αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡ καρδία τῆς μητρὸς εἰς οὐδὲν θεωρεῖ τὸν κίνδυνον. Ἡ δυστυχῆς γυνὴ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ φρικώδους ζώου, τὸ ὅποιον ἤδη κατεῖχε τὴν νέαν του λέϊαν, καὶ δρᾶττουσα αὐτὴν ἀνέκραξε: λέων! φείσθητι τοῦ υἱοῦ μου. Καὶ ἐν τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ τοσαύτη ἔκφρασις ὑπῆρχεν εἰς τὴν φωνὴν καὶ τὸ βλέμμα της, ὥστε ἡ θηριωδία τοῦ λέοντος ἐνικήθη, ἀφῆκε τὴν μητέρα ν' ἀναλάβῃ τὸ τέκνον της ἀνευ οὐδεμιᾶς πρὸς αὐτὸ βλάβης καὶ ἀπεμακρύνθη ἡσυχῶς, ἀφοῦ τὸ ἐθεώρησε μὲ βλέμμα ἐμφαῖνον εὐχαρίστησιν δι' ὅ,τι πρὸ ὀλίγου ἔπραξεν.

Ἄν καὶ ἐξ ἔσου οἱ γονεῖς ἀγαπῶσι τὰ ἑαυτῶν τέκνα, ὁ μητρικὸς ὄμως ἔρωσ, εἶναι ζωηρότερος καὶ τρυφερώτερος ἀπὸ τὸν τοῦ πατρὸς· ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶναι ἀνεξάντλητος, ἀκαταπαύστως ἀνανεουμένη, εἶναι ἀνωτέρα πάσης ἀφροσιώσεως, καὶ δικαίως λέγουσιν ὅτι «Ἡ μητρικὴ καρδία εἶναι τὸ ἀριστούργημα τῆς φύσεως.» Τίς δύναται, ἔ

παίδες! ν' ἀριθμήσῃ τὰς εὐεργεσίας τῆς μητρός! Ἄ! ὦ μη-
τέρ μου, ἀνακράζει ὁ υἱὸς ἐν τινι Σινικῇ ποιήσει· αἱ χεῖ-
ρες σου ὑπῆρξαν ἡ πρώτη μου κοιτίς· οἱ μαστοὶ σου μὲ
ἐθήλασαν· τὰ ἐνδύματά σου μὲ ἐκάλυψαν· τὸ στῆθος σου
μὲ ἐθέρμανε· τὰ φιλήματά σου μὲ ἐπαρηγόρησαν, καὶ αἱ
θωπεῖαί σου μὲ ἐζωογόνησαν! »

Δὲν δύναται τις νὰ θαυμάσῃ ἀρκούντως, λέγει συγγρα-
φεὺς τις Γάλλος, τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἡ φύσις ἐνώνει
τὰς μητέρας μετὰ τῶν ἑαυτῶν τέκνων, διότι αὐτὸς καὶ
μόνος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι προσκεκολλη-
μένα ἐντὸς τῶν σπλάγγων τῆς μητρός. Ἡ τροφή καὶ
ζωὴ των διέρχεται διὰ τῶν αὐτῶν ὀχετῶν· διατρέχουσιν
ὁμοῦ τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, καὶ εἰσὶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα.
Ἰδοὺ δεσμὸς στενωτάτος! Ἄλλ' ἤθελέ τις ἀντιτείνει, ὅτι
τὰ τέκνα, ἐρχόμενα εἰς τὸν κόσμον, κόπτουσι τὸν δεσμὸν
τῆς ἐνώσεως ταύτης. Ἄλλὰ δὲν ἔχει οὕτως· οὐδεμία δύ-
ναμις δύναται νὰ διασπᾷσῃ ὅ,τι ἡ φύσις τόσῳ καλῶς συ-
νέδεσε· διότι προεἶδεν ἄλλα μέσα ἐνώσεως, ὅταν τὰ πρῶ-
τα παύσωσι· τότε γεννᾶται ἡ ἀγάπη καὶ ἡ τρυφερότης·
ἡ μήτηρ φέρει ἄλλως πως τὰ ἑαυτῆς τέκνα, διότι μόλις
ἐξερχόμενα ἐκ τῶν σπλάγγων, ἐξαρτῶνται πλέον ἐκ τῆς
καρδίας. Τοιοῦτος εἶναι ὁ νόμος τῆς φύσεως ἢ μᾶλλον τοῦ
διοικοῦντος αὐτὴν Θεοῦ.

ΠΕΡΙ ΥΪΚΗΣ ΣΤΟΡΓΗΣ.

Ἡ υἱική ἀγάπη εἶναι ἡ βᾶσις πάσης ἀρετῆς.

Ο ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΕΛΛΟΥ.

Ἔτε ὁ Ὀκτάβιος ἦτο εἰς Σάμον, μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ

πλησίον τῆς Ἡπείρου, περίφημον μάχην, ἣτις κατέστησεν αὐτὸν κύριον τοῦ παντός, συνεκρότησε συμβούλιον διὰ νὰ ἐξετάσῃ τοὺς αἰχμαλώτους, οἵτινες ἦσαν ἐκ τῆς φατρίας τοῦ Ἀντωνίου. Μεταξὺ τῶν παρουσιασθέντων ἐνώπιόν του αἰχμαλώτων, ἦτο καὶ τις γέρον ὀνόματι Μέτελλος, καταβελημένος μὲν ὑπὸ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν θλίψεων, παραμορφωμένος δὲ ὑπὸ μακρᾶς γενειάδος καὶ ἡμελημένης κόμης, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν ἐνδυμάτων του, τὰ ὅποια εἶχον καταντήσει ῥακώδη ἕνεκα τῆς πολυκαίριας. Ὁ υἱὸς τοῦ Μετέλλου τούτου ἦτον εἷς ἐκ τῶν δικαστῶν, ὅστις πολὺ ἐδυσκολεύθη ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν πατέρα του εἰς ταύτην ἀξιοθρήνητον κατάστασιν εὐρισκόμενον. Ἐπὶ τέλους ὅμως, διακρίνας τὰ χαρακτηριστικά του, δὲν ἐντρέπη νὰ φανερωθῇ εἰς αὐτόν, καὶ τρέξας τὸν ἐνηγκαλίσθη ἀφίων φωνᾶς θλιβεράς. Μετὰ ταῦτα στραφείς πρὸς τοὺς δικαστὰς εἶπε: «Καίσαρ, ὁ πατήρ μου ὑπῆρξεν ἐχθρὸς σας, καὶ ἐγὼ ἀξιωματικὸς σας, καὶ αὐτὸς μὲν εἶναι ἄξιος τιμωρίας, ἐγὼ δὲ ἀνταμοιβῆς. Ἡ χάρις τὴν ὅποιαν ζητῶ παρ' ἡμῶν ὡς ἀμοιβήν, εἶναι τὸ νὰ σώσῃς αὐτόν· ἄλλως διάταξον νὰ φονεύσωσιν ἐμὲ ἀντ' αὐτοῦ.» Ὅλοι οἱ δικασταὶ συνεκινήθησαν ὑπὸ τῆς συμπαθητικῆς ταύτης σκηνῆς, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ὀκτάβιος, ὅστις ἐχάρισεν εἰς τὸν γέροντα Μέτελλον τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν του.

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑΣ Ο ΘΗΒΑΙΟΣ.

Ὁ Ἐπαμινώνδας ἀναμφιβόλως ἦτον ἐκ τῶν μεγίστων στρατηγῶν καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, ὅσους ποτὲ παρήγαγεν ἡ Ἑλλάς. Αἱ Θῆβαι οὔτε πρὸ αὐτοῦ διεκρίνοντο διὰ τινὰ ἀξιομνημόνευτον πράξιν, οὔτε μετ' αὐτὸν ἐφάνησαν περίφημοι ἐπ' ἀρετῆς, ἀλλ' ἐπ' ἀτυχίαις, ἕως οὗ ἐβυθίσθησαν

εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἀφάνειαν· ὥστε ἡ δόξα ταύτης τῆς πόλεως ἀνέλαμψε καὶ ἐσβέσθη μετὰ τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός. Ὁ Ἐπαμινώνδας μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις νίκην ἐφείλκυσε ἐφ' ἑαυτοῦ τὰ βλέμματα καὶ τὸν θαυμασμόν ὄλων τῶν πλησιοχώρων λαῶν, οἵτινες ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς τὸ στήριγμα τῶν Θεβῶν, ὡς τὸν κατακτητὴν τῆς Σπάρτης, ὡς τὸν ἐλευθερωτὴν ὅλης τῆς Ἑλλάδος· ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὡς τὸν μέγιστον ἄνδρα καὶ τὸν ἄριστον στρατηγόν, ὅστις ὑπῆρξέ ποτε εἰς τὸν κόσμον τούτον. Ἐν τούτοις ὁ Ἐπαμινώνδας, ἐνῶ ἐπαινείτο παρὰ πάντων καὶ ἠδύνατο νὰ ὑπερηφανευθῆ ὡς ἄνθρωπος διὰ τὴν νίκην του, ἀδιαφορῶν ὅμως πρὸς τοσοῦτο μεγάλην δόξαν, εἶπεν· « Ἡ χαρά μου προέρχεται ἐκ τῆς εὐχαριστήσεως, τὴν ὁποίαν ἡ εἰδήσις τῆς νίκης μου θέλει προξενήσῃ εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μου. »

ΑΜΦΙΝΟΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ.

Τὸ πῦρ τοῦ ὄρους τῆς Αἴτης, ἀφοῦ ἀνέτρεψε πᾶν πρόσκομμα καὶ κατέστρεψε πάντα τὰ προχώματα, τὰ ὅποια ἀντετάσσοντο εἰς τὴν διόδόν του, ἐξεχύθη ποτὲ μετ' ἀκατασχέτου ὀρμῆς καὶ διέβρεε πανταχόθεν ὡς πύρινος ποταμὸς φέρων παντοῦ τὴν φοβρὰν καὶ τὴν ἐρήμωσιν. Τὰ σπαρτὰ καὶ ὄλοι οἱ καλλιεργημένοι τόποι τῆς περιοχῆς, αἱ οἰκίαι, τὰ δάση, καὶ οἱ κεκαλυμμένοι ὑπὸ χλόης λόφοι ἔγιναν παρανάλωμα τοῦ τρομεροῦ τούτου στοιχείου. Εὐθύς ἀφοῦ ἡ ἔκρηξις τοῦ ἠφαιστείου ἤρχισε, καὶ ἡ Κατάνη ἠσθάνθη ὑπόγειον βίαιον κλονισμόν, καὶ ἐφάνη, μάλιστα ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως ταύτης, ὅτι ἐξεσφενδονίζοντο λάβαι ἀναβράζουσαι ἐκ τοῦ χαινόντος ἐδάφους· ἕκαστος τότε προσπαθεῖ κατὰ τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἀνδρείαν του

γ' ἀναρπάσῃ τὰ πλοῦτη του ἐκ τῆς μανίης τοῦ πυρός. Καὶ ἄλλος μὲν στενάζει ὑπὸ τὸ βρῦ φορτίον τοῦ ἀργυρίου του, ἄλλος δὲ εἶναι τοσοῦτον συγχισμένος, ὥστε λαμβάνει τὰ ὄπλα, ὡς ἐὰν ἔμελλε νὰ πολεμήσῃ κατὰ τοῦ στοιχείου τούτου. Ὁ δὲ κύπτειν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ πλοῦτου, κεκτημένου ἴσως δι' ἐγκλημάτων, δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ, ἐνῶ ὁ πτωχὸς φέρων ἐλαφρότερον φορτίον, τρέχει μεθ' ὑπερβολικῆς ταχύτητος· τέλος πάντων ἕκαστος τρέχει, ἕκαστος μεταφέρει ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχει, ἀλλ' ὅλοι δὲν δύνανται ἐξ ἴσου νὰ διασωθῶσι· τὸ πῦρ καταθεριώσκει πάντα τὸν βορᾶδῶς φεύγοντα, καὶ τὸν ὑπὸ βδελυρᾶς φιλαργυρίας ἐμποδιζόμενον πολλὴν ὥραν. Οἱ νομίσαντες, ὅτι διέφυγον τὴν μανίαν τοῦ πυρός προφθάνονται καὶ χάνουσιν ἐν μιᾷ στιγμῇ τὰ πλοῦτη καὶ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων των, τὰ ὅποια εἶχον διασώσει. Τὰ πολύτιμα ταῦτα λάφυρα καθίστανται βορᾶ τῆς φλογός, ἧτις εἰς τὴν μανίαν τῆς φείδεται μόνον τοὺς ὑπὸ εὐσεβείας ἐμψυχουμένους, ὡς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα ἀποδεικνύει.

Ὁ Ἀμφινόης καὶ ὁ ἀδελφὸς του, ἀμφότεροι φέροντες μετ' ἴσης ἀνδρίας τὰ πολύτιμα πράγματα, τὰ ὅποια ἤθελον νὰ σώσωσι, πικρετήρησαν τοὺς καταβεβλημένους ὑπὸ τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἀδυναμίας γονεῖς των μόλις ἰσταμένους εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας των, ὅπου εἶχον ἀποσυρθῆ. Οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ τρέχουσι πρὸς τοὺς γονεῖς των, καὶ ἀφήσαντες τὸ φορτίον των, λαμβάνουσιν ὁ μὲν τὸν πατέρα, ὁ δὲ τὴν μητέρα, καὶ ἀναχωροῦσιν αἰσθανόμενοι αὐξανόμενας τὰς δυνάμεις των. Ὡ φιλαργύρων πλῆθος! Ματαίους κόπους κατεβάλετε μεταφέροντες θησαυρούς· ρίψατε βλέμμα ἐπὶ τῶν δύο τούτων

ἀδελφῶν, οἵτινες πλούτη ἔχουσι τοὺς γονεῖς των. Ἐν τούτοις αὐτοὶ ἀναρπάσαντες τὸ εὐσεβὲς τοῦτο λάφυρον, βυθίζουσι διὰ τῶν φλογῶν ἄθικτοι, ὡς ἐάν τὸ πῦρ ὑπεσχέθη νὰ φρεισθῇ αὐτῶν Ὡ εὐσέβεια υἱική! ἀνωτέρα πασῶν τῶν ἀρετῶν, ἢ μᾶλλον ἀξιοσύστατος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, αἱ φλόγες σὲ σέβονται εἰς τοὺς δύο τούτους νέους καὶ ὄθεν στρέψωσι τὰ βήματά των, αὐταὶ ἀποσύρονται. Βύτουγῆς ἡμέρα καίτοι καταστρεπτική! Ἐνῶ ἡ Αἴτνη ἐξασκεῖ τὴν μανίαν τῆς πανταχοῦ, οἱ δύο ἀδελφοὶ διασχίζουσι τὰς φλόγας ὡς ἐν θριάμβῳ, διαφεύγουσιν ἀμφοτέρω ὑπὸ τὸ ἱερόν τοῦτο βᾶρος τὴν μανίαν τοῦ πυρός, μετρίαζομένου μόνον περίξ αὐτῶν, καὶ τέλος φθάνουσιν εἰς ἀσφαλὲς μέρος ἀβλαβέστατοι.

Τοιαύτη πράξις κατέστη διὰ παντός περιβόητος· καὶ οἱ μὲν ποιηταὶ ἐξῆμνησαν αὐτήν, οἱ δὲ ἱστορικοὶ διὰ λαμπρῶν χρωμάτων τὴν ἐξιστόρησαν, καὶ αἱ Συρακοῦσαι καὶ ἡ Κατάνη διεφιλονείκησαν τὴν δόξαν τῆς γεννήσεως τῶν ἐκτελεστῶν τῆς πράξεως ταύτης. Ἐκατέρω δὲ τῶν πόλεων τούτων ζηλότυπος τοῦ νὰ καθιερώσῃ τὴν μνήμην αὐτῶν διὰ θρησκευτικῆς λατρείας, ἀφιέρωσαν ναοὺς εἰς τὴν υἱικὴν εὐσέβειαν.

Διατί λοιπὸν ν' ἀπονεμηθῶσι τοιούται τιμαὶ εἰς πρᾶξιν λίαν μὲν ἀξιεπαινον, ἀλλὰ καὶ πολλὰ φυσικὴν; Μήπως τοιούτου εἴδους ἀρεταὶ δὲν ἦσαν κοιναὶ ἄλλοτε; ἄς προσέξωμεν διὰ νὰ τὸ ἐννοήσωμεν. Διότι οἱ ἄνθρωποι τῶν πρώτων ἐκείνων καιρῶν ἠσθάνοντο κάλλειν ἡμῶν, ἔσως, ὅτι ἡ υἱικὴ στοργὴ εἶναι ἐν τῶν οὐσιωδεστέρων καθικόντων τῆς ἠθικῆς, μία τῶν ἐδρασιωτέρων βάσεων τῆς κοινωνίας, καὶ ὅτι δὲν δύναται ποτε νὰ τιμηθῇ ἀρκούντως ἢ ἀρετῇ αὐτῇ. Διὸ καὶ ὠνόμασαν αὐτὴν υἱικὴν εὐσέβειαν,

ἐξομιοῦντες τοσοῦτο συγκινητικῶς τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς
χρέος μετὰ τοῦ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν καθήκοντος.

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Νέος τις νεωστὶ κατατάχθεις εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολήν, εὐχαριστεῖτο νὰ τρώγῃ ἀπλοῦν ἄρτον ἐμβαπτόμενον εἰς ζωμόν καὶ νὰ πίνῃ ὕδωρ. Ὁ Διοικητὴς πληροφορηθεὶς περὶ τῶν ἐκουσίων τούτων στερήσεων τὸν προσεκάλεσε καὶ τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν. Ὁ νεανίας κατ' ἀρχὰς δι-
σταίνει νὰ τὴν εἴπῃ, ἀλλὰ τέλος ὑποχρεωθείς ἀποκρίνε-
ται οὕτως: «Εἰς τὸν πατρικόν μου οἶκον, Κύριε, φεῦ!
» μόνον ὀλίγος καὶ μαῦρος ἄρτος μεθ' ὕδατος ἀποτελεῖ
» καὶ πρόγευμα, καὶ γεῦμα, καὶ δεῖπνον. Ἐνταῦθα ἐγὼ
» εὐρίσκω καλὸν ζωμόν, ἄρτον ἐξαιρετικὸν καὶ ἀρκοῦντα
» καὶ πῶς δύναμαι νὰ εὐχαῶμαι κάλλιον, ὅταν συλλο-
» γίζωμαι, ὅτι ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ μου, ὑπέργηροι ἦδη,
» εἰσὶ καταδεδικασμένοι ὑπὸ τῆς πενίας εἰς πολλῶν δει-
» νοτέρως στερήσεις! — Ὁ πατήρ σας λοιπὸν δὲν ἔχει
» σύνταξιν; — Οὐχὶ Κύριε, ὑλόκληρον ἔτος ἐζήτει τοιαύτην
» ἐπιμόνωσιν καὶ εἶχε μὲν δικαίωμα αὐτῆς, διὰ τὰς μα-
» κρὰς ἐκδουλεύσεις του, ἀλλὰ μὴ ἔχων τὰ μέσα διὰ νὰ
» παρατείνῃ τὴν εἰς Βερσαλλίας διατριβὴν του, ὑπέστρε-
» ψεν εἰς τὰ ἴδια μὴ δυνήθεις τίποτε νὰ κατορθώσῃ. —
» Ὅτ' λάβῃ, φίλε μου, ἔσο βέβαιος περὶ τούτου, καὶ θέλω
» ἀπὸ σήμερον φροντίσει διὰ νὰ τῷ σταλῇ προκαταβολή
» τῆς πρώτης τριμηνίας, καθόσον δ' ἀφορᾷ σέ, λάβε τὰ
» τρία ταῦτα Λουδοβίκια διὰ τὰ μικρά σου ἐξοδα. — Ἄ!
» Κύριε, λέγει ὁ νέος γονυπετήσας, ἐάν ἠθέλετε νὰ προ-
» σθέσαστε τὴν ποσότητα ταύτην εἰς τὴν σύνταξιν! Τὰ
» χρήματ' αὐτὰ μοι εἶναι ἀνωφελεῖ, ἐπειδὴ ἐδῶ ἔχω τὰ πάντα

» ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλ' ἤθελεν εἶσθαι μεγάλη βοήθεια εἰς τὸν
 » πατέρα μου διὰ τὰ ἄλλα του τέκνα.» — Ὁ Διοικητὴς
 συγκινηθεὶς ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἐγείρει τὸν νεανίαν,
 τὸν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἀφίρων αὐτὸν βε-
 βαιοῖ, ὅτι ὅσον δύναται θέλει τὸν συνδράμει. Μετὰ ταῦτα
 μεταβὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ κατορθώσας νὰ παραδε-
 χθῆ ἡ αἰτησίς του, ἔγραψεν ὁ ἴδιος εἰς τὸν πατέρα τοῦ
 προστατευομένου του, μακαρίζων αὐτὸν διὰ τὸν υἱὸν του,
 καὶ ὑποσχόμενος, ὅτι θὰ τὸν θεωρῆ εἰς τὸ ἐξῆς ὡς ἰδιόν τι.

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΥ.

Νέος τις ἀκόλουθος Φριδερίκου τοῦ Β'. βασιλέως τῆς
 Πρωσίας, ἐν ὑπηρεσίᾳ ὄν, ἀπεκοιμήθη περὶ τὴν πρωΐαν.
 Ὁ βασιλεὺς ἐσήμανε πολλὰ ἐνωρὶς τὸν κώδωνα καὶ βλέ-
 πων, ὅτι οὐδεὶς ἤρχετο, ἐξῆλθεν ἀμέσως ἐκ τοῦ δωμα-
 τίου του καὶ μετέβη εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ὅπου εὔρε τὸν
 νέον κοιμώμενον ἐπὶ τινος κλιντῆρος. Ἐν πρώτοις ἠθέλησε
 νὰ ὠθήσῃ τὸν ὑπναλέον διὰ νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ, ἀλλ' ἐκρα-
 τήθη βλέπων, ὅτι ἐκ τοῦ θυλακίου του ἐξῆρχετο χαρτίον,
 τὸ ὁποῖον ἀπέσυρεν ἠτύχως, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ περιεχό-
 μενον ἦτο περίεργος νὰ γνωρίσῃ. Ἦτο δὲ ἐπιστολὴ διὰ
 τῆς ὑποίας ἡ ἐνδεὴς μήτηρ τοῦ νέου ἀκολουθίου τὸν εὐ-
 χάρισται δι' ὀλίγα χρήματα, τὰ ὁποῖα τῇ εἶχε πέμψει ἐκ
 τῶν μικρῶν οἰκονομιῶν του. Θεληθεὶς ἐκ τῆς ἐξαιρέτου
 πράξεως τοῦ καλοῦ τούτου υἱοῦ, ὁ βασιλεὺς ἔλαβε μέ-
 γαν κύλινδρον χρυσῶν νομισμάτων, καὶ τὸν ἔχωσε μετὰ
 τῆς ἐπιστολῆς εἰς τὸ αὐτὸ θυλάκιον. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς
 τὴν θέσιν του ἤρχισε νὰ σημάκνῃ τὸν κώδωνα τὸσον δυ-
 νατὰ, ὥστε ὁ νεανίας ἀναπνήσας, ἐπαρουσιάσθη κατὰ

τὸ σύνθημα ἐν πάσῃ σπουδῇ. Αἰσθανθεὶς δὲ βάρος τι ἐπὶ τοῦ μηροῦ του, ἔβαλε τὴν χεῖρα ἐκεῖ καὶ παρατήρησεν, ὅτι ἦτο κύλινδρος ὕμιοις πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὁ βασιλεὺς τῷ ἔδιδε διὰ νὰ φέρῃ ἐνίοτε εἰς διαφόρους ἀξιωματικούς· καταληφθεὶς δὲ ὑπὸ αἰφνιδίου τρόμου, ὠχρία καὶ κρυθρία ἐναλλάξ. Ὁ Φρεδερίκος προσπλώσας τὰ βλέμματα ἐπ' αὐτοῦ, εὐχαριστεῖτο νὰ παρατηρῇ τὰς ταχείας καὶ στιγμιαίας ταύτας ἀλλοιώσεις τοῦ προσώπου, τὰς ὁποίας ἐξωγράφιζον ἤδη ἀλληλοδιαδόχοι συγκινήσεις εὐγενεῖς καὶ εὐαισθήτου ψυχῆς. Ἀλλὰ βιασθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αἰσθήματος νὰ συντέμῃ τὴν ἠθικὴν ταύτην δοκιμασίαν, ἀνέκραξε γεγονοῖα τῇ φωνῇ· «Τί εἶναι λοιπόν; Φαίνεσθε ητταραγμένοι! — Ἄ Θεέ μου! Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ νέος ὑποτονθορίζων, δὲν ἤξεύρω τίς ἔθεσε τὸν κύλινδρον τοῦτον εἰς τὸ θυλάκιόν μου. Ἀἴ! φίλε μου, ἡ τύχη σου, ἥτις σὲ ἐπεσκέφθη κοιμώμενον. Στείλέ τον εἰς τὴν μητέρα σου, εἰδοποίησον αὐτήν, ὅτι θέλω λάθει ητρώνοιαν δι' αὐτήν καὶ διὰ τὰς ἀδελφάς σου.

Ο ΥΙΟΣ ΕΜΠΟΡΟΥ ΤΙΝΟΣ.

Ἐμπορὸς τις τῶν ἐπαρχιῶν περιορισμένης καταστάσεως καὶ κατὰ πάντα δεδοκιμασμένης τιμιότητος, ὑποστάς σημαντικὰς ζημίας, ἐχρεωκόπησε καὶ τελευταῖον ἐδυστύχησεν. Ὅθεν ἐλλῶνεις Πικρισίους ἀπευθύνεται πρὸς ὄλους τοὺς ἀρχαίους ἀνταποκριτάς του, καὶ ἐκθέτει τὰς δυστυχίας του, τῶν ὁποίων δὲν ἦτο παντελῶς ἀξίος, τοὺς παρακαλεῖ νὰ τὸν βοηθήσωσι διὰ ν' ἀναλάβῃ, βεβαιῶν τοὺς δανειστάς του, ὅτι μόνον ἐπιθυμίαν εἶχε νὰ τοὺς πληρώσῃ, καὶ ὅτι θ' ἀποθάνῃ εὐχαριστημένος, ἐὰν δυνηθῇ νὰ κατορθώσῃ τοῦτο. Ἀπαντες, ἐπίσης κινήθεντες

εις συμπάθειαν ὑπόσχονται νὰ τὸν συνδράμωσιν· εἰς δὲ μόνος ἀδυσώπητος, εἰς τὸν ὅποιον ἐχρεώσται χίλια τάλληρα, τὸν φυλακίζει, ἀποφασίσας νὰ τὸν κρατῇ οὕτω περιωρισμένον, παρὰ νὰ διακινδυνεύσῃ περισσότερον καιρὸν τὰ χρήματά του. Ὁ υἱὸς τοῦ ἐμπόρου τούτου, ἡλικίας εἰκοσι καὶ δύο ἐτῶν, πληροφορηθεὶς περὶ τῆς δεινῆς θέσεως τοῦ πατρὸς του, φθάνει εἰς Παρισίους, πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀσπλάγχνου πιστωτοῦ, καὶ οὕτως ὄλως ἔνδακρος τὸν παρακαλεῖ διὰ συγκινητικῶν λόγων νὰ εὐARESTHῆ νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὸν πατέρα του, ὑποσχόμενος αὐτῷ, ὅτι, ἐὰν συγκατανεύσῃ νὰ μὴ φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐλπίζουσι τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ὑποθέσεών των, θέλει πληρωθῆ αὐτὸς πρῶτος, καὶ πρὸ πάντων τὸν ἐξοριίζει νὰ λάβῃ οἶκτον διὰ τὴν νεότητά του, νὰ ᾗναι εὐαίσθητος εἰς τὰς δυστυχίας ἡλικιωμένης μητρὸς, ὀκτῶ τέκνων, τὰ ὅποια ψωμόζητουσι καὶ ἤδη χάνονται. Τέλος, ὅτι, ἐὰν τίποτε δὲν ᾗναι ικανὸν νὰ τὸν συγκινήσῃ, τῷ ὑπόσχεται τοὐλάχιστον ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτὸς τὸν πατέρα του ἐν τῇ φυλακῇ, ὅστις θέλει δυνκθῆ διὰ τῆς ἐργασίας νὰ τὸν ικανοποιήσῃ ἐντελῶς. Προφέρει δὲ τοὺς λόγους τούτους, σφίγγων τοὺς πόδας τοῦ δανειστοῦ μετὰ τοσαύτης ζήσεως, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς χάριτος, τὴν ὁποίαν αἰτεῖ, ὥστε ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ τὸσὸν σκληρὸς καὶ ἄκαμπτος προσβληθεὶς αἴφνης, ἐκ τῆς τοσαύτης ἀρετῆς καὶ γενναιότητος τοῦ νεανίου, τὸν σπικώνει, τὸν ἐναγκαλίζεται καὶ μετὰ δεδακρυσμένων ὀφθαλμῶν, « Ἄ υἱέ μου, τῷ λέγει, ἔσο ἡσυχος! ὁ πατήρ σου θέλει ἐξέλθει τῆς φυλακῆς. Τοσαύτη ἀγάπη καὶ τοσοῦτο σέβας δι' αὐτὸν μὲ καταισχύνουσιν. Ἄντέστην ἐπὶ πολὺ. *Ἐλα! ἄς ἐπανορθώσω τὸ σφάλμα μου. *Ἐχω μονογενῆ κόρην, αὐτὴ

εἶναι ἀξία σοῦ, αὐτὴ ἤθελε πράξει δι' ἐμὲ ὅ,τι σὺ ἔκαμες διὰ τὸν πατέρα σου, σοὶ τὴν προσφέρω μεθ' ὄλων μου τῶν ἀγαθῶν· δέχθητι αὐτήν, καὶ ἅς τρέξωμεν εἰς τὸν πατέρα σου διὰ νὰ τῷ ἀποδώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν, καὶ νὰ λάβωμεν τὴν συναίεσίν του.»

Τὰ διάφορα διηγήματα τῆς υἱικῆς ἀγάπης, τὰ ὁποῖα ἀνεφέραμεν, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι πᾶν τέκνον, τὸ ὁποῖον ἐμπνέεται ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου αἰσθήματος, εὐρίσκει πάντοτε προστάτας καὶ φίλους, καὶ ἀπολαύει εὐδαίμονος τύχης. Ἡ κοινωνία εὐχαριστεῖται νὰ τὸ ἀνταμείβῃ, διότι βλέπει εἰς τὸ σέβας τὸ ὁποῖον ἔχει πρὸς τοὺς γονεῖς του, σταθερὰν ἐγγύησιν τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας αὐτὴ ἀπαιτεῖ ἐξ ἐκάστου τῶν μελῶν της. Περιφρονεῖ ὅμως καὶ τιμωρεῖ ἐκεῖνο τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον τολμᾷ νὰ ἀποδεικνύηται ἀχάριστον πρὸς τοὺς δημιουργοὺς τῶν ἡμερῶν του· διότι ἤξεύρει, ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς δύναται νὰ ἐλπίζεται ἀπὸ ψυχὴν ἀναίσθητον πρὸς τὴν φωνὴν τῆς φύσεως. Οὕτως ἡ σοφὴ Πρόνοια παρήγαγεν ἐκ τοῦ ἡδυτέρου καθήκοντος πᾶν τέκνων τὸ πραγματικώτερον συμφέρον αὐτῶν.

ΠΕΡΙ ΑΔΕΛΦΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ.

Ὁ ἀδελφὸς εἶναι φίλος δοθεὶς ὑπὸ τῆς φύσεως.

Ο ΔΙΕΤΑΝΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ.

Ὁ Αὐγούστος συλλαβῶν τὸν Ἀνδιατοριγένην μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του, ἀπήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥώμην ἐν θριάμβῳ, καὶ διέταξε νὰ θανατώσῃ τὸν πατέρα μετὰ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ. Οἱ δῆμιοι μέλλοντες νὰ ἐκτελέσωσι τὴν θλιβερὰν ταύτην ὑπηρεσίαν, ἠρώτησαν τίς

ἦτο ὁ πρεσβύτερος ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν. Τότε δ' ἀμφοτέροι ἀνέκραξαν συγχρόνως· ἃ' Ἐγὼ εἶμαι ὁ πρεσβύτερος, ἐγὼ πρέπει νὰ φονευθῶ· ἐκάτερος ἐπεθύμει ἀμοιβαίως τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἄλλου. Τῆς εὐσεβοῦς δὲ ταύτης ἐριδῶς διαρκεσάσης ἱκανὴν ὥραν, ὁ πρωτότοκος, ὅστις ὠνομάζετο Διετάντης, ἐκάμφθη ἐπὶ τέλους ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ τῶν ἐπιμόνων παρακλήσεων τῆς μητρὸς του, ἥτις ἤλπιζε παρ' αὐτοῦ περισσοτέραν συνδρομὴν, καὶ συγκατετέθη θρηνηῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς τοσαύτης στοργῆς τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐθαύμασαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀτυχοῦς ταύτης οἰκογενείας· διότι ὁ Αὐγούστος μαθὼν τοῦτο, ἔχυσεν ἄφθονα δάκρυα διὰ τὴν σκληρὰν ταύτην πράξιν, τῆς ὁποίας αὐτὸς ἦτον ὁ αἴτιος. Προσεκάλεσε τὸν Διετάντην εἰς τὴν αὐλήν του, ἐνέπλησεν αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα του τιμῶν, καὶ ἐμετρίασε τὴν βαρβαρότητά του ὅσον ἦτο δυνατόν.

ΟΙ ΔΥΟ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ.

Κατὰ τὸ 1585 Πορτογαλλικὰ στρατεύματα, πλέοντα πρὸς τὰς Ἰνδίας, ἐνζυάγησαν· καὶ μέρος μὲν αὐτῶν προσωρμίσθη εἰς τοὺς τόπους τῶν Κάφρων, μέρος δὲ ἔμεινεν εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ λέμβου κατασκευασθείσης ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ πλοίου. Ὁ ναύκληρος παρατηρῶν, ὅτι τὸ πλοιάριον ἦτο πολὺ φορτωμένον, εἰδοποίησε τὸν ἀρχηγὸν Ἐδουάρδον Μέλλον, ὅτι ἔμελλον νὰ βυθισθῶσιν, ἐὰν δὲν ἐρρίπτοντο εἰς τὴν θάλασσαν δώδεκά θύματα. Ὁ κληρὸς πίπτει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἐπὶ τινος στρατιώτου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν διετῆρσε παντελῶς ἡ ἱστορία. Ὁ νεώτερός του ἀδελφὸς γονυπετεῖ ἐνώπιον τοῦ Μέλλου, καὶ ζητεῖ μετὰ θερμῶν παρακλήσεων γ' ἀντικα-

ταστήσῃ τὸν πρεσβύτερον. «Ὁ ἀδελφός μου, εἶπεν, εἶναι ἰσχυρότερός μου, τρέφει τὸν πατέρα, τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφάς μου, ἐὰν χάσωσιν αὐτὸν θά ἀποθάνωσιν ὅλοι ἐκ τῆς δυστυχίας, θέλετε ὅμως διατηρήσει τὴν ζωὴν των, ἐὰν διατηρήσῃτε τὴν ἰδικὴν του διατάξετε ν' ἀπολεσθῶ ἐγώ, ὅστις δὲν δύναμαι νὰ τοῖς παρέξω κάμμίαν βοήθειαν.» Ἐν τούτοις ὁ Μέλλος συγκατατεθείς, προσέταξε νὰ τὸν ῥίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ δὲ νέος ἀκολουθῶν τὴν λέμβον ἐπὶ ἕξ ὥρας, ἐπὶ τέλους τὴν προφθάνει· οἱ ναῦται ἀπειλοῦσι νὰ τὸν φονεύσωσιν, ἐὰν ἐπιχειρήσῃ νὰ εἰσέλθῃ· ὁ ἔρωσ ὅμως τῆς ὑπάρξεως θριαμβεύει κατὰ τῆς ἀπειλῆς. Πλησιάζει, ἐπιχειροῦσι νὰ τὸν κτυπήσωσι διὰ τοῦ ξίφους, ἀλλ' αὐτὸς ἀρπάζει καὶ κρατεῖ αὐτὸ ἕως οὗ εἰσέρχεται. Ἡ καρτερίαι του τοσοῦτω συνεκίνησεν ὅλους, ὥστε ἐπὶ τέλους τῶ ἐπέτρεψαν νὰ μείνῃ μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ οὕτω κατώρθωσε νὰ σώσῃ ἑαυτὸν καὶ τὸν ἀδελφόν του.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΥ.

Κατὰ τὸ 1806 νέος τις Γάλλος προσεκλήθη εἰς τὴν στρατολογίαν. Ἡ ἀσθενής του υἡγεία, ἡ λεπτή του καρδίας καὶ αἱ πολλὰ ὀλίγον στρατιωτικαὶ διαθέσεις του, ἐφόβιζον τοὺς γονεῖς του, ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν πρώτην ἐκστρατείαν, καὶ ἡ θλίψις αὐτῶν ἠῤῥαξανεν ἔτι μᾶλλον, βλεπόντων αὐτὸν λυπούμενον καθ' ὑπερβολὴν, ὡς ἀναγκαζόμενον νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν. Ἀλλὰ τί νὰ κάμωσιν οἱ ταλαίπωροι! τοὺς τρόπους διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσωσι δὲν εἶχον. Ἡ ἀδελφή του Βιργινία Κεακιέρη κόρη ῥωμαλέα καὶ ἰσχυρά, ἥτις τὸν ὑπερηγάπα, θερμῶς παρακαλέσασα τοὺς γονεῖς της, ἔλαβε τὴν ἀδειαν

ν' απέλθη ἀντ' αὐτοῦ. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὄνομα καὶ τὰ ἐνδύματά του λαβοῦσα, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν καὶ καταγράφη εἰς τὸ νεοσυστηθὲν τάγμα, ὅπου μετ' ὀλίγον ἐγένετο δεκανεὺς. Προσκληθεῖσα δὲ εἰς τὴν 27^{ην} μοῖραν, παρευρέθη εἰς μάχην τινά, ἔσωσε τὸν ἀξιωματικὸν τῆς πινηγόμενον, καὶ προσεβιάσθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχίου ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Εἰς δὲ τὴν Περτογαλλίαν ἐπληρώθη εἰς τὴν χεῖρα, ἐνῶ ἔσωζε τὸν συνταγματάρχην τῆς, καὶ τῇ ἀπενεμήθη τὸ βραβεῖον τῆς ἀνδρίας, διότι ἠχημαλώτισε δύο ἀξιωματικούς ἐχθρούς. Τέλος μετὰ ἕξ ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἀσθένειά τις ἐπρόδωσε τὸ φῦλόν τῆς, καὶ ἐπειδὴ πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ μένη εἰς τὸν στρατόν, ἐπανήλθεν εἰς τὸ χωρίον τῆς, ὅπου ἡ πρὸς τὴν οἰκογένειάν τῆς ἀφοσίωσις δὲν ἠλαττώθη ποτέ.

Κ Α Τ Ω Ν .

Ἡρώτων τὸν Κάτωνα τὸν ἐξ Ὑτίκης, ἐνῶ ἦτο ἀκόμη παῖς· Τίς εἶναι ὁ καλλίτερός σου φίλος εἰς τὸν κόσμον; — Ὁ ἀδελφός μου ἀπεκρίνατο. — Καὶ τίς κατέχει τὸν δεύτερον τόπον εἰς τὴν καρδίαν σου; — Ὁ ἀδελφός μου. — Τίς δὲ τὸν τρίτον; — Ὁ ἀδελφός μου. — Καὶ τιαύτη ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπάντησις του, ἐνόσφ τὸν ἠρώτων. Ἡλικιωθεὶς δέ, ἀπέδειξεν ἔτι μᾶλλον τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην του· διότι οὐτ' ἐδείπνει, οὔτε μετέβαινεν εἰς τινὰ τόπον, οὔτε εἰς τὴν ἀγορὰν κἄν, ἄνευ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἐνῶ δὲ ποτε ἔλειπεν εἰς τινὰ ἐκστρατείαν, (ἐν Μακεδονίᾳ) ἔλαβεν ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἀνέγνω, ὅτι ὁ ἀδελφός του πορευόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν ἠσθένησεν εἰς τὴν Αἴνον δι' ὃ ὁ Κάτων εὐθύς, ἂν καὶ ἦτο μεγάλη τρικυμία, εἰσελθὼν εἰς μικρὸν τι ἀκάτιον δι' ἔλλειψιν μεγάλου πλοίου,

ἔσπευσε νὰ ἴδῃ τὸν ἀδελφόν του, ἐν προφανεῖ κινδύνῳ τῆς ζωῆς του. Κρίμα ὅμως ὅτι δὲν εὔρεν αὐτὸν πλέον ζῶντα, διὰ τὸ ὅποιον καὶ τὸν ἐπένησε μεγάλως, καὶ ἰκανὸν καιρὸν ἔμεινεν ἀπαρηγόρητος διὰ τὴν στέρησίν του.

Πόσον εὐτυχῆς εἶναι ἡ οἰκογένεια ἐκεῖνη, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀδελφοὶ ζῶσιν ἐν ἀρμονίᾳ! Ὁ κόσμος ὅλος εἰς αὐτοὺς στρέφει τὰ βλέμματά του, τοὺς θαυμάζει καὶ τοὺς ὑπολήπτεται. Εἰς τὴν μεταξύ των δὲ ταύτην ἀγάπην, ᾧ παῖδες, εὐρίσκουσι καὶ τὸ συμφέρον των οἱ ἀδελφοὶ· διότι λέγει τὸ γνωμικόν, ὅτι «Ἡ συμβίωσις ἀδελφῶν ὁμονούντων εἶναι ἰσχυροτέρα παντὸς τείχους.» Δηλαδή, ὅταν οἱ ἀδελφοὶ ᾔναι ἠγαπημένοι μεταξύ των, καὶ ἀποφεύγῃσι πᾶσαν περίστασιν ἀπὸ τοῦ νὰ συγχισθῶσι, δύνανται ν' ἀποκρούωσι καὶ πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἐναντίον των ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν ᾔναι· πρὸς δὲ τούτοις συσκεπτόμενοι καὶ συμβουθούντες ἀλλήλους εἰς τὰς ὑποθέσεις των προοδεύουσι καὶ εὐτυχοῦσιν.

ΠΕΡΙ ΣΥΖΥΓΤΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ.

Εὐτυχῆς ὁ σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος τῶν ἰσίων ἢ ἀγάπη στηρίζεται εἰς τὴν ἀρετὴν.

ΧΕΙΑΩΝΙΣ.

Ἀφοῦ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐγένοντο ἡγεμόνες ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ διαφθείρωνται, καὶ τελευταῖον ἐξέκλιναν τόσον ἀπὸ τὰ πατρώα ἤθη, ὥστε οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου δὲν εἶχον πλέον καμμίαν δύναμιν εἰς τὴν πόλιν των. Ἀ-

γινε ὁμως ὁ Γ'. εἰς τῶν ἀξιολογωτέρων βασιλέων τῆς Σπάρτης, ἐδοκίμασε, μὲ θυσίαν μάλιστα καὶ τῶν ἰδίων του ὑπαρχόντων, νὰ φέρῃ πάλιν τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τὴν ἀρχαίαν των εὐκλειαν. Εἰς τὴν Σπάρτην εἶχεν ἐπικρατήσει ἀνέκαθεν συνθήεια νὰ βασιλεύωσι δύο βασιλεῖς. Τότε μετὰ τοῦ Ἄγιδος συνεβασίλευε καὶ τις Λεωνίδας, ἄλλος παρὰ τὸν γνωστὸν Λεωνίδα, ὅστις ἀπέθανεν εἰς τὰς Θερμοπύλας μὲ τοὺς τριακοσίους Σπαρτιάτας του· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος διεφθαρμένος ὦν καὶ ἀνατεθραμμένος εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν τρυφήν δὲν ἔστεργεν εἰς τὴν ἀξιόλογον ἐκείνην πρότασιν, οἱ ὄντες μὲ τὸ μέρος τοῦ Ἄγιδος εὐρόντες διαφόρους αἰτίας πρὸς κατηγορίαν, κατήγγειλαν τὸν Λεωνίδα εἰς τὸ δικαστήριον· αὐτὸς ὁμως φοβηθεὶς κατέφυγεν εἰς τινα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὀπόθεν ἐδίωξαν αὐτὸν αἱ πολῖται ἐκτὸς τῆς πόλεως, παραδώσαντες τὴν βασιλείαν εἰς τὸν γαμβρόν του Κλεόμβροτον, ὅστις καὶ συνήργησε διὰ τὴν ἐξορίαν του. Μετ' ὀλίγον ὁμως ὑπερισχύσαντες πάλιν οἱ φίλοι τοῦ Λεωνίδου τὸν μετεκάλεσαν εἰς τὸ βασίλειόν του. Ὁ δὲ Κλεόμβροτος ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ναὸν φοβούμενος καὶ τρέμων, διότι ὁ Λεωνίδας ἦτο περισσότερον ὠργισμένος ἐναντίον του παρὰ κατὰ παντὸς ἄλλου, ἐπειδὴ ἐνῶ ἦτο γαμβρός του συνήργησε νὰ διωχθῇ.

Χειλωνίς δὲ ἡ κόρη τοῦ Λεωνίδου καὶ σύζυγος τοῦ Κλεομβρότου, καὶ πρότερον μὲν, ὅτε ὁ πατήρ της ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκάθητο καὶ αὐτὴ μετ' αὐτοῦ καὶ συνικέτευε διὰ νὰ μὴ πάθῃ τι κακόν· καὶ ὅτε μάλιστα ἦτον ἐκεῖνος ἐξόριστος, δὲν ἔπαυε ἀπὸ τοῦ νὰ κλαίῃ καὶ νὰ παραπονήται κατὰ τοῦ ἀνδρός της Κλεομβρότου· τῶρα δὲ μεταβληθεῖσα μὲ τὴν τύχην τοῦ ἀνδρός της ἦλθεν εἰς

τὸν ναὸν καὶ ἐναγκαλισθεῖσα τὸν Κλεόμβροτον, ἐκάθησε πλησίον του, εἰς δὲ τοὺς πόδας του ἔθεσε τὰ δύο παιδία της, τὸ ἓν ἀπὸ τὰ δεξιὰ, καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τ' ἀριστερά. Ὅλοι οἱ περιστῶτες ἐκινήθησαν εἰς δάκρυα, καὶ ἐθαύμαζον τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς της, καὶ τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸν ἄνδρα της ἀγάπην. Αὐτὴ δὲ δεικνύουσα τὰ πένθημα φορέματά της, καὶ τὴν ἐκπεπλεγμένην καὶ παρμελημένην κόμην της, ἀπετάθη εἰς τὸν πατέρα της καὶ εἶπεν. « Αὐτὰ τὰ φορέματα, ὦ πάτερ μου, καὶ αὐτὸ τὸ ὄχρον καὶ κατὰξηρον πρόσωπον δὲν μοὶ τὸ ἔκαμεν ἡ λύπη, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι διὰ τὸν Κλεόμβροτον, ἀλλὰ μοὶ ἔμειναν ἀπὸ τὰς εἰδίας σας δυστυχίας, καὶ ἀπὸ τὴν θλίψιν τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασα διὰ τὴν τότε ἐξορίαν σας ἀπὸ τὴν Σπάρτην. Τώρα λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμω; Ἐνῶ σὺ εἶσαι βασιλεὺς καὶ θριαμβεύεις κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου, νὰ ζήσω εἰς τὴν ἐλεεινὴν καὶ ἀθλίαν ταύτην κατάστασιν, ἢ νὰ ἐνδυσθῶ βασιλικά καὶ μεγαλοπρεπῆ φορέματα, μάλιστα ἀφοῦ βλέπω, ὅτι τώρα θέλεις νὰ θανατώσῃς τὸν ἄνδρα μου, μετὰ τοῦ ὁποίου συζῶ ἐκ τῆς νεανικῆς μου ἡλικίας; καὶ ἂν αὐτὸς δὲν σὲ ἐξίλεώσῃ μὲ τὰ δάκρυα τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του δὲν θέλει βέβαια παιδεύθῃ πολὺ σκληρότερα παρ' ὅτι ἐπιθυμοῦμεν σύ, ἐπειδὴ θέλει ἰδεῖ ἐμὲ τὴν ἀγαπητὴν του σύζυγον ν' ἀποθάνω πρὸ αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του; καθότι μὲ ποῖον πρόσωπον δύναμαι νὰ παρουσιάζωμαι πλέον εἰς τὰς ἄλλας συμπατριώτιδάς μου, ἀφοῦ οὔτε τὸν ἄνδρα μου οὔτε τὸν πατέρα μου ἠδυνήθην νὰ καταπέσω μὲ τὰς δεήσεις μου, ἀλλ' εἶμαι τοσοῦτον ἀθλία, ὥστε οὔτε ὡς σύζυγος, οὔτε ὡς θυγάτηρ νὰ μὴν ἠμπορῶ νὰ ἐπιτύχω τι ἀπὸ τοὺς οἰκειότερους μου, ἀλλὰ πάντοτε νὰ καταφρονῶμαι ἀπὸ αὐτούς;

Ἐπειτα δέ, οὗτος μὲν καὶ ἂν εἶχε κἀνὲν δικαιολόγημα διὰ τὴν βασιλείαν δὲν τοῦ τὸ ἄφησα ἐγὼ τότε, διότι ἤμην μὲ τὸ μέρος σου· σὺ ὅμως ὁ ἴδιος δικαιῶνεις τὴν ἀδικίαν του, διότι ἀποδεικνύεις, ὅτι εἶναι μέγα καὶ ζηλευτὸν πράγμα ἡ βασιλεία, ὥστε δι' αὐτὴν στοχάζεσαι, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ φονεύῃ τις τοὺς γαμβρούς του, καὶ νὰ καταφρονῇ τὰ παιδιά του. »

Ἄφου δὲ ἡ Χειλωνίς εἶπε τοὺς λόγους τούτους, ἐπέθεσε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Κλεομβρότου, καὶ ἔδειξεν εἰς τοὺς παρευρεθέντας τὰ κατάξηρα καὶ καταβουλημένα ἀπὸ τὰ δάκρυα ὄρματά της, ὥστε ἐκίνησεν ὅλους εἰς συμπάθειαν. Ὁ δὲ Λεωνίδας ὁ πατὴρ της συνομιλήσας μετὰ τῶν φίλων του, τὸν μὲν Κλεομβροτον εὐθὺς ἐπρόσταξε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πόλεως, τὴν δὲ θυγατέρα του παρεκάλει νὰ μείνῃ εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ τὸν πατέρα της, ἀφού οὗτος τὴν ἠγάπα τόσον πολὺ, καὶ ἀφού μάλιστα τῇ ἐχάρισε καὶ τὸν ἄνδρα της. Αὐτὴ ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ὑπακούσῃ, ἀλλ' εὐθὺς ἐσηκώθη μετὰ τοῦ συζύγου της, καὶ δώσασα εἰς αὐτὸν τὸ ἓν παιδίον της, ἔλαβε καὶ αὐτὴ τὸ ἄλλο, ἔπειτα προσκυνήσασα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Κλεομβρότου ἐκ τῆς πόλεως· ὥστε τῶντι ἂν οὗτος δὲν ἦτο πολλὰ κενόδοξος, ἤθελε στοχασθῇ ἐξ αἰτίας τῆς τοιαύτης γυναικὸς πολὺ μεγαλειτέραν εὐτυχίαν τὴν ἐξορίαν του παρὰ τὴν βασιλείαν.

Ο ΚΥΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ.

Ὁ Κύρος αἰχμαλωτίσας τὸν πρίγκηπα τῆς Ἀρμενίας μετὰ τῆς ὥρας αὐτοῦ συζύγου καὶ ἄλλων πολλῶν, ἠρώτησεν αὐτὸν προσαχθέντα ἐνώπιόν του, τί ἤθελε δώσει

διὰ νὰ κατασταθῇ εἰς τὸ βασιλείον του ; Οὗτος δ' ἀπεκρίθη μετ' ἀδιαφορίας, «Καθόσον μὲν ἀποβλέπει τὸ στέμμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν μου, τὰ νομίζω μικροῦ λόγου ἄξια· ἀλλ' ἐὰν ὁ Κύριος θέλῃ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἡγεμονίδα σύζυγόν μου τὴν προτέραν ἀξίαν καὶ τὰ κληρονομικὰ κτήματα αὐτῆς, θέλω εἶσθαι λίαν εὐτυχής, καὶ εὐχαρίστως θέλω δώσει τὴν ζωὴν μου πρὸς ἐξαγοράν.» Ὅτε δὲ ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι ἠλευθερώθησαν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκφράσῃ τις πόσον κατεγοητεύθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλικῆς αὐτῶν εὐεργέτου, οἱ μὲν ἐκθειάζοντες τὰ στρατιωτικά του προτερήματα, οἱ δὲ ἐγκωμιάζοντες τὰς καινωνικὰς του ἀρετὰς, καὶ ὅλοι ὑπερεπαινοῦντες αὐτόν. Καί σεις, εἶπεν ὁ ἡγεμῶν, ἀποταθεῖς πρὸς τὴν σύζυγόν σου, «Τί φρονεῖτε περὶ τοῦ Κύριου; — Δὲν παρετήρησα αὐτόν, ἀπεκρίθη ἡ ἡγεμονίς. — Δὲν παρετηρήσατε αὐτόν; καὶ ποῦ προσεῖχετε λοιπόν; — «Εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἐκεῖνον καὶ » γενναῖον ἄνδρα, εἶπεν, ὅστις ἤθελε νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν » ἐλευθερίαν μου διὰ τῆς ἰδίας του ζωῆς.»

Ἡ ΕΠΩΝΙΝΗ ΚΑΙ Ὁ ΣΑΒΙΝΟΣ.

Ἰούλιος Σαβίνος, ἀρχηγὸς τῶν Ἐδούων, ὅστις ἐλέγετο καταγόμενος ἐκ τοῦ Καίσαρος, ἐξ οὗ καὶ ἐπωνομάζετο, ὑπὸ φιλοδοξίας κινούμενος ἀπεπειράθη ν' ἀποσπάσῃ τὴν πατρίδα του Γαύλους ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ καὶ τὴν ὑποτάξῃ εἰς ἑαυτόν· ἀλλ' ἠττήθη καὶ ἤδη ἐπρόκειτο μόνον πῶς νὰ διαφύγῃ τὴν ἐκδίκασίν τοῦ αὐτοκράτορος. Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην ἀνάγκην, συνήθροισε τοὺς δούλους του, τοὺς ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἦτο ἀποφασισμένος ν' ἀποθάνῃ, ὅθεν τοὺς ἀντήμειψε καὶ τοὺς ἀπέλυσε. Μετὰ τοῦτο ἔθεσε πῦρ εἰς τὰ ἀνάκτορά του καὶ ἐκεῖθεν διαφυ-

γών λαθραίως, ἐκρύφθη ἐντὸς εὐρυχώρου ὑπογείου, ἀγνώστου εἰς πάντας, ἐξαιρουμένων δύο ἐκ τῶν ἀπελευθέρων του, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξεν ὡς πιστούς, καὶ ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὁποίων ἐδύνατο νὰ στηριχθῆ. Πάντες ἦσαν βέβαιοι, ὅτι διεσφάρη ὑπὸ τοῦ πυρός αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του Ἐπωνίη, ἥτις ἀποῦσα τότε, ἠπατήθη ὡς οἱ λοιποί. Τοσαύτην δὲ θλίψιν ἠσθάνετο διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ συζύγου της, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἐπιζήσῃ εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὅθεν δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ οὐδενὸς εἴδους τροφήν. Ὁ Σαβῖνος πληροφορηθεὶς περὶ τῆς καταστάσεώς της, τῇ ἔπεμψεν ἕνα ἐκ τῶν δύο ἀπελευθέρων του, ὅστις τὴν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν, ἀποκαλύπτων εἰς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν. Σπεύδουσα δὲ νὰ ἐπαναίδη τὸν ποθητὸν αὐτῆς σύζυγον, μετέβη πρὸς ἐντάμωσίν του τὴν ἀκόλουθον νύκτα, καὶ ἐσυμφώνησαν τὰ πρὸς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν μέτρα. Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄφαντος ἐκ τοῦ κόσμου ἡ Ἐπωνίη, διότι ἤθελε δώσει ὑπονοίας περὶ τῆς φυγῆς της, ἃ ζήτηθῆ πανταχοῦ. Ἐπομένως ἀπομακρυνομένη τῶν συγγενῶν καὶ φίλων της δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ δώσῃ βοήθειάν τινα εἰς τὸν Σαβῖνον, ἐὰν ἐπαρσιάζετο εὐνοϊκὴ περίστασις. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ ἐξακολουθῆ τὰς ἐπισκέψεις της μετὰ συνέσεως, καὶ ποτὲ δὲν ἔλειψεν ἐκ τῆς προσδιορισθείσης συνεντευξέως ἄλλ' εἴτε βροχή, εἴτε ψυχρὸς ἐγίνετο, ἀδύνατον ἦτο νὰ ἐμποδισθῆ ἢ νὰ βραδύνῃ. Οὕτω τὸ σκοτεινὸν ὑπόγειον κατέστη διὰ τοὺς προσφιλεῖς ἐκείνους συζύγους γοητευτικὸν ἄστυον, ὅπου ἀπέκτησαν καὶ ἀνέθρεψαν τέκνα. Ἐν τούτοις αἱ ἐπισκέψεις πολλαπλασιαζόμεναι καὶ παρατεινόμεναι διήγειραν ὑποψίας. Παρατηρήθη λοιπὸν ἡ σύζυγος, παρτηκολληθῆ, καὶ μετὰ δέκα ἔτη εἶδε μετὰ λύπης τὸν σύζυγόν

της αναρπαζόμενον ὑπὸ ἀκάμπτων στρατιωτῶν. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἰδέα συνελήφθη καὶ ἀπήχθη εἰς τὴν Ῥώμην μετ' αὐτοῦ. Ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τῆς νέας τῆς οἰκογενείας, ἥτις κατὰ πρῶτον ἔβλεπε τὸ φῶς. Περιεπτύχθη τοὺς πόδας του, καὶ ἐζήτησεν ἐπιμόνως τὴν ἐπιείκειάν του διὰ δακρύων καὶ λόγων τόσον κατασκευτικῶν, ὥστε συνεινικήθησαν ὅλοι οἱ θεαταί. Ἄλλ' ἡ πολιτικὴ τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ εἰδείχθη ἀδυσώπητος, καὶ ἡ γυνὴ συνετιμωρήθη μετὰ τοῦ συζύγου της. Ὁ Πλούταρχος, ὅστις διηγεῖται τὸ πρᾶγμα τοῦτο λεπτομερῶς, προσθέτει, ὅτι ἡ σκληρότης τοῦ αὐτοκράτορος ἐπροξήνησε φρίκην καὶ εἰς θεοὺς καὶ εἰς ἀνθρώπους, καὶ συνετέλεσεν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς Φλαβιανῆς οἰκογενείας.

Ἡ Ἑπωνίη ἤξιώθη δόξης ἀθανάτου διὰ τῆς ἀξιοθαυμάστου ταύτης διαγωγῆς, καὶ τὸ ὄνομά της, ὡς ἡρώδης τῆς συζυγικῆς ἀγάπης, χρῆσιμεῖται εἰσέτι σήμερον διὰ τὴν δακλῶσιν σύζυγον πλήρη ἀφοσιώσεως καὶ ἀρετῆς.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΓΡΟΤΙΟΥ.

Ὁ Γρότιος, ἐνδοξος ἀνὴρ διὰ τὰ προτερήματά του καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν πρὸς τὸν μέγαν ἄρχοντα τῆς Ὀλλανδίας Βαρνεβέλτον φιλίαν του, κατεδικάσθη ἕνεκα ταύτης μόνης τῆς αἰτίας εἰς ἰσόβια δεσμὰ ἐντὸς τοῦ φρουρίου τοῦ Λουβενστίνου. Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν διεσώθη μετὰ τινα καιρὸν διὰ τῆς συμβουλῆς καὶ τοῦ τεχνάσματός τῆς συζύγου του. Ἡ ἐνάρετος αὕτη γυνὴ εἶχε παρατηρήσει, ὅτι οἱ φύλακες τοῦ φρουρίου βαρυνόμενοι νὰ θεωρῶσι καὶ νὰ ἐρευνῶσι μέγα τι κιβώτιον πλήρες λευκῶν ἐνδυμάτων, τὰ ὅποια συνήθως ἐστέλλοντο πρὸς πλούσιον εἰς πλησιόχωρον πόλιν λεγομένην Γορκούμ, τὸ ἄφρονον νὰ

διέρχεται ανεξετάστως. Ἐνόμισε δέ, ὅτι ἡδύνατο νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης, καὶ ἐσυμβούλευσε τὸν σύζυγόν της νὰ τεθῇ ἐντὸς τοῦ κιβωτίου ἀντὶ τῶν πανικῶν· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσῃ διόλου, ἤνοιξεν ἐπ' αὐτοῦ ὅπως πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ὁ Γρότιος ἔμελλε νὰ γρέψῃ τὸ πρόσωπον, καὶ κλεισθεὶς ἐντὸς αὐτοῦ διέμεινε τόσον καιρὸν, ὅσος τῷ ἦτο ἰκανὸς διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ Λουβενστίνου εἰς τὸ Γορκούμ. Τῆς δοκιμῆς ταύτης ἐπιτυχούσης ἐντελῶς, ἐξέλεξεν αὐτὴ ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ὁ διοικητὴς ἐξ ἀνάγκης ἔπρεπε νὰ λείπῃ, καὶ ἐπισκεφθεῖσα τὴν κυρίαν τοῦ Διοικητοῦ, τῇ ἐλάλησε περὶ τῆς ὑγείας τοῦ συζύγου της, τὴν ὁποίαν παρέστῃσεν, ὑπαρκινόμενη, τάσον ἀδύνατον, ὥστε ἠθέλην, ἔλεγε, νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ βιβλία του, ἀποστέλλουσα αὐτὰ ἐξω τῆς φυλακῆς ἐντὸς κιβωτίου, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργάζεται. Τὴν ἐπαύριον ἔβαλε τὸν σύζυγόν της ἀντὶ τῶν βιβλίων εἰς τὸ κιβώτιον, τὸ ὁποῖον δύο στρατιῶται ἔπρεπε νὰ λάβωσι καὶ νὰ μεταφέρωσιν. Ὁ εἰς τούτων, εὐρίσκων τὸ κιβώτιον βαρύτερον παρὰ τὸ σῦνηδες, ἀπέπει, ἀνέκραξε, νὰ ὑπάρχῃ Ἀρμένιός τις εἰς τοῦτο (σῦνηδες τρόπος τοῦ ἐκφράζεσθαι τότε). Τῷ ὄντι, ἀποκρίνεται ἡ κυρία Γροτίου, ὑπάρχουσι βιβλία Ἀρμενικὰ.» Τὸ φορτίον ἀμέσως καταβιβάζεται μετὰ πολλοῦ κόπου, ἀλλ' ἐκ τῶν φροντίδων καὶ τῆς ταρχῆς τῆς προσφιλοῦς συζύγου, στρατιώτης τις συνέλαβεν ὑποψίας καὶ ζητεῖ τὸ κλεῖδιον· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκεται ποῦ ποτε, ὅθεν σπεύδει νὰ λάβῃ τὰς διαταγὰς τῆς Διοικητρίας, ἥτις, προδιατεθειμένη ἐκ τῆς προτεραιίας, διέταξε τὴν ἐλευθέραν ἐξοδὸν τοῦ κιβωτίου, διότι ἤξευρεν, ὅτι ἦτο πλῆρες βιβλίων. Οὕτω λοιπὸν ὁ Γρότιος μετενεχθεὶς, οὐχὶ ἀνευ πολλῆς ἀνησυ-

χίας, μέχρι Γορκούμ, μετέβη εκείθεν εις Ἀνβέρσιν. Ὁ δὲ Διοικητὴς παρωργισμένος, διότι ἐδραπέτευσεν ὁ δεσμώτης του, περιώρισε στενωῶς τὴν κυρίαν Γροτίου, καὶ ἐκίνησε κατ' αὐτῆς ἐγκληματικὴν δίκην. Οἱ δικασταὶ ἀπεφάνθησαν νὰ φυλακισθῇ αὐτὴ ἀντὶ τοῦ συζύγου της· ἀλλ' ἡ γενικὴ συνέλευσις ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐξεκάλεσε τὴν ὑπόθεσιν, τῇ ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν.

«Τοιαύτῃ γυνή, ἔλεγε συγγραφεὺς τις, ἦτον ἀξία παρὰ
 » τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου οὐχὶ μόνον ἀγάλματος, ἀλλὰ
 » καὶ τῆς κατατάξεως εἰς τὸν χορὸν τῶν ἁγίων. Διότι
 » εἰς αὐτὴν ὀφείλομεν τὰ λαμπρὰ συγγράμματα, τὰ
 » ὅποια ὁ σύζυγός της ἐξέδωκε, καὶ τὰ ὅποια ποτε δὲν
 » ἤθελον ἐξέλθει ἐκ τοῦ σκότους τοῦ Λουβενστίνου, ἐὰν
 » διήρχετο ὅλην τὴν ζωὴν του ἐκεῖ, καθὼς οἱ ὑπὸ τῶν
 » ἐχθρῶν του ἐκλεχθέντες δικασταὶ εἶχον ἀποφασίσει.»

Ἴδου μέχρι τίνος βαθμοῦ δύνανται νὰ φθάσωσιν αἱ γυναῖκες, ὅταν τὰ δημόσια δυστυχήματα καταβάλλωσι καὶ τὰ ἀνδρικότερα θάρρη· ἴδου τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, εἰς τὰ ὅποια προάγεται καὶ ἀναδεικνύεται τὸ ἀληθῶς εὐγενὲς καὶ ἰσχυρὸν γυναικεῖον φῦλον· ἴσως ἤθελέ τις εἶπει ὅτι ἡ συμφορὰ τὰς καθιστᾷ εὐτυχεῖς. Ἄλλ' ἡ δυστυχία, ἐπενεργεῖ εἰς τὸ πνευμά των οὕτως, ὥστε νὰ συλλαμβάνωσι γενναίους στοχασμούς, καὶ τολμηρὰς ἀποφάσεις· αὐταὶ γίνονται ἄνδρες κατὰ τὴν καρδίαν, καὶ, γενομένης τῆς μεταμορφώσεως ταύτης, ὑπερβαίνουν τοὺς ἄνδρας· ποῦ ἤθελέ τις εὔρει τὴν καθαρὰν καὶ ἁληθῆ ἀφοσίωσιν παρὰ εἰς αὐτάς; τὴν ἀρετὴν ἐκείνην, ἣτις ὑποθέτει τόσας ἄλλας, τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο μίγμα τῆς ἐνεργείας καὶ καρτερίας, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς ἀγάπης; Βλέπων τις ὄντα τοσοῦτον ἀσθενῆ νὰ δεικνύωσι τοσοῦτον ἡρωϊσμόν,

καί, ἐκ τῆς ἐξόχου ἑρμῆς ἦτις τὰ σύρει, νὰ ὑπερπηδῶσι τοσοῦτω τὰ κοινὰ τῆς φιλανθρωπίας ὄρια, δὲν δύναται νὰ μὴ πιστεύσῃ, ὅτι κατὰ θείαν ἔμπνευσιν ἔπραξαν ταῦτα, καθὼς ὁ Θεὸς ἄλλοτε ἔστειλε τοὺς ἀγγέλους του εἰς τοὺς καιροὺς τῶν δυστυχιῶν διὰ νὰ ἀνακαλέσωσιν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἡ ἀληθὴς δύναμις παρ' αὐτοῦ μόνον ἔρχεται καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ καθήκοντος.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ.

*Δυστυχῆς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἔχει φίλον
καὶ ἂν ἦναι κίριος ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ Κόσμος
εἶναι ἀντάξιός πρὸς ἐξαγορὰν φίλου.*

Ο ΔΑΜΩΝ ΚΑΙ Ο ΦΙΝΤΙΑΣ.

Εἰς Συρακούσας, πόλιν τῆς Σικελίας, ὑπῆρχον δύο νέοι, ὀνομαζόμενοι Δάμων καὶ Φιντίας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν φίλοι στενωτάτοι. Ὁ εἷς ἐκ τούτων, ὁ Δάμων, φαίνεται ὅτι δυσπρόστησε τὸν τύραννον τῶν Συρακουσῶν Διονύσιον, καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ὁ Δάμων βλέπων, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς σωτηρίας, ἐζήτησεν ἄδειαν παρὰ τοῦ τυράννου ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, οὐχὶ μακρὰν ἐκ τῶν Συρακουσῶν ἀπέχουσιν, διὰ νὰ βάλῃ εἰς τάξιν τοῦλάχιστον τὰ τοῦ οἴκου του καὶ νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν διὰ νὰ λάβῃ τὸν ἀποφασισθέντα θάνατον.

Ὁ τύραννος δὲν εἶχε βέβαια διάθεσιν νὰ χορηγήσῃ τοιαύτην ἄδειαν εἰς τὸν Δάμωνα· ἀλλὰ διὰ νὰ τῷ δείξῃ κάποιαν συγκατάβασιν ἐπρότεινε συμφωνίαν, τὴν ὑποίαν ἐνόμιζεν ἀδύνατον νὰ παραδεχθῇ τις· δηλ. ν' ἀφήσῃ εἰς

τὸν τόπον τοῦ ἄλλον τινά, ὅστις ἔπρεπε νὰ θανατωθῆ, ἐὰν δὲν ἤρχετο ὁ Δάμων τὴν διωρισμένην ἡμέραν. Ὁ Φιντίας, ὁ φίλος τοῦ Δάμωνος, ἀκούσας τὸν ὕρον τοῦτον ἔδραμεν ἀμέσως εἰς τὸ παλάτιον κοινοποιῶν εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐδέχετο νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν φίλον του, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐκ συμφώνου ἀπελύθη ἐκ τῆς φυλακῆς ὁ Δάμων.

Ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ αὐλικοὶ τοῦ ἐξεπλάγησαν διὰ τὴν πράξιν ταύτην τοῦ Φιντίου· διότι, καθὼς νομίζουσι τινες, πᾶσα ἀνθρώπινος πράξις στηρίζεται εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον, καὶ θεωροῦσι τὴν ἀρετὴν, τὴν φιλίαν, τὴν εὐνοίαν, τὸν πατριωτισμὸν, καὶ τὰ παρόμοια, ὡς λέξεις ἐπινοηθείσας ἀπὸ τοὺς σοφοὺς διὰ νὰ ἀπατώσι τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τοῦτο αὐτοὶ ἀπέδιδον τὴν πράξιν ταύτην τοῦ Φιντίου εἰς τὴν ἀνοησίαν του, καὶ οὐχὶ εἰς ἀρετὴν τινα, ἢ εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τῆς καρδίας του.

Ὅτε ἡ ἡμέρα τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως ἐπλησίασεν, ὁ τύραννος ἐκ περιεργείας ἐπεσκέφθη τὸν Φιντίαν εἰς τὸ δεσμωτήριον. Ἐπέπληξεν αὐτὸν διὰ τὴν παράδοξον διαγωγὴν του, καὶ περιέπαιξεν αὐτὸν ἀρκετὰ διὰ τὴν μανίαν του συμπεραίνων, ὅτι ὁ Δάμων ἐὰν ἐπέστρεφεν, ἤθελεν εἶσθαι καὶ αὐτὸς ἀνόητος. — «Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Φιντίας, μετὰ σταθερᾶς φωνῆς καὶ εὐγενοῦς βλέμματος, ἐπεθύμουν νὰ ᾔτο δυνατόν, νὰ ἐλάβανον ἀπείρους θανάτους μᾶλλον, παρὰ νὰ πιστεύσω, ὅτι ὁ φίλος μου ἤθελεν ἀθετήσῃ τὸν λόγον του. Εἶμαι τόσον πεπεισμένος περὶ τῆς ἀρετῆς του ὅσον εἶμαι βέβαιος περὶ τῆς ἰδίας μου ὑπάρξεως. Ἀλλὰ παρακαλῶ, δέομαι εἰς τοὺς θεοὺς νὰ προφυλάξωσι τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐθύτητα τοῦ Δάμωνός μου. Ὡ ἀνεμοὶ ἐμποδίσσατε αὐτόν, καταστείλατε τὴν

ὄρμην καὶ τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν ἐντίμων προσπαθειῶν του, καὶ κάμετε ὥστε νὰ μὴ φθάσῃ ἐδῶ πρότερον παρὰ ἀφοῦ, διὰ τοῦ θανάτου μου, ἐξαγοράσω ζωὴν ἀπειράκις καλλιτέραν τῆς ἰδικῆς μου· μᾶλλον πολῦτιμον εἰς τὴν ἀγαπητὴν του σύζυγον, εἰς τὰ φίλτατά του τέκνα, εἰς τοὺς φίλους του, εἰς τὴν πατρίδα του. Ὡ μὴ συγχωρήσῃτε ν' ἀποθάνω τὸν χείριστον τῶν θανάτων, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Δάμωνός μου!»

Ὁ Διονύσιος ἔμενεν ἄφωνος καὶ τεταραγμένος ἐκ τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν λόγων τούτων, καὶ ἐκ τοῦ ἔτι μᾶλλον συγκινητικοῦ τρόπου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπροφέροντο. Ἡ καρδία του συνετρίβη καὶ ἤρχισε νὰ αισθάνηται τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν· ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ εὐρίσκηται εἰς τὴν ἀπάτην παρὰ νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς. Ἐδίσταζεν, ἤθελε νὰ λαλήσῃ, ἀλλ' ἔβλεπε πρὸς τὰ κάτω καὶ ἀπεσύρθη ἐν σιωπῇ.

Ἡ ἑλευθερὰ ἡμέρα ἤγγισεν. Ὁ Φιντίας ἐξῆλθε τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν φυλάκων, μετὰ σοβαροῦ ἀλλ' εὐχαρίστου ἠθους, ἐπορεύετο εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Ὁ Διονύσιος ἦτο ἤδη ἐκεῖ. Ἐκάθητο ἐπὶ ὑψηλοῦ κινητοῦ θρόνου, συρομένου ὑπὸ ἑξ̄ λευκῶν ἵππων, καὶ παρετήρει σκεπτικὸς καὶ προσεκτικὸς τὴν διαγωγὴν τοῦ δεσμώτου. Ὁ Φιντίας ἦλθεν, ἐπήδησεν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος, καὶ θεωρήσας ἐπὶ ὀλίγον τὴν προπαρασκευὴν τοῦ θανάτου ἐστράφη, καὶ μετ' εὐαρέστου ὕφους, ἀπυθόνηθη οὕτω πως εἰς τὸν λαόν. «Αἱ παρακλήσεις μου εἰσηκούσθησαν, οἱ θεοὶ εἰσι καλοκᾶγαθοι. Γνωρίζετε, φίλοι μου, ὅτι οἱ ἄνεμοι ἦσαν ἐναντίοι ἕως χθές. Ὁ Δάμων δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὰ ἀδύνατα δυνατά· θὰ ᾔναι αὐριον ἐδῶ· καὶ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον γύνεται σήμερον θέλει λυτρώσει

τὴν ζωὴν τοῦ φίλου μου.—ὦ! εἶθε νὰ ἡδυνάμην νὰ ἐξαλείψω ἀπὸ τὰ στήθη σας πᾶσαν ἀμφιβολίαν, πᾶσαν ὑποψίαν περὶ τῆς χρηστότητος τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἀποθνήσκω! Πορεύομαι πρὸς τὸν θάνατον, ὡς ἤθελον πορευθῆ εἰς τὸν γάμον μου ἄς ἀρκεσθῶμεν, ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ὅτι ὁ φίλος μου θέλει φανῆ εὐγενής, ὅτι ὁ λόγος του θέλει εἶσθαι ἀπαραθιάστος, ὅτι ἀμέσως θέλει ἀποδείξει τοῦτο, ὅτι τώρα εἶναι καθ' ὁδόν, σπεύδων, μεμφόμενος ἑαυτόν, τὰ ἐναντία στοιχεῖα, καὶ τοὺς θεοὺς αὐτοῦς· ἀλλ' ἄς σπεύσω νὰ τὸν προλάβω.— Δῆμιε, ἐκτέλεσον τὸ καθήκόν σου.»

Ἐὐθὺς ἀφοῦ ἐπρόφερε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ἤρχισε νὰ ἐγείρηται θόρυβος μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων θεατῶν. Διακεκριμένη τις φωνὴ ἠκούετο καί, ἀσπῆτω, σπῆτω ἢ ἐκτέλεσις, » ἐπανελαμβάνετο ὑπ' ὅλης τῆς συναθροίσεως. Ἀνθρωπὸς τις ἤρχετο ἐν πάσῃ σπουδῇ· τὸ πλῆθος διηνοίχθη κατὰ τὴν προσέγγισιν τούτου, ὅστις ἐκάθητο ἐπὶ ἀφρίζοντος ἵππου. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀρίππευσεν, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος, καὶ ἐκράτει τὸν Φιντιάν ἐνκηχαλισμένον.— « Ἐσώθης, ἀνέκραξε, ἐσώθης, φίλε μου, ἀγαπητέ μου φίλε· ἄς ᾗναι εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῶν θεῶν, ἐσώθης! Τώρα μένει μόνον ν' ἀποθάνω, καὶ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῆς μομφῆς, τὴν ὁποίαν ἔχω ἐν ἑμαυτῷ, διότι ἐξέθεσα ζωὴν μᾶλλον ἀκριβὴν τῆς ἰδικῆς μου.»

Ὁ δὲ Φιντίας ὠχρὸς καὶ σχεδὸν ἄφωνος, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Δάμιωνός του, ἀπεκρίνετο μὲ διακεκομμένην φωνήν. « Ὀλεθρία ταχύτης!— Σκληρὰ ἀनुπομονησία!— Ὅποιαί φθονεραὶ δυνάμεις εἰργάσθησαν πρὸς γάρν σου;— Ἀλλὰ δὲν θέλω ἀπελπισθῆ ἐντελῶς. Ἀφοῦ δὲν δύναμαι

νά ἀποθάνω ὑπὲρ σοῦ, δὲν θέλω ἐπιζήσει κατόπιν σοῦ.»

Ὁ Διονύσιος ἤκουσεν, εἶδε καὶ παρετήρησε τὰ πάντα μετ' ἐκπλήξεως· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἠνεψύχθησαν, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀποποιηθῇ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀληθειῶν, αἵτινες τοσοῦτον ἀδιαφιλονεικίτως ἀπέδειχθησαν διὰ τῶν πραγμάτων. Κατέβη ἐκ τοῦ θρόνου του, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος, ἀνεφώνησε· «Ζήθι, ζήθι, ἀσύγκριτον ζεῦγος· Σεῖς ἐρέρατε ἀκαταμάχητον μαρτυρίαν περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀρετῆς! — Ζήθι εὐτυχές! Ζήθι ἔνδοξον! Καὶ δεῖξον διὰ τῶν ἀρχῶν σου, ὡς μὲ προσεκάλεσες διὰ τοῦ παραδείγματός σου, νά γίνω ἄξιος συμμετοχῆς τασούτῳ ἱερᾷ φιλίας.»

ΟΙ ΔΥΟ ΙΣΠΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

Ὅτε κατὰ τὸ 1637 οἱ Γάλλοι ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν Καπέλλαν, Ἰσπανός τις ἔμαθεν, ὅτι ὁ φίλος του ἔπεσεν ὑπὸ βολῆς τουφεκίου εἰς τὸ χάρακωμα. Τρέχει παρευθὺς εἰς βοήθειάν του, τὸν εὐρίσκει ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ κοριορτοῦ, ῥίπτεται ἐπ' αὐτοῦ, τὸν ἐναγκαλιζέται, τὸν κρατεῖ ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἀσπαίροντος στήθους του, καὶ μετ' ὀλίγον καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἰδίας του λύπης ἐκπνέει.

Ὁ ἀρχιδούξ πληροφορηθεὶς περὶ τοῦ συμβάντος τούτου συνεχινήθη, καὶ προσέταξε νά ἐνταφιάσωσιν εἰς τὸν αὐτὸν τάφον δύο φίλους, τοὺς ὑποίους οὐδ' ὁ θάνατος ἠδυνήθη ν' ἀποχωρήσῃ. Ἀφοῦ τοὺς μετέφεραν μετὰ μεγάλης πομπῆς εἰς Ἀνθέρσην, ἀνήγειραν εἰς τιμὴν αὐτῶν μαυσωλεῖον ἐκ μαρμάρου.

ΕΥΔΑΙΜΙΔΑΣ Ο ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΑΥΤΟΥ ΦΙΛΟΙ ΑΡΕΤΑΙΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΞΕΙΝΟΣ.

Εὐδαιμίδας ὁ Κορίνθιος, πλησιάζων εἰς τὸν θάνατον,

ἄρινη τὴν μητέρα ἔθυγατέρα αὐτοῦ εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν. Ἄλλ' οὐδόλως ἐταράττετο, ἀποβλέπων εἰς τὰς γενναίας καρδίας τοῦ Ἀρεταίου καὶ Χαριζείνου, τῶν πιστῶν φίλων του. Ὅθεν καὶ ἔκαμε διαθήκην, διὰ παντὸς ἀξιωματιμώμευτον, ἐν ἧ ἔγραφε ταῦτα. Ἀφίνω εἰς μὲν τὸν Ἀρεταῖον νὰ τρέφῃ τὴν μητέρα μου καὶ νὰ τὴν γηροκομῇ, εἰς δὲ τὸν Χαριζείνον, νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν θυγατέρα μου, δίδων αὐτῇ ὅσον δύναται μεγαλειτέραν προίκα. Ἄν δὲ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀποθάνῃ, καθιστῶ ἀντ' αὐτοῦ τὸν περιλειπούμενον. Καὶ ὁ μὲν Εὐδαμίδας ἀπέθανε μετὰ τὴν διαθήκην, οἱ δὲ φίλοι του προθύμως ἀνεδέχθησαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς· ἀλλ' ὁ Χαριζείνος πέντε μόνον ἡμέρας ἐπιζήσας, ἀπέθανεν· ὁ δ' Ἀρεταῖος καὶ τὴν μητέρα τοῦ φίλου του ἐγγρακόμησε καὶ τὴν θυγατέρα του ὑπάνδρευσε κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ὑπάνδρευσε καὶ τὴν ἰδίαν του, δούς αὐταῖς ἴσην προίκα.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΥΙΟΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΤΟΥ.

Ἵππρχον δύο φίλοι ἐν Γαλλίᾳ ὁ εἰς τῶν ὁποίων ἦτο μέλος τοῦ Συμβουλίου τῶν Παρισίων καὶ πλούσιος. Ὁ ἕτερος ἀποθανὼν ἀφῆκε πολλὰ χρεῖα καὶ δύο υἱοὺς ἐν μεγίστῃ ἔνδειᾳ. Ἄλλ' ὁ γενναῖος φίλος ὡς ἴδια τέκνα θεωρῶν καὶ τὰ ὄρφανὰ τοῦ ἀποθανόντος, καὶ θέλων νὰ τὰ εὐεργετήσῃ, οὐχὶ ὄμως καὶ νὰ βλάψῃ τοὺς νομίμους κληρονόμους του, ἀπεφάσισε νὰ μεταβάλλῃ βίον καὶ νὰ ζήσῃ ἐν μεγίστῃ οἰκονομίᾳ. Ὅθεν καὶ ἀφῆκε τὸν μεγαλοπρεπῆ οἶκόν του, ἀπέβαλε τοὺς ὑπηρέτας του, καὶ κρατήσας ἕνα μόνον, ἀνεχώρησε μετ' αὐτοῦ καὶ κατόκησεν εἰς ταπεινὸν οἶκον ἐξώθεν τῆς πόλεως· ἐκεῖθεν δὲ ἤρχετο καθ' ἑκάστην εἰς

Παρισίους συνοδευόμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ ὑπηρετοῦ του, διὰ νὰ ἐκπληροῖ ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἡ αἰφνιδικὰ ἢ παράδοξος αὕτη μεταβολὴ τῆς ζωῆς του, ἔδωκεν εἰς τὸν κόσμον περὶ αὐτοῦ ὑπονοίας φιλαργυρίας καὶ οὐχὶ καλῆς διαγωγῆς. Ἄλλ' αὐτὸς κωφεύων ὄλωσεν εἰς τὰς παραλόγους ταύτας παρατηρήσεις, καὶ τὴν καρδίαν του μόνην ἀκούων, ἔμεινε σταθερὸς εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ὀλοκλήρα δύο ἔτη διάγων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἀποῦ λοιπὸν συνήθροισεν εἴκοσι χιλιάδας δραχμῶν ἐξ ἀπλῶν οικονομιῶν δι' ἕκαστον ὄρφανόν, καὶ ἐφρόντισεν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν, ἐπανήλθεν εἰς Παρισίους, ἀνέλαθε τὸν πρότερον αὐτοῦ οἶκον καὶ τοὺς θεράποντάς του, καὶ ἐξηκολούθει νὰ ζῆ πάλιν ἀναλόγως τῆς θέσεως καὶ τῆς καταστάσεώς του. Τοιοῦτοτρόπως ὁ φρόνιμος οὗτος ἄνθρωπος ἤξευρε νὰ συμβιβάζῃ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀβροφροσύνην μετὰ τῆς εὐεργεσίας.

Ο ΓΑΛΛΟΣ ΛΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΑΛΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἐξάκουστος ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν ἀρχαίων ἡ φιλία τοῦ Ὁρέστου καὶ Πηλάδου, τοῦ Θησεῦς καὶ Πειρίθου, οὔτινες παρέδιδον τὴν ἰδίαν των ζωὴν ὁ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Ἄλλὰ πρὸς τὰς γενναίας ἐκείνας καρδίας, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ παραβάλωμεν καὶ τὴν ἡρωϊκὴν πράξιν Ἀλγερίνου τινὸς διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν φίλον του.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου βομβαρδισμοῦ τοῦ Ἀλγερίου ὑπὸ τῶν Γάλλων, οἱ Ἀλγερίνοι εἰς τοσαύτην μανίαν κατήντησαν, ὥστε προσδέοντες τοὺς αἰχμαλώτους Γάλλους ἐπὶ τῶν στομιῶν τῶν τελευθόλων των, ἔθετον πῦρ εἰς αὐτά, καὶ οὕτω τεμαχιδὸν ἐξεσφενδονίζοντο οἱ δυστυχεῖς Γάλλοι.

λοι εἰς τὰ πλοῖα τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν. Τὴν αὐτὴν τύχην ὄφειλε νὰ ὑποστῆ καὶ τις ἀξιωματικὸς Γάλλος ὀνόματι Σουαζέλ. Ἐνῶ λοιπὸν ἦτο προσδεδεμένος ἐπὶ τοῦ τηλεβόλου καὶ τὸ πῦρ ἔμελλε νὰ τὸν κατακερματίσῃ, λοχαγὸς τις Ἀλγερίνος ἰδὼν αὐτόν, ὄρμηξ ἐν τῷ μέσῳ τῶν πυροβολιστῶν, τοὺς ἀπωθεῖ, καὶ λύσας τὸν ἀξιωματικόν, τὸν ἀποσπᾷ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Τρὶς συνέβη ἡ σικιὴ αὕτη καὶ οἱ βάρβαροι οὔτε διὰ παρακλήσεων, οὔτε διὰ λύτρων συγκατανεύουσιν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ δυστυχοῦς. Ἐν τούτοις ὁ Ἀλγερίνος βλέπων, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποτρέψῃ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς ἀπανθρώπου ἐκείνης πράξεως, ρίπτεται καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ τηλεβόλου, ἐναγκαλίζεται τὸν φίλον του μετὰ στοργῆς καὶ λέγει· Πῦρ, τώρα! Ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ σώσῃ τὸν φίλον καὶ εὐεργέτην μου, θέλω ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν, ὅτι ἀποινήσκω τοῦλάχιστον μετ' αὐτοῦ. Τοῦ φροεροῦ τούτου θεάματος αὐτόπτης μάρτυς ἦτο καὶ ὁ Δέης, ὅστις συγκινηθεὶς ἐκ τῆς γενναίας καρδίας καὶ τῆς πίστεως τοῦ ὑπηκόου του, οὐ μόνον ἐνέπλησεν αὐτὸν ἐπαίνων, ἀλλὰ καὶ τὸν Γάλλον ἐλύτρωσεν ἐκ τοῦ ἐπικειμένου καὶ φρικώδους ἐκείνου θανάτου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
Ο ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΣ.

Ἐξ ὅσων ὁμως περὶ φιλίας παραδειγμάτων ἐμνημονεύσαμεν, ἐξοχώτερον εἶναι τὸ μεταξὺ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζήνου, τῶν δύο φωστῆρων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Ἦμασαν οἱ ἅγιοι οὔτοι περὶ τὴν τετάρτην ἑκατονταετηρίδα· καταγόμενοι δὲ ἀμφότεροι ἐκ περιφανῶν καὶ

θεοφιλεστάτων οικογενειῶν, καὶ ἀνατροφὴν ἀξιόλογον ἔλαβον, καὶ ἐκαλλιέργησαν πρῶϊμα καὶ μετὰ πάσης ἐνδεχομένης ἐπιμελείας τὰ φυσικὰ τῶν προτερήματα. Μετὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι τῶν σπουδᾶς, ἐστάλησαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ γυμνασθῶσι καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν φιλοσοφίαν. — Εἰς τὰς Ἀθήνας τότε ἕμενον ἔτι λείψανα τῆς παλαιᾶς ἐκείνης δόξης περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰς ἄλλας μαθήσεις, καὶ ἐκεῖ συνέβρον πανταχόθεν οἱ θέλοντες νὰ σπουδάσωσι νέοι.

Εἰς τὴν πόλιν ταύτην συνηντήθησαν καὶ οἱ δύο οὔτοι ἄγιοι, καὶ ἐνταῦθα ἐγένετο ἀρχὴ τῆς φιλίας τῶν, ἣ μᾶλλον συνέσφιξε τοὺς δεσμοὺς αὐτῆς ἔτι στενωτέρου, εἰς τὸ ὅποιον συνετέλεσε μάλιστα τὸ παράξενον τοῦτο συμβάν. Ἀλλόκοτος συνήθεια ἐπεκράτει εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸ νὰ φέρωσι δηλ. : τοὺς νεωστὶ ἐλθόντας σπουδαστὰς ἐνώπιον συναθροίσεως συνηλικιωτῶν, καὶ ἐκεῖθεν, ἀφοῦ ἐχλεύαζον καὶ κατεγέλων αὐτοὺς ἀρκούντως, τοὺς ᾠδήγουν εἰς τὰ δημόσια λουτρὰ μετὰ παρατάξεως, καθ' ἣν ἀνὰ δύο παρκολοῦθουν ὅλοι οἱ νέοι ἐπομένως πλησιάζοντες εἰς αὐτὰ ἐκραύγαζον καὶ ἠπεῖλουν, ὅτι ἤθελον ρίψει τὰς πύλας, ὡς ἐὰν δὲν τοῖς ἐσυγχώρουν τὴν εἴσοδον. Ἀφοῦ δὲ πλέον εἰσῆρχετο ἐκεῖ ὁ νεοελθὼν, ἦτον ἐλεύθερος. Ἀλλ' ὁ Γρηγόριος, ὅστις εἶχε δοκιμάσει τὴν τελετὴν ταύτην πρότερον, γινώσκων πόσον ἡ συνήθεια αὕτη ἀντέκειτο εἰς τὴν φυσικὴν σοβαρότητα καὶ σεμνότητα τοῦ Βασιλείου, κατάρθωσε νὰ τοὺς καταπεισῇ νὰ τὴν παραβλέψωσιν εἰς αὐτόν. « Αὕτη ὑπῆρξε, διηγεῖται ὁ ἴδιος Γρηγόριος, ἡ αἰτία, ἣτις ἤναψε τὴν διὰ παντὸς ἄσβεστον ἐκείνην φλόγα ἐντὸς τῆς καρδίας ἡμῶν. » Ἔτι μᾶλλον κῦξῃσεν ἡ φιλία τῶν, ὅτε ἀμφότεροι ἐνόησαν, ὅτι εἶχον τὸν αὐτὸν σκοπόν,

ἤγουν νὰ ζητήσωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας οὐχὶ τῶν συνηλικιω-
 τῶν τὰ μάταια καλὰ, ἀλλὰ τὸν ἀληθῆ θησαυρὸν, τὴν σύ-
 νεσιν Ἰηλ: καὶ τὴν ἀρετὴν. Συνεκάθηντο, συνεδείπνουν,
 συνηγωνίζοντο εἰς τὰς σπουδὰς των καὶ καθ' ὅλα ἦσαν
 μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα. Γενικῶς ἔλαμπον εἰς τὰς συνα-
 ναστροφὰς διὰ τὴν ὀξύνοϊαν τοῦ πνεύματός τ'ων, διὰ τὴν
 φιλοπονίαν των, διὰ τὴν παράδοξον εὐφυΐαν καὶ τὰς προό-
 δους των εἰς πᾶν εἶδος μαθήσεως, καὶ πρὸ πάντων διὰ
 τὰ χρηστὰ ἦθη των, ἅτινα οὐδὲ διὰ τῆς κηλίδος τῆς δια-
 βολῆς ἐμίανθησαν εἰς τοιαύτην μάλιστα πόλιν, ἔνθα συ-
 νέρρεον διάφοροι νέοι, καὶ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ
 ἐλαττώματά των. « Ἐλάβομεν τὴν τύχην, διηγεῖται πά-
 » λιν ὁ Γρηγόριος, νὰ δοκιμάσωμεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην
 » παρόμοιόν τι πρὸς τὸ παρὰ τῶν ποιητῶν λεγόμενον,
 » περὶ τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου, ὅστις διαχυνόμενος εἰς τὴν
 » θάλασσαν διαφυλάττει τὴν γλυκύτητα τῶν ὑδάτων του,
 » ἢ πρὸς τὸ ζῶον τὸ διερχόμενον διὰ τοῦ πυρός (Σαλα-
 » μάνδρα). Οὐδεμίαν σχέσιν εἶχομεν μετὰ τῶν κακῶν.
 » Δύο μόνον ὁδοὺς ἐγνωρίζομεν εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν φέ-
 » ρουσαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἱεροὺς Διδασκάλους,
 » καὶ τὴν εἰς τὸ σχολεῖόν μας. Τὰς φερούσας ὅμως εἰς
 » τὰς κοσμικὰς ἡδονὰς, εἰς τὰς συναθροίσεις, εἰς τὰ θέα-
 » τρα καὶ τὰ συμπόσια ἠγνοοῦμεν ἐντελῶς. » Ἀλλὰ τοιοῦ-
 » τοι νέοι, ἀπομακρυνόμενοι πάσης συναναστροφῆς, μὴ συμ-
 » μετέχοντες πῶν ἡδονῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων τῶν ὁμη-
 » λίκων των, ἔπρεπεν ἐξ ἀνάγκης διὰ τοῦ ἐναρέτου αὐτῶν
 » βίου, φαινομένου ἐπίκρισις τῆς κακῆς διαγωγῆς τῶν ἄλ-
 » λων, νὰ ἐπισύρωσι καθ' ἑαυτῶν τὸν φθόνον καὶ τὸ μῖσος,
 » ἢ τοῦλάχιστον νὰ γίνωσι χλεύη καὶ σκῶμμα αὐτῶν· ἀλλ'
 » οὐχί· τοῦτο μάλιστα τιμᾶ τοὺς δύο τούτους φίλους, ὅτι

διὰ τῆς καθαρᾶς τῶν ἀρετῆς, οὐχὶ μόνον δὲν ἐμίσουν αὐτοὺς οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐσέβοντο, καὶ τοὺς προσέφερον τὴν ἀνήκουσαν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, ὥστε κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἠτοιμάζοντο ν' ἀφήσωσι τὰς Ἀθήνας, ἡ λύπη ἦτο κοινῶς εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα ἐξωγραφισμένη, καὶ τὰ δάκρυα ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν συμμαθητῶν των, ὡς ἐὰν ἔμελλον ν' ἀπολέσωσι τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος καὶ τῶν σχολείων αὐτῶν.

Νέοι Ἕλληνες! καλλίτερον τούτου παράδειγμα φιλίας δὲν ἔχετε! Μακίριοι δὲ καὶ σεῖς, ἂν εἰς τὸ ὀλισθηρὸν τοῦτο βῆμα τῆς ζωῆς σας εὗρητε τοιούτους συνομιλικὰς φίλους, διὰ τῶν ὁποίων ἐνθαρρύνόμενοι συναλλήλως πρὸς τὴν ἀρετὴν, νὰ καταστήσητε τὸν βίον σας ἑκλαμπρον καὶ τοῦ ὀνόματός σας ἀντάξιον.

Κανὸν πράγμα, ὦ φίλοι παῖδες, δὲν εἶναι τόσον ἀξιοθαύμαστον, ὅσον ἡ πιστὴ καὶ θερμὴ ἀγάπη. Πόσον μέγα πλεονέκτημα εἶναι νὰ εὕρισκῃτε φίλους, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἐμπιστεύσῃτε τὸ μυστικόν σας, καὶ οἱ ὅποιοι νὰ ᾔναι ἐπιεικεῖς πρὸς ἡμᾶς, ἄνευ ἀδυναμίας. Πόσον παρήγορον πράγμα εἶναι νὰ ἔχητε φίλους, οἱ ὅποιοι νὰ ἐνθαρρύνωσι τοὺς δισταγμούς σας διὰ τῶν φρονίμων συμβουλῶν των, οἱ ὅποιοι νὰ θέλγωσι τὰς ἀκοάς σας διὰ τῆς εὐχαρίστου συνομιλίας των, καὶ τῶν ὁποίων μόνη ἡ θέα νὰ σᾶς χαροποιῇ καὶ νὰ ἀποδιώκῃ τὴν κατῆφειαν καὶ τὴν θλίψιν σας! Ἄλλ' ὅσον εἶναι δυνατόν δὲν πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν φίλους, αἵτινες κυριεύονται ἀπὸ πάθη, καὶ συνειθίζουσι νὰ παραπονῶνται καὶ νὰ δυσαρεστῶνται εἰς πᾶν πράγμα· τοιοῦτοι χαρακτῆρες εἶναι βλαβεροὶ εἰς τὴν γλυκεῖαν ταύτην ἡσυχίαν τῆς ψυχῆς, ἥτις πρέπει ν' ἀποτελῇ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐπιθυμιῶν μας.

Ὅταν δὲ κατὰ δυστυχίαν ᾖναι ἀνάγκη ν' ἀποβάλωμεν τὴν φιλίαν τινός, πρέπει νὰ ἀποσυρόμεθα ἀνεπαίσθητως ἀνευ πικρίας καὶ θυμοῦ, καὶ νὰ δεῖξωμεν, ὅτι ἀποσπώμενοι τῆς φιλίας του δὲν θέλωμεν ἀντικαταστήσει ταύτην διὰ τῆς ἐχθρας· διότι κἀνὲν πρᾶγμα δὲν εἶναι τόσον ἐπιζήμιον, ὅσον τὸ νὰ ᾖναι τις εἰς φανεράν πάλιν μετὰ στενὸν δεσμόν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ πρεσβύτερος Κάτων ἔλεγε· «Πρέπει νὰ διαλύωμεν καὶ οὐχὶ νὰ διαρρήγνυωμεν τὴν φιλίαν.»

Ἄλλὰ μὴ νομίσητε, ὅτι μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς φιλίας δὲν ἔχετε πλέον, ὡ φίλοι παῖδες, καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσητε. Ἔχετε ἔτι καὶ μάλιστα τὰ δυσκολώτερα καθήκοντα, εἰς τὰ ὅποια μόνη ἡ τιμιότης δύναται νὰ σᾶς ὑποστηρίξῃ. Διότι οὐείλωμεν νὰ σεβώμεθα τὴν ἀρχαίαν φιλίαν· δὲν πρέπει νὰ προσκαλῶμεν τὸν κόσμον εἰς τὰς ἐριδας ἡμῶν, οὐδὲ πρέπει νὰ λαλῶμεν περὶ αὐτῶν, ἐάν δὲν ἀναγκαζώμεθα εἰς τοῦτο πρὸς ἰδίαν ἡμῶν δικαιολόγησιν, ἅς ἀποφεύγωμεν μάλιστα νὰ παροξύνωμεν τὸν ἄπιστον φίλον.

ΠΕΡΙ ΕΥΠΡΟΣΗΓΟΡΙΑΣ.

Ἡ εὐπροσηγορία εἶναι κοινωρικὴ ἀρετὴ, στηριζομένη εἰς τὴν ἀγάπην τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς εὐχαριστίας. Ὁ εὐπροσήγορος ἀκροάζεται μετὰ φιλοφροσύνης τοὺς ὅσοι ἀποτίρονται εἰς αὐτόν, καὶ ἀπομακρύνεται μετὰ πραότητος.

ΠΛΑΤΩΝ.

Πλάτων ὁ φιλόσοφος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος, ἐλθὼν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς κατὰ τετραετίαν τελου-

μένους ἐκεῖ ἀγῶνας, συγκατόκησε μετὰ τινων ξένων ἀγνώστων πρὸς αὐτόν. Τοσοῦτο τοὺς κατέθελε διὰ τῆς συναναστροφῆς του, συντρόγων καὶ διάγων ὅλην τὴν ἡμέραν μετ' αὐτῶν, ὥστε ἔμειναν ὑπερευχαριστημένοι, ὅτι τὸν συνήτησαν. Οὔτε διὰ τὴν Ἀκαδημίαν του, οὔτε διὰ τὸν διδάσκαλόν του Σωκράτην ἀνέφερε τίποτε, ἀλλὰ τοῦτο μόνον τοῖς εἶπεν, ὅτι ὠνομάζετο Πλάτων. Ὅτε δὲ οἱ ξένοι ἤλθον μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, τοὺς ὑπεδέχθη μετὰ μεγίστης φιλοπροσύνης. Καὶ ἐκεῖνοι· «Ἐλθέ λοιπόν, τῷ εἶπον, δεῖξόν μας καὶ τὸν συνώνυμόν σου, τὸν μαθητὴν τοῦ Σωκράτους, καὶ φέρε μας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν του, καὶ σύστησόν μας εἰς αὐτό, διὰ νὰ συνομιλήσωμέν τι καὶ μετ' ἐκείνου.» Ὁ δὲ Πλάτων μειδιάσας μετριοφρόνως, ὡς συνείθιζεν. «Ἄλλ' ἐγώ, τοὺς εἶπεν, εἶμαι ἐκεῖνος». Ἐθαύμασαν οἱ ξένοι, ὅτι ὄντες μετ' αὐτοῦ τοσοῦτον χρόνον δὲν τὸν ἐγνώρισαν, διότι ἐφέρετο πρὸς αὐτοὺς μεθ' ἀπλότητος, δείξας διὰ τούτου, ὅτι ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώῃ τοὺς συναναστρεφόμενους αὐτόν καὶ ἀνευ τῶν συνήθων αὐτοῦ λόγων.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΡΑΪΑΝΟΣ.

Οἱ εὐνοούμενοι τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ παρατήρησαντες, ὅτι ἐπεριποιεῖτο μετὰ μεγάλης οἰκειότητος πάντα ἄνθρωπον, εἶπον εἰς αὐτόν, ὅτι ἐλησμόνησε τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς θέσεώς του. «Θέλω προσπαθῆσαι, ἀπεκρίθη, νὰ εὕρωσκῃ ὁ γὰρ μου τοιοῦτον αὐτοκράτορα ἐν ἐμοί, ὅποιον ἐγὼ ἠθελον νὰ ἔχω, ἐὰν ἦμην ἰδιώτης.»

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Τοῦ Περικλέους ἡ πραότης καὶ τὸ γενναῖον τῆς ψυχῆς λίαν ἀξιοθαύμαστα ὑπῆρξαν. Διότι ὅτε ποτὲ ἐπέστρεψε

νύκτα ἐκ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀπλούς τις ἄνθρωπος τὸν ἠκολούθησε μὲχρι τῆς θύρας κακολογῶν καὶ ὑβρίζων αὐτόν. Ὁ δὲ Περικλῆς, οὐχί, μόνον δὲν ἐταράχθη ἐκ τοῦ αὐθάδους τρόπου τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου, ἀλλὰ καὶ μετὰ μεγάλης τῆς ψυχῆς του ἀταραξίας ἐπρόσταξεν ἕνα τῶν δούλων του νὰ τὸν συνοδεύσῃ μὲ φανάριον εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΤΟΥΡΕΝΟΣ.

Ὁ Στρατάρχης Τουρένος συχνὰ ὑπήγαιεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πεζός, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεριδιάβαζε μόνος ἐπὶ τῶν προχωμάτων. Διαβαίνων, κατὰ τὸν περίπατόν του, πλησίον συνοικίας τινὸς μικροεμπόρων παιζόντων τὰς σφαίρας, καὶ προσκληθεὶς παρ' αὐτῶν νὰ τοὺς δικάσῃ περὶ μιᾶς βολῆς, ἔλαβε τὴν ράβδον του, ἐμέτρησε τὸ διάστημα, καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του. Ἄλλ' ἐκεῖνος κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀποφασίσει τὸν ὑβρισεν ἀπρεπῶς. Ὁ δὲ στρατάρχης μειδιάσας, καὶ ἔτοιμος ὢν νὰ μετρήσῃ καὶ πάλιν τὴν γῆν, διεκόπη παρὰ τῶν παρουσιασθέντων ἐνώπιόν του ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἐζήτησαν αὐτόν· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἔμπορος, ταρχθεὶς ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του ζητῶν συγγνώμην, ὁ ὑποκόμης πρῶτος ἀπεκρίθη· «Φίλε μου, εἶχες ἄδικον, ὑποθέτων, ὅτι ἐγὼ ἤθελον νὰ σὲ ἀδικήσω.»

ΠΕΡΙ ΘΥΜΟΥ.

*Μὴ πράττε τίποτε ἐν τῇ παραφορᾷ σου· διατι-
νὰ ῥίπτησαι εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν μαρίαν
τῶν κυμάτων;*

* ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ.

Ὁ φιλόσοφος οὗτος, ἕνεκα τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας του, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀποσυρθῇ ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ Αὐγούστου· λαβὼν δὲ ταύτην παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἀποχαιρετῶν εἶπεν· «Ἐνθυμοῦ, Καῖσαρ, ὅσάκις εἶσαι θυμωμένος, οὔτε νὰ λέγῃς οὔτε νὰ πράττῃς τι, πρὶν ἀπαγγεῖλῃς διακεκριμένως τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφάβητου.» Δι' ὃ καὶ ὁ Αὐγούστος λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς εἶπεν· «Ἐχω ἀκόμη ἀνάγκην τῆς παρουσίας σου.» Καὶ οὕτως ἐκράτησεν αὐτὸν ἔτι ἐν ἔτος.

Ο ΓΕΩΡΓΟΣ.

Γεωργός τις μεταβάς εἰς τὴν ἀγρὸν του διὰ νὰ διορθώσῃ τὸν φραγμὸν του, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του, βλέπει τὴν μὲν κοιτίδα, ἐν ἣ εἶχεν ἀφήσει τὸν μονογενῆ του υἱὸν κοιμώμενον, ἀνεστραμμένον, τὰς δὲ σινδόνας κατεσχισμένας καὶ καθημαγμένας, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν κύνα ἐξηπλωμένον ἐκεῖ πλησίον κατὰστικτον ὑπὸ τοῦ αἵματος. Εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν εἰρῶν τὸν οἶκόν του ὁ γεωργός, καὶ νομίσας, ὅτι ὁ κύων εἶχε φονεύσει τὸ τέκνον του, ἀμέσως κατέθραυσε τὴν κεφαλὴν του διὰ τοῦ πελέκεως, τὸν ὅποιον ἐκράτει εἰς χεῖράς του. Ἐπειτα στρέψας τὴν κοιτίδα, εἶδε τὸ μὲν τέκνον του σῶον καὶ ὑγιές, ὑπερμεγέθη δὲ ὄφιν κείμενον νεκρὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ φονευμένον ὑπὸ τοῦ κυνὸς ἐκείνου, τοῦ ὁποῦ τοῦ θάρρους καὶ ἡ πίστις,

διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ υἱοῦ του, ἦσαν ἄζια ἄλλου εἶδους ἀνταμοιβῆς. Τὸ θλιβερόν τοῦτο περιστατικόν μᾶς διδάσκει, ὅτι εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ παραδίδηται εὐκόλως εἰς τὴν ἄλογον ὁρμὴν τοῦ θυμοῦ.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΕΙΚΕΙΑΣ.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ο ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ.

Ὅτε ὁ Λυκοῦργος, ὁ περίφημος νομοθέτης τῆς Σπάρτης, ἔδιδεν εἰς τὴν πατρίδα του τὸ πολίτευμα ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποίου κατέστησε τοὺς Σπαρτιάτας ἀτρομήτους καὶ φοβεροὺς εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ αἰῶνας, εἰς τῶν νέων Σπαρτιατῶν Ἀλκάνδρος ὀνομαζόμενος, καὶ ὢν ἐκ τῆς ἐναντίας φατρίας, ἐκτύπησε μὲ ξύλον τὸν Λυκοῦργον καὶ ἐξώρυξε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ. Ὁ δὲ λαὸς ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ κακοτρόπου ἐκείνου νεανίου, συνέλαβε καὶ παρέδωκεν αὐτόν εἰς τὸν Λυκοῦργον, διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὁ ἴδιος ὅπως ἤθελεν. Ἄλλ' ὅποιαν τιμωρίαν νομίζετε, ὦ φίλοι παῖδες, ὅτι ἐπέβαλε κατὰ τοῦ βλάψαντος αὐτόν ὁ Λυκοῦργος; Νὰ ἐπιμελήται τὴν πληγὴν του, ὡσάντις ἐπρόκειτο νὰ τὴν ἀλλάξῃ. Ὁ δὲ νέος οὗτος, ὅστις εἶχε τόσον σκληρὰν καρδίαν, τοσοῦτῳ μετενόησε διὰ τὸ σφάλμα του, ὥστε ὁ Λυκοῦργος μετὰ τινὰ καιρὸν τὸν ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν δῆμον, ὡς ἓνα τῶν ἐναρετωτέρων καὶ χρηστοτέρων πολιτῶν τῆς Σπάρτης.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ.

Δύο στρατιῶται φρουροῦντες τὴν εἴσοδον τῆς σκηνῆς Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, ἐλάλουν πολλὰ

κατ' αὐτοῦ· τόσον δὲ ἦσαν παρωργισμένοι ἐναντίον του, καὶ τοσαύτας ὕβρεις ἀπέτεινον κατ' αὐτοῦ, ὥστε δὲν ἐσυλλογίζοντο παντελῶς εἰς ποίαν δεινὴν θέσιν ἐτίθεντο ἔνεκα τῆς διαγωγῆς των ταύτης. Ὁ Ἀντίγονος, ὅστις ἦτον ὀπισθεν τῆς σκηνῆς, ἀφοῦ ἤκουσεν ὅλα ταῦτα, σιωπῶν τὸ παραπέτασμα διὰ τῆς ῥάβδου του, τοῖς εἶπεν· Ἀπομακρυνθῆτε ὀλίγον, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἀκούσῃ ὁ βασιλεὺς.

Ἄλλοτε πάλιν τὸν αὐτὸν μονάρχην κατηρῶντο στρατιωταὶ τινες, διότι ὠδήγει αὐτούς, ἐν καιρῷ νυκτός, διὰ βορβορώδους ὁδοῦ. Ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἤκουσε τὰς ἀράς, πλησιάζει ἀμέσως τοὺς μᾶλλον ἐρρύπωμένους στρατιώτας, καὶ τοὺς βοηθεῖ νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ βορβόρου· καὶ αὐτοὶ μὲν ἠγνῶν πρὸς τίνα ὄφειλον τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποσυρόμενος, ἠρέσθη νὰ τοῖς εἶπῃ μόνον· Ἄτῶρα καταρᾶσθε τὸν Ἀντίγονον, διότι σᾶς ἔφερεν εἰς βαλτῶδες μέρος· ἀλλ' εὐγνωμονεῖτέ τον τοῦλάχιστον, ἀφοῦ σᾶς ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν.»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ο ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗΣ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου οἱ διάδοχοί του διήρσαν τὸ βασίλειον εἰς διαφόρους δυναστείας. Πρῶτος δ' ὁ Ἀντίγονος ἐφάνη ὁ ἰσχυρότερος ὄλων, διότι λαχὼν νὰ ἐπιτροπεύῃ κατ' ἀρχὰς τὴν Ἑλλάσσονα ἢ Μικρὰν Ἀσίαν, καθυπέταξεν ἔπειτα καὶ τὴν Συρίαν, ἐδίωξε τὸν Σέλευκον ἐκ τῆς Βαβυλωνός, ἐκυρίευσεν πολλοὺς τόπους τοῦ Πτολεμαίου, καὶ ὑπεδούλωσε τὰς περισσοτέρας νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Φιλοτιμούμενος δὲ εἰς ταῦτα, ἔστειλε καὶ τὸν υἱὸν του Δημήτριον (τὸν ἐπονομαζόμενον Πολιορκητὴν) μεθ' ἰκανῆς θαλασσίου δυνάμεως διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς δουλείας τοῦ Κασσάν-

δρου καὶ Πτολεμαίου. Οὗτος ἀπροσδοκῆτως ἐφορμήσας ἐν πρώτοις κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἐδίωξε τὴν φρουρὰν τῶν Μακεδόνων, καὶ ἀποκατέστησεν εἰς αὐτὰς πάλιν τὴν παλαιάν των δημοκρατίαν καὶ τοὺς νόμους. Δι' ὃ τοσοῦτον ἐξεβαρχειύθησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς χαρᾶς των, ὥστε δὲν ἤξευρον διὰ τίνων τιμῶν νὰ τοὺς τιμῆσωσι. Καὶ οὐχὶ μόνον σωτῆρας θεοὺς των ἐκήρυξαν αὐτούς, ἀλλὰ καὶ θείαν λατρείαν τοῖς προσέφερον· καὶ εἰς μὲν τὸν ἱερὸν πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς, ἐπρόσταξαν νὰ κεντήσωσι καὶ τὰ ὀνόματα ἐκειῶν μετὰ τῶν θεῶν, εἰς δὲ τὸ μέρος ἔνθα τὸ πρῶτον ἀπέβη ὁ Δημήτριος ἀνήγειραν βωμόν. Ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς δέκα φυλάς των προσέθεσαν ἑτέρας δύο, Δημητριάδα καὶ Ἀντιγονίδα, ἓνα μῆνα ὠνόμασαν Δημητριάδων, καὶ τὴν ἑορτὴν τὴν λεγομένην Διονύσια μετωνόμασαν Δημήτρια. Καὶ εἰς τοὺς πρέσβεις δὲ αὐτοὺς τοὺς σταλέντας εἰς προὔπαντήσιν των, ἔδωκαν τὸ ὄνομα «θεωροί» ἐλέγοντο δὲ τοιοῦτοι ὅσοι κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς ἐστέλλοντο νὰ προσφέρωσι θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς των.

Εὐχαριστούμενος εἰς τοιαύτας αἰσχρὰς κολακείας ὁ Δημήτριος, ἐπεθύμει νὰ ἐξακολουθήσῃ οὕτω καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς πόλεις, πλὴν ὁ πατὴρ του τὸν μετεκάλεσε, διότι οἱ ἄλλοι δυνάσται συνενωθέντες ἐκήρυξαν πόλεμον κατ' αὐτῶν. Εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν ὁμῶς μάχην, ὁ μὲν Ἀντίγονος ἐθανατώθη, ὁ δὲ Δημήτριος, μόλις ἠδυνήθη νὰ σωθῆ μετ' ὀλίγου στρατεύματος· καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἐστοχάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου εἶχε μεγάλας ἐλπίδας προθύμου ὑποδοχῆς. Ἄλλ' οἱ Ἀθηναῖοι λησμονήσαντες τὰ πάντα, πρὶν ἔτι ἔλθῃ εἰς τὴν χώραν των, ἔστειλαν πρέσβεις, μνηύσαντες αὐτῷ, ὅτι ἀπεφάσισαν διὰ ψηφίσματος νὰ μὴ δέχωνται.

οὐδένα βασιλέα εἰς τὴν πόλιν των. Τοσοῦτο δὲ ἐλυπήθη ὁ Δημήτριος καὶ ὑπὸ τοσοῦτου θυμοῦ ἐκυριεύθη, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ· μὴ δυνάμενος ὁμως ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀνέβαλε τὸ πρᾶγμα καὶ ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ λιμένος των πλοῖά του τινά. Βελτιωθέντων δὲ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ ἤλιγον, ἐφώρμησεν εὐθύς κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ πολιορκήσας τοὺς κατοίκους, τοσοῦτον τοὺς ἐστενοχώρησε διὰ τῆς πείνης, ὥς ἐναγκάσθησαν (καὶ τοὶ ἔχοντες διακηρύξει θάνατον κατὰ τοῦ ὀμιλήσοντος περὶ συνδιαλλαγῆς) νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, προτιμῶντες μᾶλλον νὰ θανατωθῶσι διὰ μιᾶς ὑπ' αὐτοῦ παρὰ νὰ καταστραφῶσιν ὑπὸ τῆς πείνης.

Ὁ Δημήτριος λοιπὸν εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς προστάζει νὰ συναθροισθῶσιν εἰς τὸ θέατρον, περικυκλώσας αὐτοὺς δι' ὠπλισμένων στρατιωτῶν. Καὶ ἐνῶ πάντες ἔτρεμον, νομίζοντες ὅτι ἤθελον πάθει ἐκ τῆς δικαίας του ὀργῆς τὰ πάνδεινα, παρῴρησασθεις εἰς τὸ μέσον, πρῶτον μὲν τοὺς ἐπέπληξε διὰ τὴν ἀχαριστίαν των, πλὴν φιλικῶ τῷ τρόπῳ, ἔπειτα δὲ τοῖς ἐσυγχώρησε καὶ τοῖς ἐχάρισε μάλιστα καὶ δέκα χιλιάδας μέτρων σίτου. Τοσαύτην δὲ ἐπιείκειαν ἔδειξεν, ὥστε, ὡς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος εἰς τ' ἀποφθέγματά του, ἐπειδὴ, ἐνῶ ὠμίλει περὶ τούτων, ἔσφαλε, καὶ τις ἐκ τῶν παρακαθημένων τὸν διώρρωσε κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἀθηναίων, «Καὶ διὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην, ἐφώναξεν ὁ Δημήτριος, σᾶς χαρίζω εἰσέτι καὶ ἄλλας πέντε χιλιάδας μέτρα.»

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ
 Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΑΥΤΟΥ.

Ἡ σύζυγος ἰσχυροῦ τινος μονάρχου τῆς Ἀνατολῆς, ὄλως ἐκτός ἑαυτῆς καὶ χύνουσα δάκρυα ἐκ τοῦ θυμοῦ, ἤθλῆ ποτε ἐνώπιόν του ζητοῦσα παρ' αὐτοῦ τρομερὰν ἐκδίκησιν κατὰ τινος ἐμπόρου τῆς πρωτεύουσας. « Ὁ πανοῦργος, ἔλεγε, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μοὶ ἐπώλησε περιδέραιον πολυτίμων δῆθεν λίθων θαυμασίας λάμπσεως, ἀλλ' ἤδη ἀνακαλύπτω, ὅτι οἱ λίθοι εἶναι ψευδεῖς· καὶ λαμβάνει μὲν τὰ ἐπίχειρα τῆς θρασυτητός του εἰς σκοτεινὴν εἰρκτήν, ἀλλὰ τοιαύτη τιμωρία δι' αὐτὸν εἶναι μικρά. Ὅθεν σὰς ἱκετεύω, νὰ διατάξῃτε νὰ παραδοθῇ εἰς τὰ βασανιστήρια, καὶ ἀφοῦ βασανισθῇ πρεπόντως, διὰ τὸ τρομερὸν ἐγκλημά του, νὰ ῥιφθῇ εἰς τοὺς λέοντας καὶ κταθροχθισθῇ ὑπ' αὐτῶν. Ἀγαπητή μου Βασίλισσα, ἀπεκριθῆ ὁ σοφὸς μονάρχης, ἅς μὴ ὑπακούωμεν πολὺ εὐκόλως εἰς τὸ πάθος τοῦ θυμοῦ, καὶ ἅς μὴ ἀποφασίζωμεν ἐνόςῳ εἴμεθα τετυφλωμένοι ὑπὸ μνησικακίας. Ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ πάθος δὲν δύνανται νὰ συμβαδίζωσιν. Ὁ ἀρχηγὸς μεγάλου ἔθνους πρέπει ν' ἀπέχη πάσης προκαταλήψεως. Αὐτὸς δὲν εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς ἢ εἰκὼν καὶ ὁ ἐπίτροπος τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ πρῶτόν του καθῆκον δὲν εἶναι νὰ μιμῆται τὴν ἐπιείκειάν του; Ἀλλὰ, ἀνέκραξεν ἡ βασίλισσα, ὁ ἴδιος Θεὸς ἀποστρέφεται καὶ καταδιώκει τὸν ἐγκληματίαν, καὶ δὲν ἔθεσε ματαίως τὴν ῥομφαίαν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὰς βασιλικὰς σου χεῖρας. Ζητῶ μόνον νὰ τιμωρηθῇ ἐπαξίως ὁ ἀπατήσας με. Λοιπὸν! ἐπανελάθεν ὁ βασιλεὺς, ἡ θέλησίς σου θέλει εἶσθαι νόμος μου, θὰ τὸν ἴδῃτε αὔριον προσηκόντως τιμωρούμενον.

Τὴν ἐπαύριον, ὅτε ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας ἔφθασε καὶ αἱ σάλπιγγες ἀνήγγειλαν τὸ αἰματηρὸν θέαμα, ἡ βασίλισσα παρακολουθουμένη ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς συνοδίας καὶ χαίρουσα ἐκ προοιμίων διὰ τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἱκανοποίησιν τῆς ὀργῆς τῆς, ἦλθεν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, καὶ ἐστάθη πλησίον τοῦ βασιλέως, ὅστις εἶχε προηγηθῆ αὐτῆς. Ὁ κατάδικος ἴστατο ἐν τῷ μέσῳ τῆς κονίστρας ἀκίνητος ὑπὸ τοῦ τρόμου, παρατηρῶν λέοντα, τοῦ ὁποῦ τοῦ κλωβίου ἠτοιμάζοντο ν' ἀνοίξωσιν· ἀλλὰ πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν ὄλων τῶν θεατῶν, ἀντὶ τοῦ φοβεροῦ τούτου λέοντος, ἰδοὺ ἐξέρχεται μικρὸν ἀρνίον λευκὸν ὡς τὴν χιόνα, καὶ συγχρόνως γλυκεῖα ἀρμονία αὐλῶν καὶ ἀρῶν ἀκούεται, ἐνῶ τὸ ὠραῖον ἀρνίον ὑπήγαινε νὰ πλαγιάσῃ πλησίον τοῦ κατὰδικασμένου.

Τότε ὁ βασιλεὺς στραφεὶς πρὸς τὴν ἐρυθριῶσαν σύζυγόν του εἶπε· Βλέπεις ὅτι ἐξεδικίηθην τὸν ἄνθρωπον τοῦτον διὰ τὴν καθ' ὑμῶν ὕβριν. Σὲ ἠπάτησεν αὐτός, ἰδοὺ καὶ ἐγὼ τὸν ἠπάτησα. Τὸ ἐρύθημά τῶν παρεῖων σας, ἐνῶ σὰς καθιστᾷ ὠραιότεραν τῆς πορφύρας, διὰ τῆς ὑποίας εἶσθε ἐνδεδυμένη, φαίνεται ὅτι συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀπόφασίν μου καὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ἐνήργησα πραγματικῶς, ὡς ἀντιπρόσωπος καὶ διερμηνεὺς τοῦ Θεοῦ τῆς δικαιοσύνης.»

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην οἱ σαλπικταὶ ἀνήγγειλαν τὸ τέλος τοῦ θεάματος, καὶ ἀνευφημία πρὸς τιμὴν τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασίλισσας ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἠκούσθησαν.

ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΙΒΕΛΛΟΓΡΑΦΟΣ.

Ἀντισυνταγματάρχης τις Πρωσσοῦ, τεθεὶς εἰς διαθεσιμότητα μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου τοῦ 1756, δὲν ἔπαυσε παρακαλῶν τὸν βασιλέα νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν

ὕπηρεσίαν. Τόσον δὲ ἀνυπόφορος κατέστη, ὥστε ἡ Μεγαλειότης του ἀπηγόρευσε νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα. Μετὰ τινα καιρὸν ἐφάνη λιβελλος ἀνώνυμος κατὰ τοῦ μονάρχου. Ὅσον ἐπιεικῆς καὶ ἀν' ἦτο ὁ Φριδερίκος, ἡ αὐθάδεια ὅμως τοῦ συγγραφέως τόσον τὸν ἤγγισεν, ὥστε ὑπεσχέθη πεντήκοντα χρυσᾶ Φριδερίκια εἰς τὸν ὅστις ἤθελε τὸν καταγγεῖλει. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης παρουσιάζεται εἰς τὸ παλάτιον καὶ ζητεῖ νὰ τὸν ἀναγγεῖλωσιν εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ἔχει σπουδαίαν εἰδήσιν νὰ τῷ ἀναφέρῃ περὶ τῆς ῥηθείσης ὑποθέσεως. Τῆς αἰτήσεως παραδεκτῆς γενομένης, ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ λέγει·

« Μεγαλειότατε, ὑπεσχέθητε πεντήκοντα χρυσᾶ Φριδερίκια εἰς ὄντινα σᾶς γνωστοποιήσῃ τὸν συγγραφέα »
 « λιβελλοῦ τινός· ἐγὼ εἶμαι ὁ συγγραφεὺς ἐκεῖνος, καὶ »
 « φέρω τὴν κεφαλὴν μου εἰς τοὺς πόδας Σας, ἀλλὰ κρατήσατε τὸν βασιλικὸν Σας λόγον· καὶ ἐνῶ μέλλετε νὰ »
 « τιμωρήσῃτε τὸν ἔνοχον, στείλατε εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ »
 « δυστυχῆ τέκνα μου τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἀνταμοιβὴν τοῦ »
 « καταγγεῖλαντος. » Ὁ βασιλεὺς δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἐννοήσῃ τὸν αἴτιον τοῦ λιβελλοῦ· ἐξεπλάγη δὲ ἕνεκα τοῦ κινδύνου, εἰς τὸν ὅποιον ἡ ἀνάγκη ἔφερεν ἀξίωματικόν, ἄλλως ἀξιώτιμον. Ἀλλὰ μὴ θέλων νὰ δείξῃ τὴν ἐλαχίστην ἐπιεικειαν, τῷ εἶπε σοβαρῶς· « Ὑπάγετε ἀμέσως εἰς »
 « Σπαντώ, καὶ προσμείνατε ἐν τοῖς δεσμοῖς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θυμοῦ τοῦ κυριάρχου σας. — Ὑπακούω, »
 « Μεγαλειότατε, ἀποκρίνεται ὁ ἀξίωματικὸς, ἀλλὰ τὰ »
 « πεντήκοντα Φριδερίκια χρυσοῦ; — Μετὰ δύο ὥρας, προσθέτει ὁ βασιλεὺς, θέλει τὰ λάβει ἡ γυνὴ σου· θὰ σοὶ

» δώσω ἐπιστολὴν πρὸς τὸν φρούραρχον τοῦ Σπαντώ, ὅστις
 » θέλει τὴν ἀναγνώσει μόνον μετὰ τὸ δεῖπνον. » Ὁ ἀντι-
 συνταγματάρχης λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ἀναχωρεῖ, φθάνει
 εἰς τὸ τρομερὸν φρούριον, τὸ ὁποῖον τῷ προσδιωρίσθη ὡς
 διαμονή, καὶ διακηρύττει ἑαυτὸν φυλακισμένον. Ὁ διοικη-
 κτῆς τὸν δέχεται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ εἰς τὸ ἐπίδει-
 πνον ἀνοίγει τὴν ἐπιστολὴν, ἥτις διελάμβανε ταῦτα·
 « Δίδω τὴν διοίκησιν τοῦ Σπαντώ εἰς τὸν φέροντα τὴν
 » διαταγὴν ταύτην· θέλει φθάσει μετ' ὀλίγον ἢ σύζυγος
 » καὶ τὰ τέκνα του μετὰ πενήτηκοντα χρυσῶν Φριδερι-
 » κίαν. Ὁ δὲ διοικητής, τὸν ὁποῖον ἀντικαθιστᾶ, ὀνομά-
 » ζεται διοικητής τῆς ἀκροπόλεως Β. με' ἀνώτερον βαθ-
 » μόν. »

Δὲν ὑπάρχει γλυκυτέρα εὐχαρίστησις, λέγει συγγραφεὺς
 τις Γάλλος, Μασσιλιῶν ὀνομαζόμενος, παρὰ τὸ νὰ κάμνη
 τις τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς, νὰ βασιλεύῃ ἐπὶ τῶν καρδιῶν,
 καὶ νὰ ἐλκῆ τὸν ἀθῶον φόρον τῶν ἀνευφημιῶν καὶ τῶν
 εὐχαριστιῶν των. Ἡ ἐπιείκεια, ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ γεν-
 ναιοφροσύνη, πρέπει νὰ ᾔηται αἱ φυσικαὶ ἀρεταὶ τῶν μεγά-
 λων ἀνδρῶν, εἰς ἐνθυμῶνται, ὅτι εἶναι οἱ πατέρες τῶν
 λαῶν των· ἡ δὲ σκληρότης καὶ ἡ ὑπεροψία ἐκτὸς τοῦ ὅτι
 δὲν φέρουσι τιμὴν εἰς τὸ γένος των, προξενουσιν ὄνειδος
 καὶ εἰς ἑαυτούς. Δὲν εἶναι ἄξιοι πλέον νὰ ᾔηται ἄρχοντες
 τῶν ὑπῆκόων των, εὐθὺς ἀφοῦ λησμονήσωσιν, ὅτι εἶναι
 πατέρες αὐτῶν.

Ἡ ἐπιείκεια εἶναι ὠφέλιμος εἰς τοὺς βασιλεῖς· αὐτὴ
 τοὺς ἀσφαλίζει πολλάκις κατὰ τῶν ἐχθρῶν των κάλλιον,
 παρὰ τὰς δικαιοτέρας ἐκδικήσεις.

ΠΕΡΙ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΟΣ.

Ὁ εὐεργετικὸς ἀνὴρ ὁμοιάζει μ' αὐτὸν τὸν Θεόν.

Ἀνθρωπὸς τις εἰσελθὼν ποτε ἐντὸς λέμβου ἐκ τῶν εὐ-
 ρισκομένων εἰς τὸν λιμένα τῆς Μασσαλίας ἐκάθησεν. Ἀφοῦ
 δὲ παρήλθεν ὀλίγη ὥρα καὶ ὁ λέμβορχος δὲν εἶφαινετο
 πούποτε, ἐνῶ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ἔρχεται πρὸς αὐτὸν
 νεανίας τις Ῥοβέρτος τὸ ὄνομα, καὶ τὸν λέγει· «Κύριε, ἡ
 » λέμβος αὕτη εἶναι ἰδική μου, μήπως ἐπιθυμῆτε νὰ ἐξ-
 » ἐέλθῃτε τοῦ λιμένος; — Οὐχί, Κύριε, μόλις μία ὥρα εἶ-
 » ναι ἀκόμη ἡμέρα. Ἦθελον νὰ περιέλθω ὀλίγον τὸ νεώ-
 » ριον διὰ ν' ἀπολαύσω τὴν αὔραν καὶ τὴν ὠραιότητα τῆς
 » ἐσπέρας· ἀλλὰ σὺ οὔτε τὸ ἦθος ναύτου ἔχεις, οὔτε τὴν
 » φωνὴν ἀνθρώπου τοιοῦτου ἐπαγγέλματος. — Δὲν εἶμαι
 » τοιοῦτος τῶντιν' ἀλλὰ μετέρχομαι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο
 » μόνον τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς Κυριακὰς διὰ νὰ κερδίζω χρή-
 » ματα. — Πῶς! φιλάργυρος εἰς τὴν ἡλικίαν σου! Τοῦτο
 » ἀσχημίζει τὴν νεότητά σου, καὶ ἐλαττώνει τὴν συμπά-
 » ρθειαν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ ἀγαθὴ σου φυσιογνωμία. —
 » Ἄ! Κύριε, ἐὰν ἤξεύρετε διατί ἐπιθυμῶ τόσο πολὺ διὰ
 » νὰ κερδήσω χρήματα, δὲν ἠθέλατε ἐπαυξήσει τὴν θλί-
 » ψιν μου, νομίζοντές με ἀνθρωπὸν χαμερποῦς χαρακτῆρος.
 » — Ἐχεις δίκαιον· ἡ κρίσις μου ἦτο ἀπότομος· ἄς κά-
 » μωμεν τὸν περίπατόν μας, καὶ θέλεις μὲ διηγηθῆ τὴν
 » πίστοριάν σου. » Ὁ ἀγνωστος κάθηται. Λοιπόν, ἠκολούθη-
 » σεν, εἰπέ μοι, τίνας εἰσὶν αἱ θλίψεις σου· μὲ διέθεσας
 » ὥστε νὰ τὰς συμμαρισθῶ. — Μόνον μίαν ἔχω, εἶπεν ὁ
 » νεανίας, τὸ ὅτι ἔχω πατέρα εἰς τὰ δεσμά, μὴ δυνάμενος
 » νὰ τὸν ἐλευθερώσω. Ἦτο μεσίτης τῆς πόλεως ταύτης·
 » διὰ τῶν οἰκονομιῶν του καὶ τῶν τῆς μητρὸς μου, μετερ-

» χρομένης τὸ ἐμπόριον τοῦ συρμαῦ, ἔλαβε μερίδα ἐπὶ τι-
 » νος πλοίου φορτωμένου διὰ τὴν Σμύρνην. Θέλων δὲ νὰ
 » παρασταθῆ ἴδιος εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐμπορευμάτων
 » του καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἄλλων, ἐπέβη ἐπὶ τοῦ πλοίου·
 » ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ πλοῖον τοῦτο συνελήθη καθ' ὁδὸν
 » ὑπὸ τινος πειρατοῦ καὶ ὠδηγήθη εἰς Τετουάννην, ὅπου ὁ
 » δυστυχὴς πατήρ μου εἶναι αἰχμάλωτος μετὰ τοῦ λοι-
 » ποῦ πληρώματος. Χρειάζονται δύο χιλιάδες σκουδα
 » διὰ τὴν ἐξαγοράν του, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχεν ἐξαντληθῆ ἡ
 » περιουσία του εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του, δὲν εἴμεθα διό-
 » λου εἰς κατάστασιν νὰ χρηρηθῶμεν τὴν ποσότητα ταύ-
 » την. Ἐν τούτοις αἱ ἀδελφαί μου ἐργάζονται ἡμέραν καὶ
 » νύκτα, καὶ ἐγὼ δὲ ἐργάζομαι παρά τινι χρυσοκόφῃ, προ-
 » σπαθῶν νὰ ὠφεληθῶ, καθὼς βλέπετε, ἐκ τῶν Κυριακῶν
 » καὶ τῶν ἑορτῶν. Περιορίσθημεν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀνα-
 » γκαῖα. Εἰς μόνος θαλαμίσκος ἀποτελεῖ ὄλον μας τὸ οἶ-
 » κημα. Ἐσκέφθη ἐν πρώτοις νὰ ἐλευθερώσω τὸν πατέρα
 » μου, ἐμβαίνων ἐγὼ εἰς τὸν τόπον του, καὶ ἤμην ἔτοι-
 » μος νὰ ἐκτελέσω τὸ σχέδιόν μου· ἀλλ' ἡ μήτηρ μου,
 » πληροφορηθεῖσα περὶ τούτου, ἀγνοῶ πῶς, μ' ἐβεβαίωσεν,
 » ὅτι τοιαῦται σκέψεις εἰπὶν ἀκατόρθωτοι, καὶ ἀνόητοι ἐν
 » ταύτῳ, καὶ ἀπηγόρευσεν εἰς ὅλους τοὺς πλοιαρχοὺς τῆς
 » Ἀνατολῆς νὰ μὲ λάβωσιν ἐπὶ τῶν πλοίων των. — Καὶ
 » μανθάνετε ἐνίοτε περὶ τοῦ πατρός σας; ἤξεύρετε τίς
 » εἶναι ὁ κύριός του εἰς Τετουάννην, πῶς τὸν μεταχειρί-
 » ζονται;— Ὁ κύριός του εἶναι ἐπιστάτης τῶν βασιλικῶν
 » κήπων· τὸν μεταχειρίζεται μετὰ φιλανθρωπίας, καὶ αἱ
 » ἐργασίαι, τὰς ὁποίας τῷ ἐπιβάλλουσι, δὲν εἶναι ἀνώτε-
 » ραι τῶν δυνάμεών του· ἀλλὰ δὲν εἴμεθα πλησίον του
 » νὰ τὸν ἀνακουφίσωμεν εἶναι μακρὰν ἡμῶν, μακρὰν συ-

» ζύγου καὶ τριῶν τέκνων, τὰ ὅποια τὸν ἀγαπᾶσι φιλο-
 » στόργως. — Ὅποιον ὄνομα φέρει εἰς Τετουάνην; — Δὲν
 » τὸ μετέβαλε παντελῶς ὀνομάζεται Ῥοβέρτος ὡς καὶ ἐν-
 » ταυθα. — Ῥοβέρτος. . . . παρὰ τῷ ἐπιστάτῃ τῶν κήπων;
 » — Μάλιστα, Κύριε. — Ἡ δυστυχία σου μὲ συγκινεῖ ἐμ-
 » πνέσαι ὑπὸ εὐγενῶν αἰσθημάτων εἶσαι ἀξίος προστα-
 » σίας, καὶ εὐχομαι ἀπὸ καρδίας νὰ τύχῃς τοιαύτης. . . .
 » Μετὰ ταῦτα ὁ ἄγνωστος παρεκάλεσε τὸν νέον νὰ τὸν ἀ-
 » νήσῃ ἤσυχον ὀλίγην ὥραν.»

Τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, ὁ Ῥοβέρτος ἔλαβε διαταγὴν νὰ
 προσορμισθῇ. Τότε ὁ ἄγνωστος, ἐξερχόμενος τοῦ πλοιαρίου,
 τῷ ἐγχειρίζει βαλάντιον, καὶ μὴ δώσας εἰς αὐτὸν καιρὸν
 νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ ἀπομακρύνεται μετὰ σπουδῆς. Ὑπῆρ-
 » χον εἰς τὸ βαλάντιον τοῦτο εἴκοσιν ἔξ Λουδοβίκια. Τοι-
 » αὐτὴ γενναιότης ἔδωκεν εἰς τὸν νεανίαν τὴν μεγαλειτέ-
 » ραν περὶ ἐκείνου ἰδέαν, τῆς ὁποίας ἦτο ἀξίος. Εἰς μάτην
 κῦχεται νὰ τὸν ἀπαντήσῃ διὰ νὰ τῷ ἐκφράσῃ τὴν εὐχαρί-
 » στησιν καὶ εὐγνωμοσύνην.

Μετὰ παρέλευσιν ἔξ ἑβδομάδων, ἡ τιμὴ ἐκείνη οἰκο-
 γένεια, ἣτις ἐξηκολούθει ἀδιακόπως ἐργαζομένη διὰ νὰ
 συμπληρώσῃ τὴν ποσότητα τῆς ὁποίας εἶχεν ἀνάγκην, ἐνῶ
 ἐγευματίζε λιτῶς ἄρτον καὶ ξηρὰ ἀμύγδαλα, παρουσιάζε-
 » ται αἰφνης ὁ Ῥοβέρτος, καθαρῶς ἐνδεδυμένος, εὐρὼν αὐ-
 » τὴν ἐν θλίψει καὶ δυστυχίᾳ. Ἄς κρίνῃ ἕκαστος περὶ τῆς
 ἐκπλήξεως τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του, περὶ τῶν πα-
 » ραφορῶν καὶ τῆς χαρᾶς των! Ὁ ἀγαθὸς Ῥοβέρτος ῥίπτε-
 » ται εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ τοὺς ὑπερευχαριστεῖ διὰ τὰ
 πενήτηκοντα Λουδοβίκια, τὰ ὅποια τοῦ ἐμετρήθησαν, ἐπι-
 » βαίνοντος ἐπὶ τοῦ πλοίου, διὰ τὴν προπληρωμὴν τοῦ ναύλου
 καὶ τῆς τροφῆς, διὰ τὰς ἐνδυμασίας τὰς ὁποίας τὸ ἐχο-

ρήγησαν κλπ. Δὲν ἤξεύρει πῶς νὰ εὐχαριστήσῃ τόσον ζῆλον καὶ τόσῃν ἀγάπῃν.

Νέα ἐκπληξίς ἐκράτει ὅλους τῆς οἰκογενείας ἀκινήτους καὶ σιωπηλοὺς, θεωροῦντας ἀλλήλους. Ἡ μήτηρ λύει τὴν σιωπὴν, φανταζομένη ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἔπραξε τὰ πάντα, καὶ διηγεῖται εἰς τὸν πατέρα, πῶς ἀπ' ἀρχῆς τῆς αἰχμαλωσίας του, ἠθέλησε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, καὶ πῶς αὐτὴ τὸν ἐμπόδισεν. Ἐχρειάζοντο ἕξ χιλιάδες φράγκων διὰ τὴν ἐξαγοράν· εἶχομεν, ἠκολούθησεν αὐτῇ, ὀλίγον τι πλεον τοῦ ἡμίσεως, τοῦ ὑποίου τὸ μεγαλειότερον μέρος ἦτο καρπὸς τῆς ἐργασίας τοῦ υἱοῦ· εὔρε δὲ καὶ φίλους, οἵτινες τὸν ἐβοήθησαν. Αἴφνης σκεπτικὸς καὶ σιωπηλὸς ὁ πατὴρ μένει ἐκπεπληγμένος. Ἐπειτα ἀποτεινόμενος εἰς τὸν υἱὸν του τῷ λέγει « Ἀθλιε! τί ἔπραξας! Πῶς δύναμαι νὰ σοὶ » ὀφείλω τὴν ἀπελευθέρωσίν μου χωρὶς νὰ πικραίνωμαι! » Πῶς δύναται νὰ μένη μυστικὴ τοιαύτη πράξις εἰς τὴν μητέρα σου, ἐὰν αἱ χεῖρές σου δὲν ἐμολύνθησαν μὲ ξέ- » νον κτῆμα; Εἰς τὴν ἡλικίαν σου, υἱὸς δυστυχῆς καὶ » πδούλου, οὐδόλως δύναται νὰ εἴρῃ ἐντίμως τοσαῦτα χρή- » ματα. Φρίττω, ὅτι ἡ υἱικὴ ἀγάπη σὲ κατέστησεν ἔνο- » χον. Ἐνθάρρυνόν με, ἔσο ἀληθὴς, καὶ ὡς ἀποθάνωμεν » ὅλοι, ἐὰν ἔπαυσας ἀπὸ τοῦ νὰ ᾄσαι τίμιος. — Ἡσυχά- » σετε, πατέρ μου, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ἐναγκαλιζόμενος αὐ- » τόν· ὁ υἱὸς σου δὲν εἶναι ἀνάξιος τοῦ ὀνόματος τούτου, » οὐδὲ ἀπὴλυσε τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ σὲς φανῇ χρήσιμος » εἰς τὴν περίστασιν ταύτην· δὲν χρεωστεῖτε διόλου εἰς » πέμπε τὴν ἀπελευθέρωσίν σας, ἄλλος εἶναι ὁ εὐεργέτης σας » » καί, τὸν μαντεύω. Ἐνθυμεῖσθε, μῆτέρ μου, τὸν ἄγνωστον » ἐκεῖνον, ὅστις μ' ἔδωκε τὸ βαλάντιόν του, αὐτὸς μ' ἔκαμε » πολλὰς ἐρωτήσεις· ἐπὶ ζωῆς μου θὰ τὸν ζητῶ, θὰ τὸν

«εὔρω, καὶ θὰ ἔλθῃ ν' ἀπολαύσῃ τὸ θέαμα τῶν ἀγαθοερ-
 η γιῶν του.» Μετὰ ταῦτα διηγεῖται εἰς τὸν πατέρα του
 τὸ ἀνέκδοτον τοῦ ἀγνώστου καὶ τῷ διεσκέδασε τὰς ὑπο-
 νοίας του.

Ὁ Ῥοβέρτος ἀποδοθεὶς εἰς τὴν οἰκογένειάν του, εὔρε
 φίλους καὶ προστάτας, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ὑπερέβησαν
 τὴν προσδοκίαν του. Μετὰ δύο ἔτη ἀνέκτησε τὰ ὑπάρχον-
 τά του, καὶ τὰ τέκνα του, τὰ ὁποῖα ἀποκατέστησε, τῷ
 παρέσχον πλήρη τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς του
 εὐτυχίαν καὶ ἡ εὐτυχία αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ἄμικτος λύ-
 πης, ἐὰν αἱ ἀδιάκοποι ἀναζητήσεις τοῦ υἱοῦ, ἠδύναντο ν'
 ἀνακαλύψωσι τὴν εὐεργέτην τοῦτον, ὅστις ἀπεκρύπτετο
 μετὰ τόσης προσοχῆς ἀπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῶν εὐ-
 χῶν των. Τὸν ἀπαντᾷ τέλος Κυριακὴν τινα πρωτῆ, περι-
 διαβάζοντα μόνον παρὰ τὸν λιμένα, καὶ Δόξα τῷ Θεῷ!
 μόλις δυνθῆεις νὰ εἶπῃ, ἔπεσε πλησίον τῶν ποδῶν ἐκείνου,
 ὡς ἀναίσθητος· ὁ ἀγνώστος σπεύδει νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ
 νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης καταστάσεως,
 «Πῶς! Κύριε, δύνασθε νὰ τὴν ἀγνοῆτε; ἀπεκρίθη ὁ νεα-
 ρ νίας. Ἐλθσονήσατε τὸν Ῥοβέρτον καὶ τὴν δυστυχῆ οἰ-
 κογένειαν, τὴν ὁποίαν ἐπανεφέρετε εἰς τὴν ζωὴν, ἐλευ-
 θερῶσαντες τὸν πατέρα της;—Λαυθάνεσθε, φίλε μου, δὲν
 πᾶς γινωρίζω ποσῶς, οὐδὲ σεῖς δύνασθε νὰ γινωρίζητε ἀν-
 θρωπον ξένον εἰς Μασσαλίαν, καὶ μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμε-
 ρῶν εὔρισκέμενον ἐνταῦθα.—Τοῦτο εἶναι δυνατὸν, ἀλλ'
 ἐνθυμηθῆτε, ὅτι πρὸ εἴκοσιν ἕξ μηνῶν ἦσθε πάλιν ἐδῶ,
 ἀνακαλέσατε εἰς τὴν μνήμην σας τὸν περίπατον ἐκεῖνον
 ἐν τῷ λιμένι, τὴν συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἐλάβετε διὰ
 τὴν δυστυχίαν μου, τὰς ἐρωτήσεις σας ἐπὶ τῶν πραγ-
 μάτων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ σᾶς φωτίσωσι, καὶ νὰ σᾶς

» δώσωσι τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις διὰ νὰ μᾶς εὐεργετή-
 σῃτε· καὶ παρακαλῶ, μὴ λησμονήσητε, ὅτι λυτρώσαντες
 » τὸν πατέρα μου, εἴσθε ὁ σωτὴρ ὀλοκλήρου οἰκογενείας,
 » ἣτις δὲν ἐπιθυμῶ πλέον τίποτε, εἰμὴ νὰ σᾶς ἴδῃ. Μὴ
 » ἀπόποιήσθε τὰς εὐχὰς τῆς, καὶ ἔλθετε νὰ ἴδῃτε ἐκείνους
 » τοὺς ὁποίους κατεστήσατε εὐτυχεῖς. . . . ἔλθετε! — Σοὶ
 » τὸ εἶπον ἤδη, φίλε μου, λανθάνεσθε. — Οὐχί, Κύριε, δὲν
 » ἀπατῶμαι διόλου. Τὰ χαρακτηριστικὰ σας εἰσὶ τόσῳ
 » βαθέως ἐγκεχαραγμένα εἰς τὴν καρδίαν μου, ὥστε δὲν
 » δύναμαι νὰ σᾶς παραγνωρίσω. Ἐλθετε, σᾶς παρακαλῶ!
 Καὶ συγχρόνως ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν βραχίονα, καὶ τὸν
 ἔσυρε τρόπον τινὰ διὰ τῆς βίας. Πλήθος δὲ λαοῦ συνηθροί-
 σθη περὶ αὐτοῦς. Τότε ὁ ἄγνωστος μὲ ὕψος σοβαρώτερον
 καὶ ἐντονώτερον λέγει· «Κύριε, ἡ σκηνὴ αὕτη ἀρχίζει νὰ
 » γίνηται ὀχληρὰ· ὁμοίότης τις φυσιογνωμίας σᾶς ἀπατᾷ·
 » πᾶνακαλέσατε εἰς τὴν μνήμην σας τὸ περιστατικόν ὑπά-
 » ληγετε εἰς τὴν οἰκογενειάν σας διὰ νὰ ἀναπαυθῆτε ὀλίγον·
 » διότι μοὶ φαίνεσθε, ὅτι ἔχετε ἀνάγκην ἡσυχίας. — Ὁ-
 » ποία σκληρότης!! ἀνακράζει ὁ νεανίας, εὐεργέτης τῆς
 » οἰκογενείας ἐκείνης, διατί νὰ τῇ στερῆτε διὰ τῆς ἐπι-
 » μωνῆς σας τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν μόνον εἰς σᾶς ὀφεί-
 » πλει; Ματαίως θὰ κῆμαι πρὸ τῶν ποδῶν σας; Θέλετε
 » μῆναι τόσο ἀδυσώπιτος, ἀποποιούμενος πρὸ πολλοῦ εἰς
 » τὴν εὐαισθησίαν σας; Καὶ σεῖς, ὦ θεαταί, σεῖς τοὺς ὁ-
 » ποίους ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀνησυχία, εἰς ἣν μὲ βλέπετε,
 » πρέπει νὰ συγκινήσωσι, συμβοηθήσατέ μοι διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ
 » πρόξενος τῆς σωτηρίας μου νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἴδιόν του
 » ἔργον.» Ταῦτα εἰπόντος τοῦ νέου, ὁ ἄγνωστος φαίνεται
 ὑποχωρῶν εἰς τὴν βίαν, ἀλλ' ἀπροσδοκῆτως ἐνώσας ὕλας

του τὰς δυνάμεις, καὶ ἀναλαβὼν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν γενναιότητα διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰ θέληγτρα τῆς προσφερομένης αὐτῷ ἡδονῆς, διέρχεται ὡς βέλος διὰ τοῦ ὄχλου, καὶ μετ' ὀλίγον γίνεται ἄφαντος.

Ἦθελεν εἶσθαι εἰσέτι ἄγνωστος ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἐὰν μετὰ τὸν θάνατόν του, δὲν εὕρισκετο μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του σημειώσις τις ἀπὸ ἑξ̄ χιλιάδων λιτρῶν, ὅτι ἐξωδούθησαν εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην. Ἦτο δὲ οὗτος, ὁ Κάρολος Σεκόντας Μοντεσκιῦ.

Ο ΝΕΑΝΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΛΕΠΤΗΣ.

Νεανίας, τις ἐσταματήθη ποτὲ εἰς ἓνα στενωπὸν πλησίον τῆς ἀγορᾶς ὑπὸ τινος ἀγνώστου, ἀπειλοῦντος αὐτὸν νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν, ἐὰν δὲν παραδώσῃ τὸ βαλάντιόν του. Μία γενναία καὶ εὐαίσθητος καρδιά εὐκόλως διακρίνει τὴν φωνὴν τοῦ δυστυχοῦς, τοῦ παρασυρομένου εἰς ἐγκληματικὴν πράξιν ὑπὸ τῆς ἐνδείας, ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ κακούργου, τὸν ὅποιον ἡ κακία φέρει εἰς τὸ ἐγκλημα. Ὁ νεανίας ἐνόησε, ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του ἓνα δυστυχῆ νὰ σώσῃ· ὅθεν λέγει πρὸς αὐτὸν μὲ τόνον φωνῆς προστακτικόν· «Τί ζητεῖς, ἄθλιε! Τί ζητεῖς ἀπὸ ἐμέ! — Τίποτε, ἢ Κύριε, ἀποκρίνεται μὲ φωνὴν διακοπτομένην ὑπὸ λυγρῶν, δὲν σᾶς ζητῶ τίποτε. — Τίς εἶσαι; τί ἔργον μεμπτέρχεσαι; — Εἶμαι πτωχὸς ἐργάτης ἐμβαδουποιός, μὴ νῦν εἰς κατάστασιν νὰ θρέψω τὴν γυναῖκά μου καὶ τέσσαρα τέκνα· δὲν ἤξεύρω πῶς . . . — Λέγεις ἀλήθειαν; ἢ(ἡσθάνετο καλῶς, ὅτι ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος ἔλεγε βεβαίως πτὴν ἀλήθειαν). Ποῦ κατοικεῖς; — Εἰς τὴν ὁδὸν δεῖνα, ἢπαρὰ τινι ἀρτοποιῷ. — Νὰ ἴδωμεν, ἂς ὑπάγωμεν.» Ὁ ἐμφοδοποιὸς ὑπεύκων ὡς εἰς ἀνωτέραν δύναμιν, ὀδηγεῖ τὸν

νεανίαν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὡς ἤθελε τὸν ὀδηγήσει εἰς τὸ βᾶθος σκοτεινῆς φυλακῆς, καὶ φθάνουσι παρὰ τῷ ἀρτοποιῷ, εἰς τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐργαστήριον μόνον μία γυνὴ ὑπῆρχε. «Κυρά! λέγει ὁ νέος, γνωρίζετε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον;—Ναί, Κύριε, εἶναι ἐμβαδοποιός' κατοικεῖ εἰς τὸ 5^ο πλάτωμα, καὶ δυσκολεύεται πολὺ νὰ διατηρήσῃ τὴν πληθύριθμον οἰκογένειάν του. — Πῶς τὸν ἀφίνετε νὰ σταβρῆται ἄρτου; — Κύριε, πρὸ ὀλίγου ἤρχισαμεν τὸ ἔργον τοῦτο καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν μεγάλης πιστώσεις· ὅθεν ὁ σύζυγός μου δὲν θέλει νὰ πιστώσῃ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον περισσότερον τῆς μιᾶς δραχμῆς. — Δότε τῷ δύο ἄρτους. — Λάβε τοὺς ἄρτους τούτους καὶ ἀνάβα νεὶς τὴν οἰκίαν σου.» Ὁ ἐμβαδοποιός' ὑπακούει τεταραχγμένος ἐπίσης ὡς καὶ ὅτε ἔμελλε νὰ πράξῃ τὸ ἐγκλημα· ἀλλ' ἡ ταραχὴ αὕτη ἦτο πολὺ διάφορος ἐκείνης. Ἐν τούτοις εἰσέρχονται εἰς τὸ δωμάτιον ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα, ὡς γύπες ἐπέπεσαν ἐπὶ τοῦ ἄρτου, ὅστις τοῖς ἐδόθη. Τοῦτο ἰδὼν ὁ νεανίας, καταβαίνει ἀμέσως καί, δοὺς δύο Λουδοβίκια εἰς τὴν ἀρτοποιόν, τῇ παραγγέλλει νὰ χορηγῇ ἄρτον εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς. Μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας ἐπισκεφθεὶς τὰ τέκνα, εἰς τὰ ὅποια ἔδωκε νέαν ζωὴν, παραλαμβάνει τὸν πατέρα αὐτῶν καὶ φέρει εἰς ἐργαστήριόν τι ἐντελῶς κατηρτισμένον, καὶ περιέχον πᾶσαν τὴν ἀναγκαίαν ὕλην καὶ τὰ ἐργαλεῖα διὰ τὸ ἐπάγγελμά του. Ἀφοῦ δὲ τῷ ἔδειξε ταῦτα, λέγει εἰς αὐτόν· «Ἦθελες μένει εὐχαριστημένος καὶ ζῆς εἰς τὸ ἐξῆς τιμίως, ἐὰν τὸ ἐργαστήριον τοῦτο ἦτο ἰδικόν σου; Ἄ! Κύριε! ἀλλοίμονον!.. — Πῶς! — Δὲν εἶμαι ἀνεγνωρισμένος μαγίστωρ καὶ ἡ μαγιστορία ἀποκτᾶται διὰ χρημάτων... — Ὅδῃ γησόνμε εἰς τὴν ἐφορείαν τῆς συντεχνίας.» Εἰς ταύτην δὲ πα-

ρουσιασθείς ὁ ἀγαθοποιὸς ἐκεῖνος νέος ἐπλήρωσε τὸ δικαίωμα, καὶ οὕτως ὁ νέος ἐμβαδοποιὸς καθιδρύθη εἰς τὸ ἔργαστήριόν του.

Ὁ πρόξενος τῆς ἀγαθῆς ταύτης πράξεως ἦτο νεανίας εἴκοσιν ἑπτὰ ἐτῶν, Σάλος τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον διεκηρύχθη ὑπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἐναντίον τῆς διαθέσεώς του. Ἰπολογίζουσιν, ὅτι διὰ τὴν ἐνίδρυσιν τοῦ τεχνίτου ἐξώδευσε περὶ τὰς τέσσαρας χιλιάδας δραχμῶν· ἀλλὰ δὲν ἐλυπήθη διὰ τὴν δαπάνην ταύτην, τὴν ἐθεώρησε τοῦναντίον, ὡς εὐτυχῆ καὶ ἀσφαλῆ τοποθέτησιν, διότι εἶχε λάβει ὡς ἐμβλημα τὸν ὥραϊον τοῦτον στίχον.

Ὅ,τι ἔς τοὺς πτωχοὺς ἂν δώσης, τούτο ἔχεις ἀσφαλές·

Διότι τὰ διδόμενα εἰς ἐλεημοσύνην δὲν ὑπόκεινται εἰς τῆς τύχης τὰς ἐπιρροίας, καὶ ἑκατονταπλάσια δίδονται ἡμῖν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς.

Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανείζει Θεῷ.

Ο ΑΓΡΟΝΟΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΛΕΠΤΗΣ.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1777, ἀγρονόμος τις ἐπανήρχετο τὸ ἑσπέρας ἐκ τοῦ μύλου ἔριππος, καὶ φέρων σάκκον ἀλεύρου ἐπὶ τοῦ ἵππου· ἐνῶ δὲ ἐστρέφετο διὰ τινος μονοπατίου, αἰφνης παρουσιάζεται εἰς αὐτὸν ἀνθρωπὸς τις μετημιεσμένος, καὶ ἀπειλῶν αὐτὸν διὰ τῆς βάρδου του, τῷ ζητεῖ τὸ ἄλευρον. Ἀμέσως ὁ ἀγρονόμος καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ δράξας τὸν ἄγνωστον ἐκ τοῦ λαίμου ῥίπτει αὐτὸν χαμαὶ καὶ τῷ λέγει· «Βλέπεις, ὅτι ἐγὼ δύναμαι νὰ σὲ φονεύσω; — Φόνευσόν με, εἰδὲ μὴ δὸς μοι τὸ ἄλευρόν σου, διότι ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα μου ἀποθνήσκουσι τῆς πείνης. — Ἄ! ἀποθνήσκεις τῆς πείνης! ἢ τῶρα ἀλλάσσει τὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ᾄσαι

«κλέπτης. Ἴδου λάβε τὸ ἄλευρον, σοὶ τὸ χαρίζω.» Εὐθύς ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἀφοῦ ἐφόρτωσεν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ πτωχοῦ τὸν σάκκον, τὸν παρήγγειλεν αὐστηρῶς νὰ μὴ εἶπῃ τίποτε εἰς κανένα. Ἐν τούτοις ὁ ἵππος ἀπαλλαγεῖς ἀπὸ τοῦ φορτίου, ἐκφεύγει καὶ φθάνει καλπάζων εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἀγροικίας. Ἡ ἀγρονόμος, μὴ βλέπουσα τὸν σύζυγόν της, κυριεύεται ὑπὸ τρόμου καὶ κραυγάζουσα ἐξέρχεται. Ὑπηρεταὶ καὶ ὑπηρετρίαι τρέχουσι κατόπιν καὶ ἀπαντῶσιν ἑκατὸν βήματα μακρὰν τὸν ἀγρονόμον, ὅστις ἤρχετο βραδέως καὶ σκεπτικός. Ἡ σύζυγός του τὸν ἐρωτᾷ, «Διατί ὁ ἵππος. . . — Σιώπα. — Καὶ τὸ ἄλευρον; — Ἄλλὰ σιώπα σοὶ λέγω!» Ὅτε ἔμειναν μόνοι, τῇ διηγείται τὸ πρᾶγμα, καὶ λέγει πρὸς τούτους ἐγνώρισα τίς ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἦτο ὁ γείτων μας ὁ δεῖνα· ἡ ἀνάγκη κατήντησε τὸν ἄθλιον νὰ προσβάλῃ ἐμέ, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ, τέσσαρας ὥς αὐτὸν ἤθελον πνίξει. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ ἐπίσης εὐαίσθητος καὶ συμπαθητικὴ γυνὴ του, καὶ σκεφθεῖσα, ὅτι τὰ ταλαίπωρα ἐκεῖνα παιδία δὲν ἤθελον ἀνθεῖξει, ἔνεκα τῆς μεγάλης των πείνης, ἕως οὗ ἀναβῆ ἡ ζύμη καὶ ψηθῆ ὁ ἄρτος, τρέχει ἀμέσως εἰς τὸ ὄψωφυλάκιον, λαμβάνει ἄρτον, καὶ κρύψας αὐτὸν ὑπὸ τὸ περιζωμά της, τὸν φέρει εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, οἵτινες σχεδὸν ἐνεκρώθησαν ἰδόντες αὐτήν. Ἄλλ' ὁ τρόμος των μετεβλήθη εὐθύς εἰς εὐγνωμοσύνην, ὅτε τοῖς προσεφέρθη ὁ ἄρτος, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ εἰς ἀρμοδιώτερον καιρὸν, διότι τὰ παιδία πεινασμένα, ἔτρωγον ἡδὴ ἀρπάζοντα μὲ τὰς χεῖρας τὰ ἄλευρα.

Ἡ θεάρεστος αὕτη πράξις ἐπέφερε τὸ προσῆκον ἀποτέλεσμα. Κατέστησε τίμιον τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον μίᾳ μόνῃ λέξει ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰς τὸν θάνατον·

εἶδεν ἐργασίαν καὶ ἀνέθρεψε τὰ τέκνα του ἐναρέτως καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ.

Πόσοι δυστυχεῖς, τοὺς ὁποίους ἡ ἔνδεια παρασύρει εἰς τὸ ἔγκλημα, ἤθελον παύσει τοῦ νὰ πράττωσιν αὐτό, ὡς ὁ κλέπτης οὗτος, ἐὰν ἐκεῖνοι οἵτινες δύνανται νὰ τοὺς βοηθήσωσιν, εἶγον τὴν αὐτὴν καλοκάγαθίαν τοῦ ἀγαθοῦ ἀγρονόμου! Σκεφθῆτε λοιπόν, ὦ πλούσιοι! ὅτι πράττοντες τὸ ἀγαθόν, ἐνεργεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἰδίου σας συμφέροντος, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι εἰς τῶν καλλιτέρων τρόπων τοῦ νὰ διατηρῆτε τοὺς πτωχοὺς εἰς τὴν τιμιότητα.

ΠΕΡΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ.

ΠΕΤΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΙ Ο ΜΕΝΖΙΚΩΦ.

Ὁ περίφημος Μενζικώφ εἶχε διακινδυνεύσει τὴν ζωὴν του εἰς τινὰ μάχην, καὶ ἔχυσε τὸ αἷμά του διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ κυρίου του, Πέτρου τοῦ Μεγάλου. Ὁ εὐνοούμενος οὗτος ἦν ὡς μὲ τὰ λαμπρὰ προτερήματα μεγάλα ἐλαττώματα· ἡ πλεονεξία ὡς καὶ ἡ φιλοδοξία του ἦσαν ἀπεριόριστα, καὶ εἶχεν ὑπεξαιρέσει μεγάλας ποσότητας προσδιωρισμένας εἰς δημοσίας ἀνάγκας. Ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Πετροπόλεως μὲ τὴν συνοδίαν τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις ἐπορεύετο λίαν ἐσπευσμένως εἰς Ἀστραχάνιον, διὰ νὰ καταλάβῃ αἰφνιδίως τὴν πόλιν ταύτην καὶ νὰ τὴν πολιορκήσῃ, ἔμαθε καθ' ὁδόν, ὅτι τὸν εἶχον καταγγεῖλλει, καὶ ὅτι ὁ μονάρχης ἦτον ἐντελῶς πληροφορημένος περὶ τῶν κλοπῶν καὶ βιαιοπραγιῶν τοῦ ὑπουργοῦ του. Ἡ σιωπὴ καὶ ἡ σκυθρωπότης τοῦ ἡγεμόνος, τοῦ ὁποίου ἐγίνωσκε

τὴν ἀκαμπτον σταθερότητα, τῷ προμηνηύουσι τὴν δυστυχίαν του, νομίζει ἑαυτὸν ἐρρίμμενον ἐκ τοῦ ὕψους τῶν τιμῶν εἰς τὸ ὄνειδος καὶ εἰς τὴν ἀθλιότητα· αἱ ἔρημοι τῆς Σιβηρίας, ἡ μοναξία μακρᾶς ἐξορίας, ὁ πέλεκυς, ὅστις ἐπίκειται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, πλήττουσιν ἀλληλοδιαδόχως τὴν φαντασίαν του· τὸ αἷμά του ἐξάπτεται, κακοήθης πυρετὸς ἀναφαίνεται, ὅθεν μένει κειτόμενος εἰς ἀθλίαν τινὰ καλύβην, καὶ ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας εὐρίσκειται ἀκίνητος καὶ παραδεδομένος εἰς τρομερὰ παραλαλήματα. Τέλος ἐξυπνᾷ καὶ φέρει περίξ τῆς καλύβης τὰ ἀνήσυχα βλέμματά του· τὰ πάντα φαίνονται, ὅτι τὸν ἐγκατέλιπον, εἰς μόνος ἄνθρωπος εἶναι παρ' αὐτῷ, εἰς μόνος ἄνθρωπος τὸν ἐπιμελεῖται, μίᾳ μόνῃ φωνῇ τῷ ἀπευθύνει λόγους παρηγορητικούς· ἡ φωνὴ αὕτη εἶναι ἡ τοῦ ἡγεμόνος του, ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ὁ Μέγας Πέτρος.

Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη θεὰ τῷ ἀποδίδει τὴν ζωὴν καὶ τὰς δυνάμεις, πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ μονάρχου, ὅστις τὸν ἐγείρει. — «Θεὲ μου! ἀνακράζει, Μεγαλειότατε εἰσθε Σεῖς! — Μάλιστα πρὸ τριῶν ἐβδομάδων δὲν ἀρῆκα τὸ προσκεφάλαιον τῆς κλίνης ταύτης. — Πῶς; μὲ εὐνοεῖτε ἀκόμη! Πῶς; μὲ ἐσυγχωρήσατε! Δὲν ἀπηγγείλατε θάνατον κατὰ τοῦ ἐνόχου! — Καὶ δύνασαι νὰ πιστεύεις, τῷ λέγει ὁ Πέτρος ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν, ὅτι πῆθελον λησμονῆσαι, ὅτι σὺ μοι ἔσωσας τὴν ζωὴν;» Χαρακτῆρ τοσοῦτο εὐγενῆς δὲν ἐξαγοράζει ὅλα τὰ ἐλαττώματα τὰ προσαρθέντα εἰς αὐτοκράτορα, ὅστις ὤφειλε τὰς ἀρετὰς του εἰς ἑαυτὸν μόνον, τὰ ἐλαττώματα εἰς τὸν αἰῶνά του καὶ τὴν δόξαν εἰς τὴν εὐφυίαν του; Εἰς τὸ βάθος ἀληθῶς μεγάλης ψυχῆς βεβαιωτέραν ἀρετὴν εὐρίσκει τις τὴν εὐγνωμοσύνην.

Ο ΠΡῶΣΣΟΣ ΟΥΣΣΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ
 ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ.

Κατὰ τοὺς πολέμους τῆς Σιλεσίας, Οὐσσάρος Πρῶσσος ἀπῆντησεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης νέον Αὐστριακὸν ἀξιωματικὸν βαρέως πληγωμένον, ὅστις τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ ἀφαιρήσῃ τὴν ζωὴν διὰ νὰ τελειώσῃ τὰς ὑδῦνας του. — «Οὐχί, οὐχί, ἀδελφέ, ἀπῆντησεν ὁ Πρῶσσος· προτιμῶ νὰ σοῦ τὴν διατηρήσω.» Καὶ ἀμέσως ἐπροσπάθησε νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ σπογγίζων καὶ δένων τὰς πληγὰς του, ὅσον ἠδυνήθη καλλίτερα. Ἐπειτα τὸν ἔλαβεν ἐπὶ τῶν ὤμων του, τὸν ἔφερεν εἰς τι νοσοκομεῖον, καὶ τὸν ἐσύστησε στενωῶς εἰς τοὺς νοσοκόμους. Χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβεν, ὁ ἀξιωματικὸς μετ' ὀλίγον ἀνέβρῳσε, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν λυτρωτὴν του, ὅστις καθημερινῶς τὸν ἐπεσκέπτετο, τῷ προσέφερεν ὅ,τι εἶχεν· ἀλλ' οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῆ ἄλλο εἰμὴ ὠρολόγιόν τι, τὸ ὁποῖον ὤμοσε νὰ διατηρῆ πάντοτε ὡς πολῦτιμον τεκμήριον. Μετὰ ταῦτα τὸν ἀφῆκεν ἐσπευσμένως καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς σάλπιγγος, ἣτις ἐσήμανε τὸ ἐπιβατήριον, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ τάγματός του, μὴ δυνηθεὶς ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸν ἀξιωματικόν. Ὅτε ἡ εἰρήνη ἐκλείσθη, ὁ γενναῖος ἐκεῖνος Οὐσσάρος ἔλαβε τὴν ἀφεσὶν του, καὶ μετὰ τινα ἔτη, μετέβη εἰς τὴν Οὐγγαρίαν διὰ νὰ τοποθετηθῆ παρὰ τιμὴν μεγάλῳ κυρίῳ ὡς ἵπποδαμαστής. Ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν πρίγκηπα Ἐσθεργάζην, ὅστις ἐζήτει ταιούτον. Ὁ πρίγκηψ καταπλαγεὶς εἰς τὴν ἐμφάνισίν του, τὸν ἐθεώρησε μετὰ προσοχῆς καὶ εἶπε· « Δὲν » ὑπηρετήσατε εἰς τοὺς πολέμους τῆς Σιλεσίας ; — Καὶ » εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη. — Δὲν ἐσώσα-

πσατε ἀξιωματικόν τινα; — Πολλοὺς ἴσως, ἀλλ' ἓνα μόνον ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ὅστις μοι ἔδωκε τὸ ὠρολόγιον » τοῦτο. » Τότε ὁ ἡγεμὼν Ἐσθερχάζης μὲ δεδακρυμένους ὀφθαλμούς, τὸν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κράζων Ἐγὼ εἶμαι! Ἐγὼ εἶμαι! Πόσον εἶμαι εὐτυχής, διότι σὰς βλέπω πάλιν! Θέλετε εἶθε ὁ πρῶτος ὑπάσπιστής καὶ φίλος μου, καὶ θέλομεν-ζῆ εἰς τὸ ἐξῆς ὁμοῦ εἰς τὸ φρουρίόν μου, τὸ ὅποιον εἶναι καὶ ἰδικόν σου, διότι τὸ ἥμισυ τῶν ὕσων ἔχω εἰς σὲ ἀνήκουσιν.

Η ΜΑΛΔΟΝΑΤΑ ΚΑΙ Η ΛΕΑΙΝΑ.

Οἱ Ἴσπανοὶ εἶχον θεμελιώσει εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὴν πόλιν Βουένος Ἀῦρες κατὰ τὸ 1535. Ἡ νέα ἀποικία ἐστερήθη μετ' ὀλίγον τροφῶν, καὶ ὅσοι ἐτόλμησαν νὰ ἐξέλθωσι διὰ νὰ προμηθευθῶσι τοιαύτας, ἐφονεύθησαν παρὰ τῶν ἀγρίων. Τοῦτου ἔνεκα ἀπηγορεύθη ἐπὶ ποινῇ θανάτου, τοῦ νὰ ἐξέρχωνται τοῦ ὄριου τοῦ νέου τούτου καθιδρύματος. Γυνή τις, τὴν ὁποίαν ἀναμφισβόλως ἡ πείνα ἐνεθάρρυνεν, ὥστε ν' ἀψηφίσῃ τὸν θάνατον, διέφυγε τὴν προσοχὴν τῶν φυλάκων, τοὺς ὁποίους εἶχε τοποθετήσει πέριξ τῆς ἀποικίας διὰ νὰ τὴν προσφυλάξωσιν ἐκ τῶν κινδύνων τῆς πείνης. Ἡ Μαλδονάτα (οὕτως ὠνομάζετο ἡ φυγὰς), ἀφοῦ περιεπλανήθη καιρὸν τινα εἰς ἀγνώστους καὶ ἐρήμους ὁδοὺς, εἰσῆλθεν εἰς τι σπήλαιον διὰ νὰ ἀναπαυθῆ. Ὅποῖος ὑπῆρξεν ὁ τρόμος τῆς ὅτε ἀπήντησε λέαιναν, καὶ ὅποια ἡ ἐκπληξίς τῆς, ὅτε εἶδε τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο θηρίον, πλησιάζον αὐτὴν δειλῶς, νὰ τὴν θωπεύῃ καὶ τὴν λείχῃ μὲ κραυγὰς λύπης, ἱκανὰς μᾶλλον νὰ τὴν συγκινήσωσιν ἢ νὰ τὴν τρομάξωσιν! Ἡ Ἴσπανὶς παρετήρησεν ἀμέσως, ὅτι ἡ λέαινα ἦτον ἔγκυος καὶ ὅτι οἱ βρυχηθμοὶ τῆς ἦσαν γλώσσα

μητρός ἐπικαλουμένης βοήθειαν, ἵνα ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς. Ἡ Μαλδονάτα ἐβοήθησε τὴν φύσιν κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην στιγμήν, καθ' ἣν φαίνεται, ὅτι παρέχει ἀκουσίως τὴν ὀλιγοχρόνιον ταύτην ζωὴν εἰς τὰ ὄντα. Καὶ ἡ μὲν λέαινα εὐτυχῶς ἐλευθερωθεῖσα καὶ ἀπελευθερωθεῖσα πρὸς εὐρεσίαν τροφῆς, φέρει ἄφθονον εἰς τοὺς πόδας τῆς εὐεργετικὸς τῆς· αὐτὴ δὲ καθ' ἑκάστην τὴν διευμοίραζε μετὰ τῶν νέων λεοντιδῶν, οἵτινες γεννηθέντες διὰ τῶν φροντίδων τῆς, καὶ ἀνατραφέντες παρ' αὐτῆς, ἐφαίνοντο ὅτι ἀνεγνώριζον διὰ τῶν παιγνιδίων καὶ τῶν ἀθῶων δηγμάτων εὐεργετήν, τὸν ὁποῖον ἡ μήτηρ ἀντήμειβε διὰ τῶν φιλοφρονεστέρων περιποιήσεων. Ἄλλ' ὅτε ἡλικιωθέντες ἔλαβον τὸ ἔνστικτον τοῦ νὰ ζητήσωσι τροφὴν μόνοι, καὶ τὴν δύναμιν νὰ καταλαμβάνωσι καὶ κατακερματίζωσιν αὐτήν, ἡ οἰκογένεια ἐκείνη διεσπάρη εἰς τὰ δάση, καὶ ἡ λέαινα, τὴν ὁποίαν ἡ μητρικὴ ἀγάπη δὲν προσεκάλει πλέον εἰς τὸ σπήλαιον, ἐγένετο ἄφαντος καὶ αὐτὴ, περιπλανωμένη εἰς τὰς ἐρήμους. Ἡ Μαλδονάτα μόνη καὶ ἄνευ τροφῆς ἠναγκάσθη ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σπήλαιον φοβερὸν εἰς τοσαῦτα ὄντα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὁποῖον ἡ συμπάθειά τῆς κατέστησεν ἄσυλον. Ἡ γυνὴ αὕτη στερηθεῖσα μετὰ λύπης ἀγαπητὴν συντροφίαν, ἔπεσε μετ' ὀλίγον, ἐνῶ περιπλανᾶτο, εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀγρίων Ἰνδῶν. Λέαινα τὴν ἔθρεψεν, ἄνθρωποι ὅμως τὴν ἠχμαλώτισαν! Παρὰ τούτων δὲ τὴν ἔλαβον πάλιν οἱ Ἰσπανοὶ καὶ τὴν ἐπανήγαγον εἰς Βουένος Ἄγυρες. Ὁ Διοικητὴς καὶ τῶν λεόντων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἀγριώτερος, νομίσας ἀναμφιβόλως, ὅτι διὰ τὴν δραπέτευσίν τῆς δὲν ἐτιμωρήθη ἀρκετὰ ὑπὸ τῶν κινδύνων καὶ τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑποφέρει, διέταξεν ὁ βάρβαρος νὰ προσδεθῇ εἰς δένδρον ἐν τῷ μέσῳ δάσους,

διὰ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, καὶ νὰ γείνη βορὰ τῶν ἀδερφῶν θηρίων. Μετὰ δύο ἡμέρας στρατιῶται τινες ἀπελθόντες διὰ νὰ μάθωσι τί ἀπέγεινε τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο θῦμα, εὔρον αὐτὸ ἐντελῶς ζῶν, περικυκλωμένον ὑπὸ πειναλέων τίγρεων, αἵτινες ἔχαινον ἐπὶ τῆς λείας ταύτης, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ πλησιάσωσιν ἐνώπιον λεαίνης πλαγιασμένης πᾶρά τοὺς πόδας τῆς μετὰ τῶν λεοντιδῶν τῆς. Τὸ θέαμα τοῦτο τοσοῦτῳ ἐξέπληξε τοὺς στρατιώτας, ὥστε ἔμειναν ἀκίνητοι ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ τοῦ τρόμου. Ἡ δὲ λέαινα ἰδοῦσα αὐτοὺς ἀπεμακρύνθη τοῦ δένδρου, ὡς διὰ νὰ τοῖς δώσῃ καιρὸν νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν εὐεργέτριάν τῆς. Ἄλλ' ὅτε ἠθέλησαν νὰ τὴν λάβωσι μεθ' ἑαυτῶν, τὸ ζῶον ἤλθε βραδέως νὰ βεβαιώσῃ διὰ τῶν θωπευμάτων καὶ τῶν μηκυθμῶν τὰ θαύματα τῆς εὐγνωμοσύνης, τὰ ὅποια ἡ γυνὴ αὕτη, ἐδιηγῆθη εἰς τοὺς ἐλευθερωτάς τῆς. Ἡ λέαινα ἠκολούθησεν ὀλίγην ὥραν τὰ ἔχνη τῆς Ἰσπανίδος μετὰ τῶν λεοντιδῶν τῆς, δίδουσα τὰς ἐνδείξεις ἀληθοῦς πόθου καὶ θλίψεως, τὰ ὅποια δεικνύει οἰκογένεια, ὅταν συνοδεύῃ μέχρι τοῦ πλοίου πατέρα ἢ ἀγαπητὸν υἱόν, μέλλοντα μὲν ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ λιμένα Εὐρωπαϊκόν διὰ τὸν Νέον Κόσμον, μὴ ἐλπίζοντα δὲ νὰ ἐπανέλθῃ ποτέ. Ὁ Διοικητὴς πληροφορηθεὶς λεπτομερῶς περὶ τοῦ συμβάντος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν του, καὶ ὀδηγηθεὶς ὑπὸ θηρίου εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς φιλανθρωπίας, τὰ ὅποια ἡ ἀγρία καρδία του, διαβαίνοντος τὰς θαλάσσας, εἶχεν ἀπεκδυθῆ ἀναμφιβόλως, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα νὰ ζήσῃ, τὴν ὅποιαν ὁ Θεὸς τόσον φανερὰ εἶχε προστατεύσει.

Ο ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΩΝ.

Εἰς τὴν Ῥώμην ὑπῆρχε συνήθεια νὰ δίδωνται θεάματα

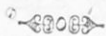
ἱπποδρομίῳ πρὸς διασκέδασιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ εἰς
αὐτὰ λοιπὸν συνήθριζον τοὺς δυστυχεῖς καταδίκους καὶ
ἀπέλυον κατ' αὐτῶν ἄγρια καὶ πειναλέα θηρία, τὰ ὅποια
τοὺς κατεξέσχιζον. Εἰς ἓν δὲ ἐκ τούτων ἔτυχε καὶ τις
Ἄνδροκλῆς δούλος ἀνθυπάτου τινός, κατὰ τοῦ ὁποῖου
ἀρῆκκεν λέοντα ὑπερμεγέθη. Οὗτος ἐνῶ ὤρμηκε βρυχώμε-
νος τρομερὰ, αἰφνης ἀπέβαλε τὴν μανίαν του, καὶ πλη-
σιάσας πρὸς τὸν δυστυχεῖ ἐκείνον ἤρχισε νὰ τοῦ λείχη
τὰς χεῖρας καὶ νὰ σείη τὴν οὐράν, ὡς ὁ κύων ὅταν θέλη
νὰ κολακεύσῃ τὸν κύριόν του. Κραυγὴ χαρᾶς ἐξῆλθεν ἐκ
τοῦ στόματος τοῦ δούλου, ὅτε συνῆλθεν ἐκ τοῦ τρώμου·
ἐνηγκαλίσθη τὸν λέοντα μετὰ στοργῆς καὶ ἀμφότεροι ἔδει-
ξαν σημεῖα θερμότητος ἀγάπης. Εἰς τὸ θέαμα τοῦτο ὁ
λαὸς ἐκυριεύθη ὑπὸ θαυμασμοῦ, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅστις
ἦτο παρών, προσκαλέσας τὸν Ἄνδροκλῆ ἠρώτησε, διατί ὁ
λέων δὲν τὸν ἐβλάψε; «Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ δού-
» λος, καθ' ὃν καιρὸν ἐκυβέρνα τὴν Ἀφρικὴν ὁ κύριός μου
» ὡς ἀνθύπατος, μὲ μετεχειρίζετο καθ' ἑκάστην τσοῦτῶ
» σκληρῶς καὶ ἀδίκως, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ δραπετεύσω.
» Κατέφυγον εἰς τὴν ἔρημον, καὶ διὰ ν' ἀποφύγω τὸν καύ-
» σωνα τοῦ ἡλίου, εἰσῆλθον εἰς τι σπήλαιον, τὸ ὅποῖον εἶ-
» δον κατὰ τύχην. Μετ' ὀλίγον ἦλθε λέων τις καθημαγ-
» μένον ἔχων τὸν ἓνα πόδα καὶ βρυχώμενος φρικωδῶς.
» Ἐνόμισα ὅτι ἐχάθην, ἀλλὰ τὸ ζῶον μ' ἐπλησίασεν ἡσύ-
» χως, ὡς διὰ νὰ μὲ ἐνθαρρύνῃ· μοὶ ἐπαρουσίασε τὸν πό-
» δα του, μοὶ ἔδειξε τὴν πληγὴν του καὶ ἔφάνη, ὅτι μοὶ
» ἐζήτει βοήθειαν. Ἀπέσπασα μεγάλην ἄκανθαν ἐμπηγ-
» μένην ἐντὸς τῶν ὀνύχων του· αὐτὸς δὲ ἀνακουφισθεὶς
» ἐκ τῶν πόνων του, ἐπλαγίασε πλησίον μου, ἔχων τοὺς
» πόδας του ἐντὸς τῶν χειρῶν μου, καὶ ἀπεκοιμήθη ἐλα-

» φρώς. Ἐκτοτε ἐζήσαμεν ἡμοῦ τρία ἔτη εἰς τὸ αὐτὸ σπή-
 » λαιον· μ' ἔφερε πάντοτε πρὸς τροφήν μου τὰ καλλίτερα
 » τεμάχια τῆς λείας του, τὰ ὑποῖα ἐψήνα εἰς τὴν θερμό-
 » τητα τοῦ ἡλίου· ἐπὶ τέλους ἀηδιάσας τὸ εἶδος τοῦτο
 » τῆς ζωῆς, ἠθέλησα νὰ ζητήσω ἄσυλον ἀλλαχοῦ, καὶ
 » μετὰ πορείαν τριῶν ἡμερῶν, συλληφθεὶς ὑπὸ στρατιω-
 » τῶν ἀπίχθιν ἀκολούθως ἐκ τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὴν Ῥώ-
 » μην· ἐνταῦθα ἐπαρουσιάσθην ἐνώπιον τοῦ παρωργισμέ-
 » νου κυρίου μου, ὅστις μὲ κατεδίκασε νὰ καταφαγωθῶ
 » ὑπὸ τῶν θηρίων τοῦ ἵπποδρομίου. Εὐτυχῶς συνήντησα
 » τὸν λέοντα τοῦτον, ὅστις θεραπευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ ἔδειξε
 » πάλιν τὴν εὐγνωμοσύνην του ».

Ὁ Αὐτοκράτωρ γοητευθεὶς ἐκ τοῦ καταπληκτικοῦ τού-
 του συμβεβηκότος, ἠλευθέρωσε τὸν δούλον καὶ τῷ ἔδωκε
 τὸν λέοντα. Καὶ ὁ μὲν Ἀνδροκλῆς κρατῶν δεδεμένον τὸν
 λέοντα διὰ λωρίου περιήρχετο τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως· ὁ δὲ
 λαὸς χαίρων τὸν ἐκάλυπτε δι' ἀνθέων, καὶ τῷ ἔδιδε
 πλούσια δῶρα, κραυγάζων ἐν ταύτῳ καὶ λέγων· Ἴδου ὁ
 λέων ὁ φιλοξενήσας τὴν ἄνθρωπον, καὶ ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος
 ὁ θεραπεύσας τὸν λέοντα.

Εἶδετε, ὦ φίλοι παῖδες, ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγ-
 μασι, πόσον μέγала εἶναι τὰ κατορθώματα τῆς εὐγνω-
 μοσύνης, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ σαρκοφάγα θηρία, γνωρίσαντα
 τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας εὗρον τὴν κατάλληλον περὶ-
 στασιν διὰ νὰ δείξωσι πρὸς τοὺς εὐεργέτας τῶν δι' ἔργων,
 καὶ οὐχὶ διὰ ζηρῶν λόγων, τὴν εὐγνωμοσύνην των. Ἡ
 ἀρετὴ τῆς εὐγνωμοσύνης εἶναι ἀρεστὴ καὶ ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ· τοῦτο δὲ κατάδηλον γίνεται, ἐκ τῶν ὄσων αὐτὸς
 λέγει πρὸς τοὺς διαφόρους Πατριάρχας, ὅτινες προσέφε-
 ρον πρὸς αὐτὸν τὰς θυσίας των, πρὸς ἐνδειξιν τῆς εὐγνω-

μοσύνης των. « Ἐπεὶ δὲν ὁ Θεὸς ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ. » Δηλ: ἐδέχθη ὁ Θεὸς τὰ δῶρα τοῦ Ἄβελ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. Καί, « Εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. » Καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. « Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. » Ὁ εὐεργετούμενος λοιπὸν χρέος ἀναπόφευκτον ἔχει νὰ δεικνύῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἐὰν μὲν δύναται δι' ἔργου, δι' ἔργου, ἐὰν δὲ οὐχὶ δι' ἔργου, τοῦλάχιστον διὰ λόγων· ἀλλὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ ἐμπνέῃ τὸ ἀγνὸν αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης, καὶ οὐχὶ ἀπλῆ συνήθεια καὶ μάταιος ψιττακισμός. Διότι καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὅτε ἐκ τῶν δέκα παρ' αὐτοῦ θεραπευθέντων, εἰς μόνος ἐπέστρεψε διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, καὶ αὐτὸς Σαμαρείτης, λόγους μόνον παρ' αὐτοῦ ἤκουσε, καὶ ὅμως ὁ Θεάνθρωπος ἐδέχθη τὴν διὰ λόγου εὐχαριστίαν, ὡς θυμιάμα καθαρὸν καὶ ὡς ὀλοκαύτως τελείαν· δι' ἧ καὶ μεγαλειτέραν εὐεργεσίαν ἐποίησεν αὐτῷ, δωρήσας τὴν ἄρεσιν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ.

ΠΕΡΙ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΣ.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

Ἐτυχέ ποτε νὰ ἀσθενήσῃ ἀξιοσέβαστός τις Δερβίσης εἰς τὸν πενιχρὸν οἶκον χήρας τινός, ζώσης ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ εἰς τὸ προάστειον τῆς πόλεως Βασσόρας. Τοσοῦτο δὲ εὐχαριστήθη ὁ γέρον Δερβίσης ἐκ τῶν περιποιήσεων καὶ τῶν φροντίδων τῆς χήρας ὑπὲρ τῆς ὑγείας του, ὥστε ἀναρρώσας καὶ μέλλων ν' ἀναχωρήσῃ τῇ εἶπε· « Βλέπω, ὦ γύναι, ὅτι ἔχεις μονογενῆ υἱόν· ἀλλ' οἱ πόροι τῆς ζωῆς σου, μόλις ἐξαρκοῦσι διὰ σὲ μόνον. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐλατ-

» φруνηθῆς ὀλίγον, παράδος εἰς ἐμὲ τὸν υἱὸν σου Ἀβδαλά-
 » λάχ, καὶ πιστεύω, ὅτι θέλεις μείνει εὐχαριστημένη
 » παρ' ἐμοῦ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν διαγωγὴν μου.» Οὕτω
 λοιπὸν ἡ μὲν χήρα παρεδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν πρότασιν
 τοῦ Δερβίσου, οὗτος δὲ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ νέου, ἀφοῦ
 προηγουμένως τὸν ἐφωδίασε δι' ὄλων τῶν καταλλήλων
 καὶ σοφῶν συμβουλῶν καὶ τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων εἰς
 τὸ ταξειδίον των, τὸ ὅποσον ἔμελλε νὰ διακρέσῃ δύο
 ἔτη· τοσοῦτο δὲ ἠγάπησε τὸν Ἀβδαλλάχ, ὥστε τὸν ἐθεώ-
 ρει ὡς ἰδίον τοῦ υἱόν, καὶ τὸν ἔσωσε καθ' ὁδὸν ἀπὸ τινος
 ἐπικινδύνου ἀσθενείας. Ὁ Ἀβδαλλάχ ἀπειράκις ἐξέφρασε
 τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὰς τοσαύτας καλοσύνας· ἀλλ'
 ὁ γέρον πάντοτε ἀπεκρίνετο· «Γιέ μου, μόνον διὰ τῶν ἔρ-
 » γων δεικνύεται ἡ εὐγνωμοσύνη, θὰ ἴδωμεν ἐν ἰδίῳ τόπῳ
 » καὶ χρόνῳ, ἐὰν ἦσαι τοσοῦτο εὐγνώμων, ὅσον νομίζεις.»

Ἡμέραν τινὰ ἐνῶ ἐξηκολούθουν τὸ ταξειδίον των, εὐ-
 ρέθησαν μόνοι εἰς ἔρημον ἐκτεταμένην, καὶ ὁ Δερβίσις
 εἶπεν εἰς τὸν Ἀβδαλλάχ· «Γιέ μου, εἴμεθα ἤδη εἰς τὸ
 τέλος τοῦ ταξειδίου μας· θὰ παρακαλέσω τὸν Θεόν, ὥ-
 στε νὰ ἀνοίξῃ ἡ γῆ μέγα χάσμα· δι' αὐτοῦ θὰ καταβῆς
 εἰς σπήλαιόν τι, ὅπου θέλεις εὔρει ἕνα ἐκ τῶν μεγάλων
 θησαυρῶν, οἵτινες περικλείονται ἐντὸς τῶν σπλάγγων
 τῆς γῆς. Θὰ ἦται τὸσον γενναῖος, ὥστε νὰ καταβῆς ἐν-
 τὸς αὐτοῦ;» Ὁ Ἀβδαλλάχ ὤμοσεν, ὅτι ὁ Δερβίσις ἠδύ-
 νατο νὰ ἐπισταριχθῆ ἐπὶ τῆς ὑπακοῆς καὶ τοῦ ζήλου του.
 Τότε ὁ Ἀβονάδαρ ἦναψε μεγάλην πυρὰν, ἐντὸς τῆς ὁποίας
 ἔρριψεν ἄρωμά τι, καὶ ἀφοῦ ἀνέγνωσε καὶ ἐδεχθῆ ἐπὶ τινας
 στιγμάς, καὶ ἡ γῆ ἠνεύχθη, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Τώρα δύ-
 νασαι νὰ καταβῆς, ἀγαπητέ μου Ἀβδαλλάχ· ἐνθυμοῦ ὅτι
 ἀπὸ σὲ ἐξαρτᾶται νὰ μοὶ κάμῃς μεγάλην ἐκδούλευσιν, καὶ

ὅτι αὐτὴ εἶναι ἕως ἡ μόνῃ εὐκαιρία, κατὰ τὴν ὁποίαν θέλεις δυνηθῆ ν' ἀποδείξῃς, ὅτι δὲν εἶσαι ἀχάριστος. Μὴ θαμβωθῆς ὑπὸ τοῦ πλούτου, τὸν ὁποῖον θέλεις εὔρει ἐκεῖ· πρόσεξόν μόνον ν' ἀρπάσῃς δωδεκάφωτόν τινα σιδηρᾶν λυχνίαν, εὐρισκομένην ἐντὸς θύρας καὶ ἀναγκαιοτάτην εἰς ἐμέ· ἔλα ἐπάνω ἀμέσως, καὶ φέρε μέ την. » Ὁ Ἀβδαλάχ ὑπεσχέθη τὰ πάντα, καὶ κατέβη μετὰ θάρρους εἰς τὸν ὑπόγειον θόλον. Ἀλλὰ λησιμονήσας ὅτι στενῶς τῷ εἶχε συστήσει ὁ Δερβίσης, ἤρχησε νὰ πληροῖ τὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς κόλπους του ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων, τοὺς ὁποίους ὁ ὑπόγειος οὗτος θόλος περιεῖχεν ἐν ἀφθονίᾳ. Ἀλλ' ἡ ὀπὴ διὰ τῆς ὁποίας εἶχεν εἰσελθεῖ, ἐκλείσθη ἀφ' ἑαυτῆς. Εἶχεν ὅμως ἀρκετὴν ἀγγίνοιαν, ὥστε νὰ δράξῃ τὴν σιδηρᾶν λυχνίαν, περὶ τῆς ὁποίας ἰδίως τῷ εἶχε λαλήσει ὁ Δερβίσης, καὶ ἐνῶ ἡ θέσις εἰς ἣν εὐρίσκετο, ἦτο φοβερά, δὲν ἀπηλπίσθη ὅμως, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ προσωρινοῦ τούτου τάφου. Τότε ἐσκέφθη, ὅτι ἡ εἴσοδος τοῦ ὑπογείου ἐκλείσθη μόνον, διότι δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν διαταγὴν τοῦ Δερβίσου· τότε ἐνθυμήθη πύσιν φροντίδα καὶ ἀγαθότητα ἐδείκνυεν οὗτος ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ἠλεγξεν ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀχαριστίαν του, ταπεινωθεὶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐπὶ τέλους μετὰ πολὺν κόπον καὶ ἀνησυχίαν, κατάρθρωσε νὰ εὔρῃ στενὴν τινα δίοδον, καὶ ἀφοῦ περιεπάτησε πολὺ, παρετήρησε μικράν τινα ὀπὴν κεκαλυμμένην ἐξ ἀκανθῶν καὶ φρυγάνων, καὶ δι' αὐτῆς ἐξῆλθε τοῦ σκοτεινοῦ σπηλαίου πάλιν εἰς τὸν κόσμον.

Ἦδη ὁ καλὸς μας νέος ἦτο ἀρκετὰ πλούσιος ἐκ τῶν ὄσων εἶχε λάβει ἐκ τοῦ σπηλαίου· ἠδύνατο πλέον νὰ ζῆ ἐν ἀνεσει καὶ ἄνευ τῆς προστασίας τοῦ Δερβίσου· διὰ τοῦτο ἅμα ἐξελθὼν, τὸν ἐζήτησε παντοῦ διὰ τῶν βλεμμάτων· διὰ

νά τῷ δώσει τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν εἰς αὐτὸν λυχνίαν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς του, ἀλλ' ὁ Δερβίσης εἶχε γίνεи ἄφαντος· αὐτὸς δὲ μὴ γνωρίζων ποῦ νὰ διευθυνθῇ, ἐπορεύετο ἀσκόπως καὶ κατὰ τύχην. Ἀφ' ἧς μένει ἐκστατικὸς εὐρεθεὶς ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας του, ἐκ τῆς ὁποίας ἐνόμιζεν, ὅτι ἦτο πολὺ μακρὰν. Ἡ μήτηρ του ἀμέσως ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τοῦ ἀγίου Δερβίσου. Τότε ὁ Ἀβδαλλάχ μὴ κρύψας οὐδέν, διηγήθη ἀληθῶς, ὅ,τι τῷ εἶχε συμβῆ, καὶ τὸν ὅποιον κίνδυνον διέτρεξε, διότι ἠθέλησε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν παράλογον ἐπιθυμίαν του, καὶ μετὰ ταῦτα τῇ ἔδειξε τὰ πλούτη, τὰ ὅποια εἶχε συναῖξει. Ἡ μήτηρ του ἰδοῦσα ταῦτα, ἐσυμπέρανεν, ὅτι ὁ Δερβίσης ἠθέλησε μόνον νὰ δοκιμάσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑπακοήν του, ὅτι ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, τὰ ὅποια ἢ τύχῃ τοῖς εἶχε δωρήσει, καὶ ὅτι τοιαύτη ἦτον ἀναμφισβόως ἡ πρόθεσις τοῦ ἀγίου Δερβίσου. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐθεώρουν μετ' ἀπληστίας τοὺς θησαυροὺς τούτους, ἐνῶ ἐξεθαμβοῦντο ἐκ τῆς λάμψεως αὐτῶν καὶ ἐμελέτων ἄπειρα σχέδια, ἔγειναν ἄφρανα ὅλα ταῦτα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν των. Τότε λοιπὸν ὁ Ἀβδαλλάχ εἰλικρινῶς ἤλεγξεν αὐτόν, διὰ τὴν ἀχαριστίαν καὶ παρακοήν του καὶ παρατηρῶν, ὅτι μόνον ἡ σιδηρὰ λυχνία τῷ εἶχε μείνει ὡς εὐχαρίστησις, ἢ μᾶλλον ὡς δικαία τιμωρία, διότι δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσίν του, εἶπεν ἐν ταπεινώσει καὶ συντριβῇ καρδίας· «Ὁ,τι συνέβη εἰς ἐμὲ εἶναι δίκαιον· ἔχασα πῶς,τι δὲν ἐσκόπευα ν' ἀποδώσω, καὶ ἡ λυχνία τὴν ὁποίαν ἐμελέτων ν' ἀποδώσω εἰς τὸν Δερβίσην μοι μένει· εἶναι λοιπὸν φανερὰ ἀπόδειξις, ὅτι δικαίως αὕτη ἀνήκει εἰς αὐτόν, καὶ ὅτι τὰ λοιπὰ ἀδίκως ἀπεκτήθησαν.» Ταῦτα εἰπὼν, ἔθεσε τὴν λυχνίαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μικροῦ των δωματίου.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς ἤναψαν κατὰ τύχην ἐν φῶς τῆς λυχνίας. Ἀμέσως ἐφάνη Δερβίσης τις, ὅστις ἀφοῦ περιστράφη ἐπὶ μίαν ὥραν περὶ τὴν λυχνίαν, ἐγένετο ἄφαντος, ρίψας χαμαὶ ἐν ἄσπρον. Ἡ λυχνία, ὡς εἶπομεν, ἦτο δωδεκάφωτος. Ὁ Ἀβδαλλάχ σκεπτικὸς ὄλην τὴν ἡμέραν δι' ὅ,τι εἶχεν ἰδεῖ τὴν προλαβοῦσαν νύκτα, ἐπερμεινεν ἀνυπομόνως πότε νὰ νυκτώσῃ, διὰ νὰ ἴδῃ τί ἤθελε συμβῆ, ἐὰν ἤναπτε καὶ τὰ δώδεκα φῶτα τῆς λυχνίας. Οὕτω λοιπὸν ἐποίησε καὶ δώδεκα Δερβίσαι πάλιν ἐφάνησαν, οἷτινες περιστραφέντες ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ ρίψαντες ἕκαστος αὐτῶν ἐν ἄσπρον ἔγειναν ἄφαντοι. Τοῦτο ἐγένετο καθ' ἑκάστην ἐσπέραν, καὶ πάντοτε τὸ ἀποτελέσμα ἦτο τὸ αὐτό· ἀλλὰ μόνον ἅπαξ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐν διαστήματι εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν. Ἡ ἀσήμαντος αὕτη ποσότης ἦτο ἰκανὴ νὰ ζῆ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ του ὅπως οὖν ἐν ἀνέσει, καὶ ὑπῆρξε καιρὸς, καθ' ὃν δὲν ἤθελον ἐπιθυμήσει νὰ ὦσιν εὐτυχέστεροι· ἀλλ' ἡ ποσότης αὕτη δὲν ἦτο τοσοῦτο ἀξία λόγου, ὥστε νὰ βελτιώσῃ τὴν τύχην των. Εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνον νὰ προσηλωθῶμεν τὸν νοῦν ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἰδέας τοῦ πλούτου. Ἡ λάμψις αὐτοῦ, τὰ σχέδια τὰ ὅποια συνέλαβε περὶ τῆς διαχειρίσεώς του, ὅλα ταῦτα εἶχον προξενήσει τοιαύτην ἐντύπωσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἀβδαλλάχ, ὥστε τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Διὰ τοῦτο, βλέπων ὅτι μικρὰν ὠφέλειαν ἀπελάμβανεν ἐκ τῆς λυχνίας, ἀπεφάσισε νὰ τρέξῃ πρὸς ἀναζητήσιον τοῦ Δερβίσου καὶ νὰ τῷ φέρῃ τὴν τοσοῦτο ἐπιθυμητὴν εἰς αὐτὸν λυχνίαν ἐλπίζων, ὅτι ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ τοὺς θησαυροὺς, τοὺς ὁποίους εἶδεν εἰς τὸ σπήλαιον, ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀνακτήσῃ τὰ πλούτη τὰ ἀφανισθέντα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Κατ' εὐτυχίαν ἐνθυμήθη τὸ ὄνομα ἐκείνου καὶ

τὸ τῆς πόλεως ἐν ἧ κατοίκει. Ὅθεν ἀνεχώρησεν ἀμέσως εἰς Μάρκρεβυ, φέρων μετ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν βηθεΐσαν λυχνίαν, ἠναπτεν αὐτὴν καθ' ἑκάστην ἐσπέραν καὶ ἐπορίζετο διὰ ταύτης τὰ εἰς τὸ ταξιδίδιον του ἀναγκαῖα, μὴ εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν καὶ προστασίαν τῶν πιστῶν. Φθάσας εἰς Μάρκρεβυ, πρώτη αὐτοῦ φροντίς ἦτο νὰ ἐξετάσῃ εἰς ποίαν οἰκίαν ἢ μοναστήριον κατοίκει ὁ Ἄβονάδαρ, ὅστις ἦτο τόσο γνωστός, ὥστε πᾶς τις ἐγνώριζε τὴν κατοικίαν του. Ἐπροχώρησε λοιπὸν κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ἐλθὼν εἶδε πεντήκοντα θυρωροὺς, χρυσοῦν ῥόπαλον κρατοῦντας εἰς χεῖρας καὶ φυλάττοντας τὴν εἴσοδον τοῦ παλατίου του· ἡ αὐλὴ τούτου ἔβριθε δούλων καὶ ὑπηρετῶν, ὥστε βασιλικὸν παλάτιον δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ μεγαλοπρεπέστερον ὅ Ἄβδαλλάχ κυριευθεὶς ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ φόβου δὲν ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ. «Βεβαίως, ἐσυλλογίσθη, ἢ ἐγὼ ἢ ἐσφαλμένως ἦλθον ἐδῶ, ἢ ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ὁποίους ἠἀκηυθῆνθην, ἠθέλησαν νὰ με, περιπαίξωσιν ὡς ξένον» δὲν εἶναι αὐτὴ κατοικία Δερβίσου, ἀλλὰ βασιλέως.» ἐνῶ δὲ αὐτὸς διελογίζετο ταῦτα, ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπός τις καὶ τῷ λέγει· «Χαῖρε, Ἄβδαλλάχ, ὁ κύριός μου Ἄβονάδαρ πρὸ πολλοῦ σὲ περιμένει.» καὶ ἀμέσως ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς μεγαλοπρεπῆ τινα καὶ εὐάρεστον σκιάδα, ὅπου ἐκάθητο ὁ Δερβίσης. Ὁ Ἄβδαλλάχ ἐκπλαγείς ἐκ τῆς θεάς τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐκεῖ πλούτου, ἔμελλε νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἄβονάδαρ, ἀλλ' οὗτος τὸν ἐπρόλαβε καὶ τὸν ἤλεγε μάλιστα, διότι ἠθελε νὰ ὠφελθῆ ἐκ τῆς προσφορᾶς τῆς λυχνίας. «Νέε, τῷ εἶπεν, εἶσαι ἢ ἀγνώμων νομίζεις, ὅτι δύνασαι νὰ με ἀπατήσῃς; Οὐδὲν δεῖς τῶν διαλογισμῶν σου μαι διαφεύγει, καὶ ἂν ἐγνώ-

» ριζες τὴν ἀξίαν τῆς λυχνίας ταύτης, ποτὲ δὲν ἤθελες
 » τὴν φέρει, καὶ θέλω ἀμέσως σοὶ δεῖξει τὴν ἀληθῆ αὐτῆς
 « χρῆσιν. » Ἦναψε λοιπὸν καὶ τὰ δώδεκα ρῶτα τῆς
 λυχνίας, καὶ πάλιν οἱ δώδεκα Δερβίσαι ἐφάνησαν· ἐνῶ
 δὲ κατὰ τὴν συνήθειάν των περιστρέφοντο περὶ τὴν λυ-
 χνίαν, ὁ Ἄβονάδαρ ἐκτύπησεν αὐτοὺς διὰ τῆς ράβδου του,
 καὶ ἰδοὺ οἱ δώδεκα Δερβίσαι μετεβλήθησαν ἀμέσως εἰς
 δώδεκα σωροὺς φλωρίων, ἀδαμάντων καὶ ἄλλων πολυτί-
 μων πετρῶν. « Τοιαύτη, εἶπεν, εἶναι ἡ ἰδιαιτέρα χρῆ-
 » σις τῆς θαυμαστῆς ταύτης λυχνίας. Τὸ κατ' ἐμὲ ποτὲ
 » δὲν ἐπεθύμησα ταύτην, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ τὴν ἔχω εἰς
 » τὸ δωμάτιόν μου, ὡς μαγικόν τι ἔργον κατεσκευασμέ-
 » νον ὑπὸ σοφοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον σέβουμαι, καὶ διὰ νὰ
 » τὴν δεικνύω ἐνίοτε εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους με. Καὶ
 » διὰ νὰ σοὶ ἀποδείξω, ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἐξ ἀπλῆς περιερ-
 » γείας ἐζήτησα ταύτη· ἰδοὺ τὰ κλειδιά τῶν ἀποθηκῶν
 » μου, ἀνοίξον αὐτάς, κρῖνον περὶ τοῦ πλούτου μου, καὶ
 » εἰπέ μοι ἂν ὁ πλέον φιλάργυρος δὲν ἤθελε κορροσθῆ ἐν
 » τούτου. » Ὁ Ἄβδαλλάχ λοιπὸν ὑπακούσας, ἤνοιξε
 δώδεκα μεγάλας ἀποθήκας, εἰς τὰς ὁποίας τόσος θησαυ-
 ρὸς καὶ τόσον πλῆθος πολυτίμων λίθων καὶ ἄλλων κει-
 μηλιῶν ὑπῆρχεν, ὥστε δὲν ἤξευρε τί ἐξ αὐτῶν ἦτον ἀξίον
 περισσοτέρου θαυμασμοῦ· ὅλα ταῦτα ἐπροξένουν ἐκπλη-
 ξιν, καὶ ἐγέννησαν νέας ἐπιθυμίας εἰς τὸν Ἄβδαλλάχ. Ἡ
 θλίψις του, ὅτι ἀπέδωκε τὴν λυχνίαν, καὶ ὅτι δὲν ἐγνώ-
 ριζε πρότερον τὴν χρῆσιν αὐτῆς διεπέρα τὴν καρδίαν του.
 Ὁ Ἄβονάδαρ ἐφαίνετο, ὅτι δὲν παρετήρει τοῦτο· τού-
 ναντιόν ἐπεριποιεῖτο αὐτὸν μετὰ στοργῆς μεγάλης, τὸν
 ἐξένισεν ἡμέρας τινὰς εἰς τὸ παλάτιόν του καὶ διέταξε
 νὰ τὸν μεταχειρίζονται ὡς ἑαυτὸν.

Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσεώς του, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ἄβδαλλάχ υἱέ μου, πιστεῦω, ὅτι ἐξ ὧων πσυνέβησαν εἰς σέ, διωρθώθης ἐκ τοῦ φρικτοῦ πάθους τῆς κᾶχριστίας· σοὶ ὀφείλω ὅμως δεῖγμα τῆς στοργῆς μου, πδιότι ὑπέφερες τὰς ταλαιπωρίας τόσου μεγάλου ταξειπδιού, διὰ νὰ μοι φέρης πρᾶγμα, τὸ ὅποιον πολὺ ἐπεθύπμουν· δύνασαι ν' ἀναχωρήσης, δὲν θέλω νὰ σέ ἐμποπδιίσω πλέον. Θὰ εὔρης αὔριον εἰς τὴν θύραν τοῦ παλαππτιίου μου ἕνα ἵππον εἰς τὰς διαταγὰς σου· σοὶ τὸν προππφέρω δῶρον μεθ' ἑνὸς δούλου, ὅστις θέλει σέ ὀδηγήσει πεις τὴν οἰκίαν σου· πρὸς τούτοις δὲ δύο καμήλους φορππτωμένας ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων πραγμάτων, τὰ πῶποια ὁ ἴδιος θέλεις ἐκλέξει ἐκ τῶν θησαυρῶν μου.» Τότε ὁ Ἄβδαλλάχ ἐξέφρασε πρὸς αὐτόν ὅσα φιλάργυρος καρδιά δύναται νὰ φαντασθῆ, ὅταν τὸ πάθος τῆς εὐχαπριστήται, καὶ μετέβη εἰς τὸν κοιτῶνά του νὰ πλαγιάσῃ· τῇ δὲ ἐπαύριον ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἦτο πολὺ ἀνήσυχος καὶ δὲν διελογίζετο πλέον ἄλλο τι εἰμῆ μόνον τὴν λυχνίαν, καὶ τὰς ὀφελείας αὐτῆς. «Εἶχον ταύτην, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, τόππον καιρὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν μου· ἄνευ ἐμοῦ ὁ Ἄβονάππδαρ ποτὲ δὲν ἤθελεν ἀποκτήσει αὐτήν· πόσους κινδύππνους δὲν διέτρεξα εἰς τὸν ὑπόγειον θόλον; Διατί λοιπὸν νὰ κατέχη αὐτὸς τὸν θησαυρὸν τῶν θησαυρῶν; Διότι πεῖχον τὴν χρηστότητα ἢ μᾶλλον τὴν ἀνοησίαν νὰ τοῦ πτὸν φέρω· αὐτὸς ὀφελεῖται ἤδη ἐκ τῶν κόπων καὶ τῶν πκινδύνων τοσοῦτο μακρυνοῦ ταξειδίου. Καὶ τί μὲ δίδει πτῶρα ἐπιστρέφοντα; Δύο καμήλους φορτωμένας χρυππσίον καὶ κειμήλια· ἄλλ' ἐν μιᾷ στιγμῇ ἢ λυχνία ἤθελε πρτῶ χορηγήσει διπλάσια τούτων. Λοιπὸν, ὁ Ἄβονάδαρ

πείναι ἀχάριστος, καὶ οὐχὶ ἐγώ! Τί ἄδικον θέλω κάμει πρὸς αὐτόν, ἐὰν λάβω τὴν λυχνίαν ταύτην; Οὐδεμίαν ἠβεβαίως· διότι αὐτὸς εἶναι πλούσιος, καὶ ἐγὼ πτωχός. Ἡτοιᾶται ἰδέαι παρεκίνησαν αὐτόν ἐπὶ τέλους εἰς τὸ νῦν ἀποφασίσῃ ν' ἀφαιρέσῃ τὴν λυχνίαν.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο δύσκολον· διότι ὁ Ἀβονάδαρ, ὡς εἴπομεν, ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτόν τὰς κλεῖς τῶν ἀποθηκῶν του, διὰ νὰ ἐλλέξῃ ὅσα ἤθελε λάβει μεθ' ἐαυτοῦ· ἐγνώριζε ποῦ ἐτέθη ἡ λυχνία, ἔλαβεν αὐτήν, τὴν ἔκρυψεν ἐντός τινος τῶν σάκκων, τοὺς ὁποίους ἐγέμισεν ἐκ χρυσίου καὶ ἄλλων πολυτίμων πραγμάτων, τὰ ὅποια ἤθελε λάβει, καὶ ἐφόρτωσεν αὐτὰ εἰς τὰς καμήλους μετὰ προσοχῆς. Ἦδη μόνον ἐπιθυμίαν εἶχε ν' ἀναχωρήσῃ· καὶ ἀφοῦ παρέδωκε τὰς κλεῖς εἰς τὸν γενναῖον Ἀβονάδαρ, ἀπεχαιρέτησεν αὐτὸν ἐσπευσμένως καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ δούλου καὶ τοῦ ἵππου του.

Μετὰ τινων ἡμερῶν ὁδοιπορίαν ἐκ τῆς Βασσόρας ἐπώλησε τὸν δούλόν του, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ μάρτυρα τῆς προτέρας πτωχείας του, οὔτε τῆς πηγῆς τοῦ παρόντος πλούτου του. Ἠγόρασεν ἄλλον καὶ ἔφθασεν ἀνεμποδίστως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς του, τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ ἐκπλήξῃ διὰ τοῦ θησαυροῦ τούτου· τοσοῦτον εἶχε θαμβωθῆ ἀπὸ τὸν πλοῦτόν του! Ἡ πρώτη του φροντίς ἦτο νὰ θέσῃ τὰ φορτία τῶν καμήλων του καὶ τὴν λυχνίαν εἰς τὸ μᾶλλον ἀπόκρυφον δωμάτιον τῆς οἰκίας· καὶ ἀνυπόμονος ἐκ τῆς ἀπληστίας, ἀμέσως ἤναψε τὴν λυχνίαν· οἱ δώδεκα Δερβίσαι ἐφάνησαν κατὰ τὸ σῦνηθες, ἐκτύπησεν ἕκαστον αὐτῶν διὰ τῆς ράβδου του μετ' ὅλην του τὴν δύναμιν, διὰ νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτε ἐκ τῆς μαγικῆς τάξεως· ἀλλὰ δὲν εἶχε παρατηρήσει, ὅτι ὁ Ἀβονάδαρ, ὅτε ἐκτύπησεν

αυτούς, εἶχε τὴν ῥάβδον εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Διὰ τοῦτο οἱ Δερβίσαι, ἀντὶ νὰ γείνωσι σωροὶ πλοῦτου, ἀμέσως ἔστυραν ὑπὸ τὰ ἐνδύματά των φοβερὸν ῥόπαλον, καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν κτυπῶσι τόσον ἀνηλεῶς, ὥστε τὸν ἀρῆκαν ἡμιθανῆ· καὶ ἀφοῦ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν τὰς καμήλους μεθ' ὅλων τῶν θησαυρῶν, τὸν ἵππον καὶ τὴν λυχνίαν ἔγειναν ἄφαντοι.

Τοιοιουτρόπως ἐτιμωρήθη ὁ Ἀβδαλλάχ, διὰ τῆς πτωχείας καὶ τοῦ θανάτου σχεδόν, ἕνεκα τῆς ἀνοήτου φιλοδοξίας του, ἥτις ἔσως ἠδύνατο νὰ συγχωρηθῆ, εἰάν δὲν συνωδευέτο ὑπὸ τοσοῦτο μοχθηρᾶς καὶ αὐθάδους ἀχαριστίας. Δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ κρύψῃ τὴν δολιότητά του ἀπὸ τὴν ἐξυδέρκειαν τοῦ εὐεργέτου του.

Ο ΜΑΚΕΔΩΝ ΚΑΙ Ο ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΟΥ.

Στρατιώτης τις Μακεδῶν πολλάκις διακριθεὶς διὰ μεγάλων ἀνδραγαθημάτων, ἔλαβε παρὰ τοῦ Φιλίππου πολλὰ δείγματα εὐνοίας καὶ πολλοὺς ἐπαίνους. Ταξειδεύων δέ ποτε ἐπὶ πλοιαρίου τινός, τοῦτο μὲν ἐναυάγησεν ἕνεκα μεγάλης τρικυμίας· αὐτὸς δὲ παρεσύρθη ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς τὴν παραλίαν, ἀβοήθητος, γυμνός, καὶ μόλις ἀναπνέων. Ἐπὶ τῆς παραλίας ταύτης ἔκειντο τὰ κτήματα συμπατριώτου του, ὅστις ἔτυχε μάρτυς τῆς δυστυχίας του, καὶ δι' ὅλης τῆς δυνατῆς φιλανθρωπίας καὶ μερίμνης τὸν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν ζωὴν· τὸν μετέφερεν εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν ἔθεσεν εἰς τὴν ἰδίαν του κλίνην, τὸν περιέθαλψε, τὸν περιποιήθη, καὶ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐχορήγει αὐτῷ ἐλευθερίως ὅλα τὰ πρόσφορα καὶ ἀναγκαῖα μέσσα, ὅσα ἡ ἀσθένειά του ἀπῆτει. Οὕτω λοιπὸν ὁ στρατιώτης διεσώθη ἐκ τοῦ θανάτου, μὴ παύων τοῦ νὰ ἐκφρά-

ζῆ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν εὐεργέτην του. Ἐβεβαίον δὲ αὐτόν, ὅτι διὰ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ θάρρους του παρὰ τῷ βασιλεῖ, ἤθελε κατορθώσει νὰ τῷ συγχωρηθῆ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐντίμως εἰς τὴν πατρίδα του. Εἶχεν ἤδη ἐντελῶς ἀναρρώσει, καὶ ὁ εὐγενῶς ξενίσας αὐτόν, τῷ ἐχορήγησε χρήματα πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ταξειδίου του. Ἀνεχώρησεν ὁ στρατιώτης, καὶ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξέθεσεν εἰς αὐτόν τὰς δυστυχίας καὶ τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις του. Πλὴν ὁ ἀχάριστος οὗτος καὶ βδελυρός, οὐχὶ μόνον ἐνθυμήθη τὰς πρὸς τὸν εὐεργέτην του ὑποσχέσεις καὶ τὴν ὀφειλομένην πρὸς αὐτόν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ ἐμνησανεύθη νὰ τὸν στερήσῃ, ζητήσας παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ τῷ δωρηθῶσι ταῦτα ὡς ἀμοιβή. Δυστυχῶς ὁ Φίλιππος ἀνεξετάστως καὶ ἀκρίτως ἐπέδωκεν εὐθὺς εἰς τὴν ἀτιμον αἰτησίαν του· ὅθεν ὁ στρατιώτης οὗτος ἐπέστρεψεν εἰς τὸν σωτήρα του, καὶ ἀντὶ πάσης εὐχαριστίας ἐδίωξεν αὐτόν ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας του, λαβὼν κατοχὴν ἀμέσως ἐφ' ὅλων τῶν καρπῶν τῆς ἐντίμου φιλοπονίας του. Ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπός μας, ἐκπλαγεὶς ἐκ τῆς ἀπεριγράπτου ταύτης ἀχαριστίας καὶ ἀναισθησίας, ἀπεφάσισε γενναίως νὰ μὴν ὑποφέρῃ τὴν ἀδικίαν ταύτην, καὶ ἐν μιᾷ ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν Φίλιππον, παρέστησε τὴν ἰδίαν καὶ τὴν τοῦ στρατιώτου διαγωγὴν συγκινητικῶς καὶ διὰ ζωηρῶν χρωμάτων. Ὁ βασιλεὺς ἤναψεν ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως καὶ τοῦ θυμοῦ, καὶ προσέταξε νὰ ἀποδοθῆ ἀμέσως δικαιοσύνη· οὕτω τὰ μὲν κτήματα ἀπεδόθησαν εἰς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, τοῦ ὁποῦ ἡ φιλάνθρωπία τοσοῦτο φρικτῶς εἶχεν ἀνταμειφθῆ· ὁ δὲ στρατιώτης συνελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου του διὰ κεκαυμένου σιδήρου ἐνετυπώθησαν αἱ ἀκό-

λουθοι λέξεις, α'Ο ἀχάριστος ξένος». Ὁ χαρακτήρ οὗτος εἶναι ἀτιμος καὶ ἐπονείδιστος εἰς πᾶσαν ἡλικίαν καὶ μεταξὺ ὅλων τῶν ἐθνῶν· ἀλλ' ἰδίως μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐτήρουν μετὰ προσοχῆς τοὺς νόμους τῆς φιλοξενίας.

Εἶπομεν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον, ὅτι ὁ εὐεργετούμενος πρέπει νὰ δεικνύῃ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν εὐεργέτην του, εἴτε δι' ἔργου εἴτε διὰ λόγου· ἂν ὅμως δὲν πράξῃ τοῦτο, λαμβάνει τὸ ἀτιμον καὶ κατησχυμένον ὄνομα τοῦ ἀχαρίστου· ὁ δὲ ἀχάριστος, οὐ μόνον ἀμαρτάνει καὶ τιμωρεῖται παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, οὐ μόνον γίνεταί μισητὸς εἰς αὐτούς, καὶ βλάπτει ἑαυτὸν, διότι οὐδεὶς πλέον τὸν βοηθεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας του, ἀλλὰ καὶ πρόξενος βλάβης γίνεται εἰς τὸν πλησίον του διὰ τῆς ἀχαριστίας του ταύτης· δηλαδὴ γίνεται πρόσκομμα εἰς τὸ νὰ εὐεργετῶνται καὶ ἄλλοι δυστυχεῖς, οἵτινες ἕνεκα τούτου εἶναι πολὺ πιθανόν νὰ ὑποπέσωσιν εἰς ἐγκλήματα. Τί ἤθελε δὲ τις εἰπεῖ περὶ τοῦ ἀχαρίστου, ὅστις ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὅποια ἔλαβεν ἀνταπεδίδει κακὰ; Βεβαίως, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι παγκάκιστος καὶ μιαρᾶς ψυχῆς· κατανατᾶ ἀφόρητος εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ τιμωρεῖται, ὡς προεβρέθη καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῶν νόμων, καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὅπως δὴποτε ὅμως ὁ γενναῖος καὶ ὁ μεγαλόψυχος εὐεργέτης δὲν πρέπει νὰ παύσῃ τοῦνὰ εὐεργετῶσι. Διότι τίς εἶναι ἡ εὐεργεσία σου, ὦ ἄνθρωπε! ὅταν ἐλπίζῃς ἀμοιβὴν, διὰ τὸ καλὸν ὅπερ ἐποίησας; ἢ τί θὰ διαφέρῃς τοῦ ἐμπόρου, ὅστις δίδων πράγμα λαμβάνει ἀργύρια; Διὰ τοῦτο, ὅταν θέλῃς νὰ ὀνομάζῃσαι εὐεργέτης, ἔχε πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι πράττων τὸ καλόν, οὐδεμίαν ἀπαίτησιν πρέπει νὰ ἔχῃς παρὰ τοῦ εὐεργετουμένου ὑπὸ σοῦ, ἀλλὰ

νά ῥίψῃς εἰς λίθον πᾶν ὅ,τι ἐποίησας ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τότε περιβάλλεσαι μὲ τὸ ἐπαινετὸν καὶ ἔντιμον ὄνομα τοῦ εὐεργέτου, καὶ ἔχεις ἀλλαχοῦ πλουσίαν τὴν ἀμυβήν.

— 000 —

ΠΕΡΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ.

Ἡ καρδία ἣτις εἶναι εἰαίσθητος εἰς τὰς δυστυχίας τῶν ἄλλων, οὐρανόθεν κατάργεται.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΣΣΑΝ.

Ἡ Αἰκατερίνη Βασσάν εἶναι θυγάτηρ ἀχθοφόρου τῆς πόλεως Νοαγών· αὐτὴ εἰσεπήδησεν εἰς τὰς φλόγας διὰ τὴν σῶσιν ἐξ αὐτῶν παιδίων τι, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὄνομά της εἶναι ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια τιμῶσι κατ' ἐξοχὴν τὴν ἀνθρωπότητα.

Εἰς χειμερινὴν τινα νύκτα τέσσαρες οἰκογενειάρχαι ἔμελλον ν' ἀποθάνωσιν ἐξ ἀσφυξίας ἐντὸς λάκκου ἀποπάτου τινός, τὸν ὅποιον ἤνθιξαν διὰ τὴν κενώσωσιν. Ἡ Αἰκατερίνη εἰκοσαετῆς τὴν ἡλικίαν, βλέπουσα ὅτι οὐδεὶς τῶν παρευρισκομένων ἐτόλμα νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ἀνέκραξε· « Λοιπὸν ἐγὼ θὰ τοὺς σώσω! » καὶ ἀμέσως καταβαίνει εἰς τὸν λάκκον, ἀποσύρει ἀλληλοδιαδόχως τρεῖς ψυχούργουστας καὶ αὐτὴ δὲ πίπτει ἀσφυκτικῆ. Χειρώναξ τις ἐπιχειρεῖ νὰ σώσῃ τὸν τέταρτον· ἀλλὰ μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν δυσώδη καὶ πνιγηρὰν ἀναθυμίασιν, εἰδοποιεῖ νὰ τὸν ἀποσύρωσιν ἐκ τοῦ λάκκου καὶ ἀποποιεῖται νὰ καταβῇ πλέον. Ἐν τούτοις ἡ κόρη Βασσάν συνελθοῦσα, καὶ ἐξετάσασα περὶ τοῦ δυστυχούς, τὸν ὅποιον ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ, ἔμαθεν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος τοῦ μᾶ νὰ

ἐπιχειρήσῃ διὰ τὴν νῆα τὸν σῶσιν. « Πῶς! ἀνακρίξῃ, ἔσωσα τρεῖς, καὶ δὲν θέλω δυνῆθῃ νὰ κατορθώσω τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν ἄλλον! Θεέ μου! Πόσον θὰ ᾔμαι εὐτυχής, ἐὰν δυνῆθῶ νὰ τοὺς σῶσω ὅλους! » Καταβαίνει λοιπὸν πάλιν, καὶ μετὰ ἀπιστεύτους προσπαθείας καὶ νέους κινδύνους ἀναβιβάζει καὶ τὸν τέταρτον· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε πέσει πρὸ τῶν ἄλλων καὶ μένει ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας εἰς τὸν βόρβορον, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀναζήσῃ. Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Νοαγίων, ὁ Ἱερατικός σύλλογος τῆς μητροπόλεως, δήμαρχοι, κοινότητες καλογήρων, ὁ Δουξ τῆς Αὐρηλίας, εἰς τὸ κληροδότημα τοῦ ὁποίου περιείχετο ἡ πόλις Νοαγίων, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 15', καὶ ἡ βασίλισσα Μαρία Ἀντωνιέττα, ἐχορήγησαν εἰς τὴν ἡρωίδα ταύτην ἀμοιβάς, αἵτινες, ἂν καὶ πολὺ κατώτεραι τῆς ἐξόχου ἀφοσιώσεώς της, τῇ ἐχρησίμευσαν τοῦλάχιστον, ὡς ἔνδειξις τῆς τιμῆς καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τῶν συμπολιτῶν της. Ἐστεφανώθη δὲ εἰς πάνδημον τελετὴν τὴν Κυριακὴν τῆς 13 Ἀπριλίου 1788, καὶ μετὰ τινος μῆνας ἔλαβε τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς, τὸ ὁποῖον ἐψήφισεν ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 25 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ο ΠΡΩΡΕΥΣ ΒΟΥΣΣΑΡΔΟΣ.

Πλοῖόν τι ὀλίγον μακρὰν τοῦ λιμένος Γαλλικῆς τινος πόλεως ἐναυάγησεν. Ἡ θάλασσα ἦτον ἐξηγριωμένη, τὰ κύματα ἐπέπιπτον μυκώμενα κατὰ τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ συντριβῇ. Ὁ Βουσσάρδος καὶ τοὶ ἀποτρεπόμενος, καὶ τοὶ βλέπων φανερὰ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐπιτυχίας, ἐπιχειρεῖ νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς καταπληκτικῆς τρικυμίας, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸ πλήρωμα σχοινίον, ὅπως δὲ αὐτοῦ δυνῆθῃ νὰ ἀποβιβάσθῃ. Διαφεύγει λοιπὸν τὴν

γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, τὰ ὅποια προσπαθοῦσι νὰ τὸν ἐμποδίσωσι, καὶ ὁρμᾷ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλασσίου ἐκείνου ἄδου. Ἄλλ' ἀπωθεῖται εἰς τὴν ὄχθην ἄνω κάτω μετὰ τῶν λειψάνων τοῦ πλοίου, τὰ ὅποια τὸν κτυποῦσι καὶ τὸν πληγώνουσι. Ἐπανερχεται ἐπιμόνως καὶ ἀπωθεῖται πάλιν. Τίποτε δὲν τὸν ἐκφοβίζει, τίποτε δὲν τὸν σταματᾷ· ἐπιπίπτει καὶ τρίτον, αἱ δυνάμεις καὶ τὸ θάρρος του αὐξάνουσιν ὡς ὁ κίνδυνος διασχίζει τὰ μανιώδη κύματα, τὰ ὅποια ἐνίοτε τὸν καλύπτουσιν ὀλόκληρον· διπλασιάζει τὰς δυνάμεις του καὶ φθάνει εἰς τὸ πλοῖον. Ἄλλ' αἶφνης γίνεται ἄφαντος εἰς τὰ κύματα, καὶ ἡ ὄχθη ἀντήχησεν ἀπὸ κραυγᾶς ἀπελπισίας· καὶ ἡ μὲν πόλις νομίζει, ὅτι ἔχασε τὸν ἥρωά της, τὸ δὲ πλήρωμα τὸν σωτῆρά του. Ἄλλ' ὦ τῆς εὐτυχίας! ἀναφαίνεται κρατῶν ναύτην, τὸν ὅποιον μεταφέρει εἰς τὴν γῆν, καὶ αὐτὸς ἐπιστρέφει εἰς τὸ πλοῖον· φθάσας εἰς αὐτὸ μετὰ πάλην οὐχὶ ὀλιγώτερον τρομερὰν τῆς πρώτης, ῥίπτει ἐπάνω τὸ σχοινίον, τοῦ ὁποίου ἡ ἄλλη ἄκρη ἦτο προσδεδεμένη εἰς τὴν ἄκτῃν, οἱ ναῦται προσκολλῶνται εἰς αὐτὸ καὶ ἐξέρχονται. Ὁ Βουσσάρδος στοχασθεὶς, ὅτι δὲν ἔχει πλέον νὰ σώσῃ ἄλλον, ἐπανερχεται καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἐξησθενημένος ἐκ τοῦ κόπου καὶ καταβεβλημένος ὑπὸ τῶν κλονισμῶν, τοῦς ὁποίους ὑπέφερε, πίπτει ἀναίσθητος· τρέχουσιν εἰς βοήθειάν του· ἀναλαμβάνει τὴν χρῆσιν τῶν αἰσθήσεών του καὶ αἱ δυνάμεις του ἀνανεωθεῖσαι, τῷ εἶναι ἀναγκαῖαι εἰς νέον κατόρθωμα· θρηνώδεις κραυγαὶ ἐξερχόμεναι ἐκ τοῦ πλοίου προσβάλλουσι τὰ ὦτά του· ἀποσπᾶται ἐκ τῶν χειρῶν ἐκείνων, οἵτινες τὸν ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν ζωὴν· ἐμβαίνει πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μαχόμενος κατὰ τῆς μανίας τοῦ ἀκαταμαχήτου στοιχείου, θριαμβεῦει αὔθις, καὶ ἐπα-

να φέρει επιβάτην, ὅστις μὴ δυνηθεῖς νὰ ὤφελιθῆ ἐκ τοῦ σχοινοῦ περιέμενε πλέον τὸν θάνατον.

Ἐκαστος ἐννοεῖ, ὅτι τοιοῦτον ἔξοχον κατόρθωμα δὲν μένει ἄνευ ἀμοιβῆς· ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα ἠθέλησαν νὰ ἰδῶσι τὸν ἡραϊκὸν πρωερα, ὅστις ἐπανομάσθη κὸ γενναῖος ἀνὴρ, καὶ τὸν ἐνέπλησαν ἀφθόνων δώρων· ἀλλ' ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ χορηγηθεῖσα τιμὴ εἰς τὴν ἀρετὴν τοῦ Βουσσάρδου, δύναται νὰ ᾖναι ἀνταξία τῆς εὐχαριστήσεως, τὴν ὁποίαν ἡσθάνετο διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων;

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ.

Εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἰταλίας συνέβη ποτὲ μεγάλη πλημμύρα τοῦ ποταμοῦ Ἀδίγου, ἣτις παρέσυρε τὴν γέφυραν τῆς πόλεως Βερώνης, ἐκτὸς τοῦ μέσου τῆς ἀψίδος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτον οἰκία κατοικουμένη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ φορολόγου. Ὁ λαὸς ἐβλεπεν ἐκ τῆς ὄχθης τὴν θρηνοῦσαν ἐκείνην οἰκογένειαν, ἐκτείνουσαν τὰς χεῖρας καὶ ζητοῦσαν βοήθειαν, ἐνῶ ἡ μανία τοῦ χειμάρρου κατέσρεφεν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ τοὺς σύλους τῆς ἀψίδος. Εἰς τὸν ἔσχατον ἐκείνον κίνδυνον ὁ κόμης Σπολθερίνης προτείνει βαλάντιον εἰς ἑκατὸν χρυσῶν νομισμάτων εἰς ἐκείνον, ὅστις ἤθελεν ἔχει τὴν γενναϊότητα νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς πλοιαρίου καὶ νὰ σώσῃ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους· ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἕνεκα τῆς ὀρμῆς τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν καταπιπτόντων λίθων τῆς ἀψίδος ἦτο τόσοσ μέγας, ὥστε οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀπείρων θεατῶν ἐτόλμα νὰ ῥιψοκινδυνεύσῃ. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διέβαινον ἐκεῖθεν νέος τις χωρικός, ὅστις μαθὼν περὶ τῆς προτεινομένης ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς ἀνταμοιβῆς, πηδᾷ ἀμέσως ἐντὸς πλοιαρίου, φθάνει διὰ τῶν κωπιῶν εἰς τὸ

μέσον τοῦ ποταμοῦ, καὶ φέρει κάτωθεν τοῦ ὑποστηρίγματος τῆς ἀψίδος τὴν λέμβον του, ὅπου ὀλόκληρος ἡ ἔντρομος ἐκείνη οἰκογένεια καταβαίνει διὰ σχοινοῦ. « Θάρρος! ἀνέκραξεν. Ἴδου ἐσώθητε! » Καὶ ταῦτα εἰπὼν, σπεύδει ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἄλλ' αἴφνης ἡ ἀψὶς κατακρημνίζεται μετὰ κρότου, καὶ οἱ μεγάλοι καταράκται τοῦ ὕδατος, οἵτινες γίνονται ἕνεκα τῆς πτώσεώς της, τὸν ἀφανίζουσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν καταπεπληγμένων θεατῶν. ὦ Θεέ! καταπόθη ἄρά γε ὑπὸ τοῦ στροβίλλου! Οὐχί, Οὐχί, ὁ Θεὸς δὲν θέλει νὰ στερήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ θριάμβου της· ἠδύοκῃσε νὰ ἐπιπλεύσῃ ἡ λέμβος εἰς τὴν τρικυμίαν, θὰ τὴν ὀδηγήσῃ καὶ εἰς τὸν λιμένα. Ἴδου αὐτὴ, ἐπανάγεται ταχέως, πλησιάζει καὶ ἀράζει. Κραυγαὶ χαρᾶς ἐγείρονται ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας, τὰ ὅποια ἐμπνέει ἡ ἀρετὴ. Ὁ κόμης Σπολθερίνης τρέχει ἀμέσως, ἐναγκαλίζεται τὸν χωρικὸν καὶ τῷ προσφέρει τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἀνταμοιβήν. « Δὲν πωλῶ τὴν ζωὴν μου, » εἶπεν ὁ ἥρωσ οὗτος. Δὸς τὸ βλάντιον εἰς τὴν πτωχὴν » ταύτην οἰκογένειαν, ἥτις ἔχει περισσοτέραν ἀνάγκην » ἐμοῦ. »

Ἡ πράξις αὕτη εἶναι ἀνωτέρα πάσης γενναιότητος· εἶναι ἐνταυτῷ ἕξοχος καὶ μετριόφρων, ἐπειδὴ ἐὰν ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος ἐχάνετο, συνεχάνετο καὶ ἡ ἀξία τῆς γενναιότητός του μετ' αὐτοῦ.

Οἱ ἐν Περσέπολει Ἕλληνες.

Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐπλησίασεν εἰς τὴν Περσέπολιν, παρετήρησε πλῆθος ἀνθρώπων, οἵτινες παρίστανον ἀξιοθρήνητον θέαμα. Ἦσαν δὲ οὗτοι Ἕλληνες αἰχμάλωτοι, ὡς τέσσαρες χιλιάδες περίπου, καὶ πολὺ προβεβηκότες τὴν

ἡλικίαν. Καὶ τινῶν μὲν αἱ χεῖρες, τινῶν δὲ οἱ πόδες ἦσαν κεκομμένοι, ἄλλων δὲ πάλιν ἡ ῥίν καὶ τὰ ὄτα ἦσαν ἀκρωτηριασμένα. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι οἱ βάρβαροι εἶχον ἐκτυπώσει ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν γελοίας μορφάς, τοὺς μετεχειρίζοντο πρὸς τούτοις συνεχῶς καὶ ἀπανθρώπως εἰς τὰς διασκεδάσεις των. Αὐτοὶ ἐφαίνοντο μᾶλλον φαντάσματα ἢ ἄνθρωποι, καὶ τὸ μόνον πρᾶγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐγνωρίζοντο ὡς τοιοῦτοι, ἦτον ἡ ὀμίλιξις. Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, ἰδὼν τούτους· καὶ ἐπειδὴ τὸν παρεκάλεσαν νὰ λάβῃ οἶκτον ἐπὶ τῆς δυστυχίας των, αὐτὸς τοῖς ὀμίλησε μετὰ πολλῆς γλυκύτητος, καὶ τοὺς ἐβεβαίωσε, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἴδωσι πάλιν τὰς συζύγους καὶ τὴν πατρίδα των. Ἡ πρότασις αὕτη, ἥτις, ὡς δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ, ἔπρεπε νὰ τοὺς ἐμπλήσῃ χαρᾶς, ἐφάνη ὅτι ἐπηύξησε τὴν δυστυχίαν των καὶ μετὰ δακρύων ἐφώναζάν τινες ἐξ αὐτῶν «Πῶς εἶναι δυνατὸν εἰς ἡμᾶς νὰ φανῶμεν δημοσίως ἐνώπιον ὅλης τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ἀξιολόγητον κατάστασιν, μᾶλλον ταπεινωτικὴν παρὰ δεινὴν; Τὸ καλλίτερον μέσον τοῦ νὰ ὑποφείρωμεν τὴν δυστυχίαν μας, εἶναι νὰ κρύπτωμεν αὐτήν· καὶ οὐδεμία πατρὶς εἶναι τοσοῦτω γλυκεῖα εἰς τὸν ταλαίπωρον, ὅσον ἡ ἐρημία, καὶ ἡ λήθη τῶν παρελθόντων δεινῶν». Διὰ τοῦτο παρεκάλεσαν τὸν βασιλέα νὰ τοῖς συγχωρήσῃ νὰ μείνωσιν εἰς τόπον, ὅπου ἦσαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ νὰ τελειώσωσι τὰς ἡμέρας των ἐκεῖ, ὅπου εἶχον ἤδη συνειθίσει τὴν δυστυχίαν των. Ὁ Ἀλέξανδρος συγκατετέθειν εἰς τὴν αἵτησίν των, καὶ προσέφερεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν, πέντε ἐνδυμασίαις ἀνδρικής, καὶ ἄλλας τόσας γυναικείας, δύο ζεύγη βοῶν διὰ νὰ καλλιιεργῶσι τὴν γῆν καὶ σπόρον πρὸς σπο-

ρὰν· διέταξε δὲ τὸν διοικητὴν τῆς ἐπαρχίας νὰ μὴ ἀνέχεται νὰ ἐνοχλῶνται παντελῶς, καὶ νὰ ᾔναι ἐλευθεροὶ παντὸς φόρου. Τοιαύτη διαγωγή εἶναι ἐντελῶς βασιλική· Τρισευδαίμονες οἱ ἡγεμόνες ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶναι ἐπιτηδαιοὶ εἰς τὴν πράξιν τοῦ καλοῦ, καὶ κινουῦνται εἰς οἶκτον ἐκ τῶν δυστυχιῶν τῶν ἄλλων.

ΒΕΡΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ.

Λέγουσιν, ὅτι ἐνῶ Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἔπαιζε τοὺς κύβους, εἰς τὸν ὑπηρετῶν του, ἰστάμενος ἀνεγίνωσκε τὰ ὀνόματα τῶν ὑποδίκων, καὶ τὰ ἐγκλήματα ἐκάστου συγχρόνως, ἐκεῖνος δὲ ἀπεράσισε τίνες ἦσαν ἄξιοι θανάτου. Ἄλλ' ἡ σύζυγός του Βερενίκη λαθούσα τὸν κατάλογον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ὑπρέτου, δὲν ἀφῆκε ν' ἀναγνωσθῶσιν ὅλων τὰ ὀνόματα καὶ εἶπεν· «Ὅταν πρόκηται ν' ἀπορασῇ τις περὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει ἐσκεμμένως νὰ πράττη τοῦτο, καὶ οὐχὶ παίζων τοὺς κύβους· διότι τὸ ῥίψιμον τῶν κύβων δὲν ὁμοιάζει μετὰ τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων.» Εὐχαριστήθη πρὸς ταῦτα ὁ Πτολεμαῖος καὶ οὐδέποτε πλέον ἤκουσε κρίσιν ἀνθρώπου, παίζων τοὺς κύβους.

ΠΕΡΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος, ὁ ἐπονομαζόμενος Χρηστός, μεγίστην ἔδειξε καταφρόνησιν εἰς τὰ πλοῦτη, ἂν καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ τοιαῦτα, ὡς φαίνεται μάλιστα καὶ ἐκ τῶν ἐφεξῆς.

Ὅτε Φίλιππος ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν ἐβίαζε νὰ δεχθῆ μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ, ἂν οὐχὶ δι' ἑαυ-

τόν, τοῦλάχιστον διὰ τὴν οἰκογένειάν του· «Ἄν τὰ τέκνα μου, ἀπεκρίθη ὁ Φωκίων, μὲ ὁμοιάζωσιν, ὁ μικρὸς ἀγρός, ὅστις μέχρι τοῦδε μὲ ἔθρεψε, θέλει τὰ θρέψει ὁμοίως· ἂν δὲ δὲν μὲ ὁμοιάζωσι, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τοῖς ἀφήσω θησαυρούς, διὰ νὰ ἐξάψω μόνον τὴν αἰσχροκέρδειαν καὶ κενοδοξίαν των».

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ὁ Μέγας βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας, ἕνεκα τῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεως, τῷ ἔπεμψεν ἑκατὸν τάλαντα δῶρον. Ὁ Φωκίων ὅμως ἠρώτησε τοὺς ἀπεσταλμένους, διατί ἐνῶ εἶναι τόσοι ἄλλοι Ἀθηναῖοι, εἰς αὐτὸν μόνον ἔστειλεν ὁ Ἀλέξανδρος τόσα χρήματα; Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι τῷ ἀπεκρίθησαν, διότι σὲ μόνον κρίνει καλὸν καὶ ἐνάρετον. — «Ἄς μὲ ἀφήσῃ λοιπόν, εἶπεν ὁ Φωκίων, καὶ νὰ φαίνωμαι καὶ νὰ ἦμαι τοιοῦτος πάντοτε.» Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνοι ἀκολουθήσαντες μέχρι τοῦ οἴκου του, εἶδον τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἔνδειαν, καὶ τὴν μὲν σύζυγόν του μόνην ζυμώνουσαν, αὐτὸν δὲ ἀντλοῦντα ὕδωρ, ἵνα πλύῃ τοὺς πόδας του, ἔτι μᾶλλον τὸν ἐβίαζον νὰ λάβῃ τὸ ἀργύριον, λέγοντες μάλιστα μετ' ἀγανακτήσεως, ὅτι εἶναι ἀπρεπὲς τῶνόντι, φίλος ὢν τοῦ βασιλέως των, νὰ διάγῃ ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ. Ἄλλ' ὁ Φωκίων ἰδὼν γέροντα διαβαίνοντα κατὰ τύχην ἐκεῖθεν, καὶ πενιχρῶς ἐνδεδυμένον, τοὺς ἠρώτησεν, ἂν τὸν στοχάζωνται χειρότερον αὐτοῦ. Θεὸς φυλάξοι! εἶπον ἐκεῖνοι, δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο. — Καὶ ὅμως, ἀπήντησεν ὁ Φωκίων, ἐνῶ εἶναι πενέστερος ἐμοῦ εὐχαριστεῖται ζῶν τοιουτοτρόπως. Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ χρήματα ἐπεστράφησαν ὅθεν ἦλθον, καὶ ὁ Φωκίων, ὡς μὴ ἔχων ἀνάγκην χρημάτων, ἐφάνη πλουσιώτερος τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ δωροῦντος ταῦτα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ βασιλεὺς παραπονούμενος ἔγραψεν εἰς τὸν Φωκί-

ωνα, οὗτος δὲ πάλιν διὰ τὸ μὴ δεῖξῃ, ὅτι τὸν περιφρονεῖ, τὰ μὲν χρήματα καὶ πάλιν δὲν ἔλαβε, τὸν παρεκάλεσε δὲ μόνον ν' ἀπολύσῃ πρὸς χάριν τοῦ φιλοσόφου τινός, τοὺς ἄπολους ἐκράτει αἰγυμάλωτους εἰς τὰς Σάρδεις. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ τοῦτο προθύμως ἐξετέλεσε, καὶ μίαν ἐκ τεσσάρων πόλεων τῷ προσέφερε νὰ ἐκλέξῃ, ἵνα κερπούται αὐτήν, πλὴν ὁ Φωκίων δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ τίποτε.

Καὶ ἄλλοτε δὲ πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἄνδρες ἐστελλόν διαφόρα δῶρα εἰς τὸν Φωκίωνα, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐδέχετό ποτε ταῦτα.

ΚΑΤΩΝ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ.

Γναῖος Πομπηῖος, ὕπατος τῶν Ῥωμαίων, ἐπανελθὼν νικητὴς ἀπὸ ἐκστρατείας τινός, ἐπειδὴ οἱ συμπολιταὶ τοῦ τὸν ἐδέχοντο μετὰ μεγάλης λαμπρότητος καὶ τῷ ἐδεικνυον πολλὴν εὐνοίαν, ἐστοχάσθη, ὅτι δὲν ἤθελον τῷ ἀρνηθῆ ὅ,τι καὶ ἂν ἐζήτει παρ' αὐτῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν ἦτο συγκεχωρημένον νὰ φανῇ εἰς τὴν πόλιν, πρὶν ποιήσῃ τὴν διὰ τὰς νίκας τοῦ συνήθη εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐπίδειξιν, ἐμήνυσεν εἰς τὴν Σύγκλητον νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπάτων, διότι καὶ αὐτὸς ἐσκόπευε νὰ παρευρεθῇ εἰς αὐτήν.

Κάτων ὅμως ὁ νεώτερος, ἀγαθὸς καὶ φιλελεύθερος πατριώτης, οὐχὶ διότι ἐνόμιζεν, ὅτι ἡ ἀναβολὴ εἶναι μέγα τι πρᾶγμα, ἀλλὰ διότι ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀπόπειραν καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν φιλοδόξων σκοπῶν τοῦ Πομπηίου, μόνος ἠναντιώθη γενναίως καὶ κατέπεισε τὴν βουλὴν νὰ μεταβάλῃ γνώμην.

Τοῦτο δὲ δυσπρόσβητος πολὺ τὸν Πομπηῖον, καὶ συλλογιζόμενος, ὅτι ἂν δὲν προσελκύσῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ τὸν

Κάτωνα, δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχη τῶν σκοπῶν του, ἐκάλεσε τὸν φίλον τούτου Μουνάτιον, καὶ τὸν ἔστειλε νὰ ζητήσῃ ἐκ μέρους του τὰς δύο ἀνεψιάς (ἢ κατ' ἄλλους τὰς θυγατέρας) τοῦ Κάτωνος, τὴν μεγαλητέραν μὲν σύζυγον δι' ἑαυτὸν, τὴν δὲ νεωτέραν διὰ τὸν υἱόν του.

Ἄφροῦ δὲ ὁ Μουνάτιος ἀνέφερε τοὺς λόγους τούτους εἰς τὴν γυναῖκα καὶ εἰς τὰς ἀδελφάς του, ἐκεῖναι μὲν ἔλαβον μεγίστην εὐχαρίστησιν νὰ συγγενεύσωσι μετὰ τοιοῦτου ἀνδρός, τσαυτὴν ἰσχὺν ἐν τῇ πόλει ἔχοντος. Ἄλλ' ὁ Κάτων οὐδὲως προσμείνας οὐδὲ συλλογισθεὶς, ἀλλ' ὡς ὑπὸ κερανοῦ πληγείς· «Ὑπαγε, ἀνέκραξεν, Ὑπαγε, Μουνάτιε, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Πομπήϊον, ὅτι τὸν Κάτωνα δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ εἰς τὰς παγίδας του διὰ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ φίλος μὲν πρὸς αὐτὸν νὰ ᾔηται στέργει, καὶ θέλει μάλιστα δεῖξει πιστοτέραν φιλίαν καὶ πάσις συγγενείας, ποτὲ ὅμως δὲν θέλει δώσῃ ἐνέχυρα εἰς τὴν δόξαν του πρὸς βλάβην τῆς πατρίδος.»

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΑΡΓΕΙΩΝ.

Ἄρχιδαμος ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, προσεπάθει νὰ καταπέσῃ τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀργείων Νικόστρατον νὰ τῷ προδώσῃ μικρὸν τινα τόπον, καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τῷ ὑπέσχετο ἰκανὴν ποσότητα χρημάτων, καὶ γυναῖκα, (ἐκτὸς τῶν ἀπὸ βασιλικῷ γένους καταγομένων), ὅσῳ ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων ᾔθελεν. Ἄλλ' ὁ Νικόστρατος ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἀγανακτῶν· Ἄρχιδαμε, εἶπε, μοὶ φαίνεσαι, ὅτι δὲν εἶσαι τῶνόντι ἀπόγονος τοῦ Ἡρακλέους, διότι ἐκεῖνος μὲν περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τοὺς διαφόρους τόπους παιδεύων τοὺς κακοὺς, σὺ δὲ τούναντίον τοὺς χρηστοὺς θέλεις νὰ καταστήσῃς κακοὺς. »

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΛΑΤΟΥΡΟΥ.

Ευγενής τις Γάλλος, Λατούρος καλούμενος, ἐλθὼν εἰς Λονδίνον ἐνυμφεύθη (εἰς δεύτερον γάμον) ἀμφίπολόν τινα τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐγένετο ἱππότης τοῦ τάγματος τῆς Περισκελίδος, ἕνεκα τούτου ὅμως ἐφάνη ἄπιστος πρὸς τὴν πατρίδα του· διότι οἱ Ἄγγλοι δόντες αὐτῷ δύο παλαιμικὰ πλοῖα τὸν ἀπέστειλαν ἵνα καθυποτάξῃ δι' αὐτῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν των τὸ ἀκρωτήριον Σάλβ, τὴν μόνην θέσιν, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Γάλλοι εἰς τὴν Ἀκαδίαν, τὸ 1628. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ἐκεῖ ὁ Λατούρος, ἤξεύρων ὅτι φρούραρχος ἦτον ὁ υἱὸς του, ἀπέβη εἰς τὴν ξηράν, καὶ ὑπῆγε μόνος πρὸς αὐτόν, καὶ διὰ τῆς ιδέας τῆς ὑπολήψεως, ἣν ἔχαιρεν αὐτὸς εἰς τὸ Λονδίον, ἐζήτηε νὰ ἐκθαμβώσῃ καὶ τοῦτον καὶ νὰ τὸν κολακεύσῃ, ὅτι ἔτι μεγαλειτέρων τιμῶν ἤθελεν ἀπολαύει ἐν Ἀγγλίᾳ, ἂν ἐκουσίως παρεδίδοτο εἰς αὐτήν. Ὁ νέος ὅμως μετ' ἀγανακτήσεως ἤκουσε τὰς προτάσεις τοῦ πατρὸς του, καὶ ὡς δὲν διεφθάρη ἐκ τῶν κολακειῶν του, οὕτω δὲν ἐδειλίασε καὶ ἐκ τῶν ἀπειλῶν ἐκείνου, ἀλλ' ἀπέκρουσε μάλιστα τὴν ἐφοδὸν τῶν Ἀγγλων μετὰ τῆς αὐτῆς γενναιότητος, δι' ἧς ὑπερασπίσθη τὴν ἀρετὴν του.

Ὁ Λατούρος ἤδη εὐρέθη εἰς δεινοτάτην θέσιν, διότι οὔτε εἰς τὴν Γαλλίαν, οὔτε εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐτόλμα νὰ ἐπιστρέψῃ, ὅθεν παρεκάλεσε τὸν υἱὸν του νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Ἀκαδίαν. Ἄλλ' ὁ νέος τῷ ἀπεκρίθη, ὅτι εἶχε μὲν εὐχαρίστησιν νὰ τὸν δεχθῆ καὶ νὰ τὸν περιποιηθῆ καθ' ὅλα, οὐδέποτε ὅμως ἤθελε στέρξει νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ φρούριον εἴτε αὐτὸς εἴτε ἡ σύζυγός του. Ὁ Λατούρος, ἂν καὶ ἡ πρότασις αὕτη ἦτο σκληρὰ, ἤναγκ

κάσθη ὅμως νὰ τὴν δεχθῆ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ υἱὸς του διὰ τῶν συγγῶν ἐπισκέψεών του καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μερίμνης, τῷ ἐμετρίαζεν ὅσον ἦτο δυνατόν, τὴν ἄλλως αὐστηρὰν ταύτην ἀπαγόρευσιν.

—ΘΙΘΘ—

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

Ἐὰν ὑπάρχη ἀρετὴ διακοσμοῦσα βασιλεύα εἶναι ἡ δικαιοσύνη δι' αὐτῆς μεγάλα ἐλαττώματα καλύπτονται. Δι' ὃ καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἄνευ τῆς δικαιοσύνης ὁ κόσμος τὴν ὑποπτέυει.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Ἀριστείδης ὁ Ἀθηναῖος τσοαύτην ὑπόληψιν ἀπέκτησεν ἕνεκα τῆς ἀμεροληψίας καὶ δικαιοσύνης του, παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, ὥστε ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν «Δίκαιος,» καὶ οἱ ἐχθροὶ του εὗρον ἐκ τούτου εὐκαιρίαν νὰ τὸν κατηγορήσωσι, λέγοντες, ὅτι ὁ Ἀριστείδης κρίνων καὶ δικάζων περὶ πάντων κατέστρεψε τὰ δικαστήρια, καὶ ἀνεπαισθήτως καταντᾷ νὰ γίνῃ τύραννος. Ὁ Δῆμος λοιπὸν τῶν Ἀθηναίων, μεγαλοφρονῶν τότε διὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι νίκην του, ἔμὴ ὑποφέρων νὰ ἀκούῃ τὸ ὄνομα τοῦ Δικαίου πανταχοῦ, ἐξοστρακίζει τὸν Ἀριστείδην. Τότε δὲ συνέβη καὶ τὸ τοῦ χωρικοῦ, ὅστις θέλων νὰ γράψῃ ἐπὶ τοῦ ὀστράκου τὸ ὄνομα ἐκείνου, καὶ μὴ γνωρίζων γράμματα, ἀπετάθη κατὰ τύχην εἰς τὸν Ἀριστείδην. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος τὸν ἠρώτησεν, ἂν εἶχεν ἐναντίον του παράπονον τι. Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, ἀλλὰ δυσαρεστοῦμαι ἀκούων παντοῦ τὸν Ἀριστείδην ὀνομαζόμενον δίκαιον. Οὕτω λοι-

πὸν ἔγραψεν ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ ὀστράκου τὴν καταδίκην του, μὴ φανερωθεὶς εἰς τὸν χωρικόν.

Περὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ πολλὰ λέγονται, ἐξ ὧν καὶ τὰ ἐφεξῆς δύο.

Κατηγορῶν ποτὲ ἐχθρόν του ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἐνῶ μετὰ τὴν κατηγορίαν οἱ δικασταὶ δὲν ἤθελον νὰ δίδωσιν ἀκρόασιν εἰς τὸν κατηγορούμενον, ἀλλ' εὐθὺς ἀπήτουν νὰ ψηφισθῶσι κατ' αὐτοῦ, σηκωθείς ἀμέσως συνικέτευε τοὺς δικαστὰς μετὰ τοῦ κατηγορουμένου διὰ ν' ἀκουσθῆ καὶ αὐτός, καὶ ἀπολαύσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διαταττόμενα.

Πάλιν δὲ ἐνῶ ἦτο κριτὴς δύο ἰδιωτῶν, καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἔλεγεν, ὅτι ἑ ἀντίδικός του εἶχε προξενήσει πολλὰς δυσαρρεσκείας εἰς τὸν Ἄρισίδην. Λέγε, ὦ φίλε, εἶπε, κάλλιον, ἐὰν εἰς σὲ ἔπραξε κακόν τι, καὶ οὐχὶ εἰς ἐμέ· διότι σοῦ εἶμαι δικαστὴς καὶ οὐχὶ ἐμαυτοῦ.

Ο ΚΙΝΕΖΟΣ ΑΡΧΩΝ.

Πλούσιός τις ἐπιτηρητὴς τῶν χειροτεχνημάτων τῆς Κίνας, μελετῶν νὰ κάμῃ μακρὰν περιήγησιν, παρέδωκεν εἰς παιδαγωγόν τινα τοὺς δύο τοῦ υἱοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μεγαλύτερος ἦτο ἐννεαετής, ἀμφότεροι δὲ ἔδιδον χρυστὰς ἐλπίδας. Εὐθὺς ὅμως μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πατρός, ὁ παιδαγωγὸς καταχρώμενος τῆς ἐξουσίας, ἦν τῶ ἐνεπιστεῖθησαν, κατεστάθη ὁ τύραννος τοῦ οἴκου, ἀπομακρύνας ἐξ αὐτοῦ ὅλους τοὺς τιμίους καὶ ἐναρέτους, οἵτινες ἠδύναντο νὰ παρατηρήσωσι τὰ κινήματά του, καὶ ἀποδιώξας τοὺς ἄλλοι ἐκ τῶν δούλων ἔμενον πιστοὶ πρὸς τὸν ἀπόντα κύριόν των. Ἄλλ' ἂν καὶ πολλάκις οἱ φίλοι εἰδοποίησαν τὸν πατέρα διὰ τὴν ἀχρεϊότητα τοῦ παιδα-

γωγού, εκείνος όμως δεν ήθελε να πιστεύσει τίποτε, διότι έχων εκ φύσεως καθαρήν καρδίαν δεν εδύνατο να φαντασθῆ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ διαγωγὴν. Καὶ δὲν ήθελε μὲν εἶσθαι τὸ κακὸν τόσον μέγα ἂν ὁ ἀχρεῖος οὗτος ἀνὴρ ἔδιδε τοῦλάχιστον εἰς τοὺς μαθητὰς του ἀρετῆς τινος μαθήματα· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ ἴδιος ἐστερεῖτο τοιούτων, κατέστησε καὶ αὐτοὺς ἀμαθεῖς, ψεύστας, ἀναιδεῖς καὶ ἀλαζόνας. Μετὰ πενταετῆ δὲ περιήγησιν ἐπιστρέψας ὁ πατὴρ εἶδε μὲν τὴν ἀλήθειαν τῶν ὅσα δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην πλέον· μὴ τιμωρήσας δ' ἄλλως τὸν ὄφιν τὸν ὀπιῶν περιέθλαψεν εἰς τὸν κόλπον του, ἠρέσθη νὰ τὸν ἀποβάλλῃ μόνον. Τὸ τέρας ὅμως τοῦτο εἰς τοσαύτην ἀναιδεῖαν κατήντησεν, ὥστε τὸν ἐνεκάλεσεν εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ τῷ πληρώσῃ τὸν ὑποσχεθέντα μισθόν.

« Εὐχαρίστως ήθελα τῷ δώσει καὶ διπλάσια, ἀπεκρίθη » ὁ πατὴρ πρὸς τὸν δικαστήν, ἂν ὁ ἄθλιος οὗτος καθίσει » τὰ τέκνα μου τοιαῦτα, ὅποια καὶ ἐγὼ φυσικῶς ήλιπίζον » νὰ τὰ εὕρω ἰδοὺ αὐτά, ἐξέταπον καὶ κρίνον. » Τρόντι ὁ δικαστὴς ἐξετάσας αὐτά, καὶ ἀκούσας τὰς μωρὰς τῶν ἀποκρίσεις, ἐξέδωκε τὴν ἀξιωμανημόνευτον ταύτην ἀπόφασιν. « Τὸν μὲν παιδαγωγὸν καταδικάζω εἰς θάνατον, ὡς φονέα τῶν μαθητῶν του, τὸν δὲ πατέρα εἰς πρόσμιον τριῶν χιλιάδων λιρῶν χρυσῶν, οὐχὶ διότι ἐξέλεξεν αὐτὸν ἀχρεῖον, ἐπειδὴ εὐκόλως δύναται τις ν' ἀπατηθῆ, ἀλλὰ διότι ἔλαβε τὴν ἀδυναμίαν νὰ τὸν διατηρήτῃ τοσοῦτον καιρὸν εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ τοι πληροφορηθεῖς περὶ τῆς κακῆς του διαγωγῆς. »

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ.

Ἁγισίλαος ὁ Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης εἰς πᾶσαν ὀμιλίαν

του ἐγκωμιάζεις τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἔδιδε τὰ πρωτεῖα εἰς αὐτήν. « Ἡ ἀνδρία, ἔλεγεν, ἄνευ δικαιοσύνης οὐδεὸς λόγου ἀξία εἶναι· καὶ ἂν πάντες οἱ ἄνθρωποι ᾗσαν δίκαιοι, δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀνάγκη ἀνδρίας. » Ἐὰν δὲ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ συνέβαινε νὰ εἶπῃ τις, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησις τοῦ μεγάλου Βασιλέως (τῶν Περσῶν), ἀπεκρίνετο· « Πῶς δύναται νὰ ᾗναι ἡ θέλησις του ἰσχυροτέρα τῆς ἰδικῆς μου, ἐὰν αὐτὸς δὲν ᾗναι δικαιοτέρος μου; » Αἱ λέξεις αὗται περιλαμβάνουσιν ἀξίωμα ἀδιαφιλονεικῆτως δίκαιον, ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἀρετὴ, ἐν ἣ συλλήβδην περιλαμβάνονται ἅπασαι αἱ ἀρεταί.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατὰ τὴν ἐκδρομὴν του εἰς τὴν Ἀφρικὴν εὗρεν εἰς ἄγνωστον γωνίαν γῆς ἀραβὴ λαὸν, ζῶντα ἥσυχον εἰς τὰς ταπεινάς του καλύβας. Τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸν ἀρχηγόν, ὅστις τὸν προσεκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζάν του καὶ τῷ προσέφερε τεμάχια χρυσίου, παριστῶντα φοίνικας, ἄλλους καρποὺς καὶ ἄρτον. Ὁ μονάρχης Μακεδῶν, θεωρῶν τὰ πλαστὰ ταῦτα φαγητά, ἀνέκραξε· Μήπως τρώγητε ἐνταῦθα χρυσίον;

Οὐχὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγριος, ἀλλ' ἐστοχάσθη, ὅτι, ἐὰν δὲν ἐστερεῖσθε ἀξιολόγου τροφῆς εἰς τὴν πατρίδα σας, δὲν ἠθέλατε ζητήσῃ τοιαύτην ἐδῶ. Τί λοιπὸν ζητεῖτε παρ' ἡμῶν;

— Βεβαίως, οὐχὶ τὸν χρυσὸν σας, ἀλλὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα ἡμῶν.

— Λοιπὸν περιμείνατε ὀλίγον καὶ θέλετε τὰ γνωρίσει. Ἐνῶ ὁ Ἀφρικανὸς ἀρχηγὸς ἔλεγε τοὺς λόγους τούτους,

δύο ἄνθρωποι προσελθόντες τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς δικάσῃ περὶ μιᾶς διαφορᾶς, ἐγερθείσης μεταξὺ των. Ὁ εἷς εἶπεν· «Ὁ γείτων μου οὗτος μοὶ ἐπώλησεν ἀγρὸν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρέθη θησαυρός. Θέλω νὰ τοῦ τὸν ἀποδώσω, ὡς ἀνήκοντα εἰς αὐτόν, διότι ἠγόρασα μόνον τὸν ἀγρὸν, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἀποποιεῖται.»

Ὁ ἕτερος ἀπεκρίθη· Ἡ ἀποποίησίς μου εἶναι τοσοῦτο εὐσυνείδητος, ὅσον καὶ ἡ γενομένη εἰς ἐμὲ προσφορά. Παρεχώρησα τὴν ἰδιοκτησίαν μου μεθ' ὄλων τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, καὶ ἐπομένως οὐδὲν δικαίωμα ἔχω ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ, ὅστις περιλαμβάνεται εἰς τὴν πώλησιν. »

Ὁ δικαστὴς ἐπανελάβε τοὺς λόγους τῶν δύο διαδίκων, διὰ ν' ἀποδείξῃ εἰς ἕκαστον αὐτῶν, καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὁ ἴδιος, ὅτι τοὺς ἐνόησε καλῶς. Ἐπειτα σκεφθεὶς ὀλίγον, εἶπεν εἰς τὸν πρῶτον· ἀέχεις θυγατέρα; — Μάλιστα. — Καὶ σὺ, ἠρώτησε τὸν ἄλλον, ἔχεις υἱόν; — Μάλιστα. — Τὰ τέκνα ταῦτα γνωρίζονται μεταξὺ των, ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως; — Ὡ πολὺ, πολὺ, ἀνέκραξαν ἀμφοτέρωθεν ταῦτοχρόνως.

— Τότε, φίλοι μου, πρέπει νὰ τὰ ὑπανδρεύσητε καὶ νὰ τοῖς δώσητε τὸν θησαυρόν.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἴστατο ἐκπεπληγμένος ἐκ τῆς κρίσεως ταύτης.

— Μήπως τὴν εὐρίσκετε ἄδικον; εἶπεν ὁ Ἀφρικανὸς Ἀρχηγός.

— Οὐχί, βεβαίως, ἀλλ' ὑπάρχει κάτι παράδοξον εἰς τὸ πρᾶγμα.

— Αἱ! καὶ πῶς ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἤθελε τελειώσῃ εἰς τὸ βασιλείόν Σας;

— Νὰ σὲ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, ὁ θησαυρὸς ἤθελεν ἀφαι-

ρεθῆ ἀπὸ τοὺς διαδίκους, καὶ δοθῆ εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὡς ἰδιοκτησίᾳ τῆς.

— Εἰς τὴν κυβέρνησιν; ἀλλ' ἡ γῆ σας φωτίζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου;

— Ἀναμφιβόλως.

— Βρέχει ὁ οὐρανός.

— Βεβαίως.

— Παράξενον! Κατοικεῖται ὑπὸ ἡμέρων καὶ ἀγρίων ζώων;

— Ὑπὸ ζώων παντὸς εἶδους.

— Τότε λοιπὸν πρὸς χάριν τῶν ἀθῶων τούτων ζώων, ὁ Θεὸς ἀνατέλλει τὸν ἡλιὸν τοῦ καὶ ποτίζει τὴν γῆν τοῦ διὰ τῆς βροχῆς· διότι, Σεῖς, τῇ ἀληθείᾳ, δὲν εἴσθε ἄξιοι τοιαύτης εὐεργεσίας.»

Ο ΚΑΔῆΣ ΚΑΙ Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ.

Δύο ἄνθρωποι φιλονεικοῦντές ποτε περὶ μιᾶς ὑποθέσεως, ἐπαρουσιάσθησαν ἐνόπιον νέου τινὸς Καδῆ (εἰρηνοδίκου), διὰ νὰ κριθῶσιν. Ὁ εἰς τούτων πτωχὸς ὢν, εἶχεν οἰκίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἀντίδικός του, ὅστις ἦτον πλούσιος, ἐσφετερίσθη. Ὁ πρῶτος ἔφερε πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου του τὰ συμφωνητικὰ ἔγγραφα, ὁ δὲ ἕτερος εἶχε προσαγάγει πλῆθος μαρτυριῶν πρὸς ἀντίκρουσιν, καὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πραγματικότητα αὐτῶν, προσέφερον εἰς τὸν Καδῆν σάκκον περιέχοντα πεντακάσια δουκάτα, τὰ ὁποῖα ἐδέχθη οὗτος. Ἐλθούσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ πτωχὸς ἐξέθεσε τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς, παρουσιάσας καὶ τὰ ἔγγραφα του, ἀλλ' ἐστερεῖτο τοῦ καλλιτέρου μέσου πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου του, δηλαδὴ μαρτυριῶν. Ὁ ἄλλος ἐπρόβαλε μαρτυρίας στηριζόμενος

έντελῶς εἰς αὐτάς, καὶ εἰς τὸ νομίμως ἀπαράδεκτον τῶν ἐνστάσεων τοῦ ἀντιδίκου του, καὶ ἐστενοχώρησε τὸν Καδῆ ν' ἀπορνηθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ. Μετὰ πολλὰς δὲ καὶ ἐπανειλημμένας δεήσεις, ὁ δικαστὴς ἀταράχως ἀπέσυρε κάτωθεν τοῦ σοφᾶ τὸν σάκκον τῶν πεντακοσίων δουκάτων, τὰ ὅποια ὁ πλούσιος εἶχε τοῦ δώσει ὡς δῶρον, λέγων αὐτῷ σοβαρῶς· «Μεγάλως λανθάνεσαι εἰς τὰς σκέψεις σου· διότι ἐὰν ὁ πτωχὸς δὲν ἔφερε μάρτυρας διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δίκαιόν του, ἐγὼ αὐτὸς θέλω παρουσιάσει τοῦλάχιστον πεντακοσίους», καὶ ἀμέσως ἐκκένωσε τὸν σάκκον τῶν πεντακοσίων δουκάτων, ἀγανακτῶν καὶ ἐπιπλήττων αὐτόν. Ἐπειτα προσέταξε ν' ἀποδοθῆ ἡ οἰκία εἰς τὸν πτωχὸν ἐνάγοντα.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ο ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ.

Κατὰ τὸ 900 ἔτος πρὸ Χριστοῦ ἐβασίλευεν ἐν Σπάρτῃ Πολυδέκτης ὁ ἀδελφὸς τοῦ νομοθέτου Λυκούργου. Ἀποθανὼν δὲ οὗτος ἀφῆκε τὴν μὲν σύζυγόν του ἔγκυον, ἐπιτροπὸν δὲ τοῦ θρόνου τὸν ἀδελφὸν του Λυκούργον· ἀλλ' ἡ βασίλισσα φλεγομένη ὑπὸ φιλοδοξίας, ἐπρότεινεν εἰς τὸν Λυκούργον νὰ θανατώσῃ τὸ βρέφος, ἐὰν δέχεται νὰ νυμφευθῆ αὐτὴν καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ συμμέτοχον τοῦ θρόνου. Ὁ δίκαιος οὗτος ἀνὴρ μετὰ φρίκης ἤκουσε τὴν πρότασιν ταύτην τῆς ἀστόργου μητρὸς, ἀλλὰ φοβούμενος μήπως κακοποιήσῃ τὸ παιδίον, ὑπεκρίθη, ὅτι συγκατανεύει, ὑποσχόμενος ν' ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα ὁ ἴδιος περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀνεψιοῦ του. Οὕτω λοιπὸν καθησάχασεν αὐτήν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγεννήθη υἱός. Ὁ Λυκούργος ἐπιδεδξιῶς ἔλαβε τὸ παιδίον καὶ τὸ παρουσίασεν εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ λαοῦ, ὑπὸ τὸ ὄνομα Χορίλαον, ὡς νόμι-

μον βασιλέα των. Φοβηθείς όμως τὰς συκοφαντίας τῆς γυναικός, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Σπάρτης· καὶ οὕτως ἐπρότιμψε τὴν δικαιοσύνην μᾶλλον παρὰ τὸ ἴδιόν του συμφέρον, ἀποβαλὼν καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν.

Ο ΚΑΛΙΦΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΔΗΣ.

Βασιλεύοντος τοῦ Καλίφης Χικὰμη εἰς Κορδούην, ὑπῆρχεν εἰς Ζαρὰ Καδῆς τις γνωστὸς διὰ τὴν ἄκραν του δικαιοσύνην, τελείην φρόνησιν καὶ δεδοκιμασμένην ἀρετήν. Ὁ ἀξιοσεβαστος οὗτος Καδῆς περιπατῶν ἡμέραν τινα εἰς τὴν ἐξοχὴν παρετήρησε πτωχὴν χήραν, ὀδηγοῦσαν ὄνον καὶ κλαίουσαν πικρῶς· ἐπλησίασε καὶ τῇ εἶπεν εὐμενῶς·

« Δυστυχῆς γύναι, διατί κλαίεις; — Κύριε Καδῆ, ἀπήντησεν αὐτῇ μετὰ λυγμῶν, ἔχετε δίκαιον νὰ μὲ ὀνομάζητε »

« Δυστυχῆ· διότι ὁ ὄνος τὸν ὅποιον βλέπετε, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ σάκκος, καὶ τὰ καλύπτοντα τὸ σῶμά μου κατεσχίσμένα ἐνδύματα εἰσὶ πᾶσα ἡ ἰδιοκτησία μου. Ἡ ἀπληστία τοῦ Καλίφης μ' ἀφῆκε μόνον τὰ ἄθλια ταῦτα λείψανα ἀξιολόγου περιουσίας, τῆς ὁποίας μέχρι χθὲς εἶσέτι ἀπῆλαυον. — Καὶ ἐκ τίνων πραγμάτων συνίστατο ἡ περιουσία αὐτῆ; ἠρώτησεν ὁ Βεμβεχίρης ἑκπληκτος. — Ἐκ μιᾶς ὄρακας καὶ καλῆς ἐπαύλειος, ἀνηκούσης εἰς τὸν μακαρίτην σύζυγόν μου ἐκ προγονικῆς κληρονομίας. Ἐν αὐτῇ ἐγεννήθημεν ἀμφότεροι καὶ ἀνετράφημεν ὁμοῦ· ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη ἡμῶν ἀνεράνη εἰς τὰς πρώτας ἡμῶν παιδιάς, ἐνισχύθη ὑπὸ τῶν συμπαιθειῶν τῆς νεότητος, βραδύτερον ἡ θρησκεία τὴν κηλόγησε, καθιστῶσα ἡμᾶς συζύγους, καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπαύσαμεν νὰ ζῶμεν ἐν τῇ εὐτυχίᾳ, ἥτις γεννᾶται πάντοτε ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων ζωηρᾶς ἀγάπης, καὶ ἐκ τῶν καρπῶν ἐνδελεχοῦς ἐργασίας. Κρίνετε, κύ-

ριε, πόσον ἡ ἰδιοκτησία αὐτῆ ἔπρεπε νὰ μοι ᾔναι προσφιλὴς! Ὡ σπαραξικάρδιος ἐνθύμησις! ὁ σύζυγός μου ἀποθνήσκων, μοι ἐσύστησε νὰ τὴν διατηρῶ τοιαύτην, ὅποιαν τὴν ἐλάβομεν ἐκ τῶν προγόνων μας, καὶ οὐδέποτε ν' ἀνεχθῶ νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας ἄλλων ἢ τὰς τοῦ υἱοῦ ἡμῶν! Δυστυχῆς τέκνον! ὑπηρετεῖ εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Καλίφης, καὶ ἴσως τὴν στιγμὴν ταύτην χύνει τὸ αἷμά του δι' αὐτόν, ὁ δὲ ἄκαμptos οὗτος κύριος τῷ στερεῖ τῆς περιουσίας, ἣν ἐπρόσμενον ἐκ τῆς δυστυχoῦς αὐτοῦ μητρὸς! — Καὶ διατί ὁ Καλίφης ἤρπασε τὸ κτῆμά σου; — Διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν τινὰ πρὸς τέρψιν.

Θεὸ! εἶπεν ὁ Καδῆς ἐν ἑαυτῷ, ὁ Καλίφης ἔχει τόσας ὠραίας οἰκίας πρὸς διασκέδασιν, καὶ τολμᾷ νὰ ἀπογυμνώσῃ πτωχὴν γῆραν ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας τῆς, ὅπως εὐχρηστῆσῃ νέαν ἰδιοτροπίαν! Καὶ ὅποιαν ἀποζημιώσιν σοὶ προσέφερον; ἠρώτησεν ὁ Βεμβεχίρης τὴν δυστυχῆ ταύτην. — Ὅποιαν ἀποζημιώσιν; . . . *Α! Κύριε, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην. Μοὶ ἐπρότεινε κατ' ἀρχὰς νὰ τῷ πωλήσω τὴν γῆν μου, καὶ ἐν τῇ ἀποποιήσῃ μου, μοὶ τὴν ἀφήρῃσε διὰ τῆς βίας. — Δὲν τῷ παρέστησες τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν, εἰς ἣν ἔμελλες νὰ καταστήσῃς; — *Ἐπεσα εἰς τοὺς πόδας του, τοὺς κατέβρεξα διὰ τῶν δακρῶν μου, τὸν παρεκάλεσα, τὸν ἐξώρκισα, ἀλλ' εἰς μάτην. *Ἐμενε κωρὸς καὶ ἀδυσώπητος πρὸς ὅλα μου τὰ δίκαια παράπονα, ἅτινα ἡ λύπη καὶ ἡ ἀπελπισία μοὶ ἐνέπνευσαν. — Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ Καδῆς, δὲν ἐκινήθη εἰς ἔλεος! — Τούναντίον, κύριε, μ' ἀπώθησεν ἀποτόμως. Ὁ Βεμβεχίρης ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ μετὰ λύπης· Θεὸ παντοδύναμε! Πατὴρ ὄλων τῶν ἀνθρώπων! ὁ Καλίφης οὗτος εἶναι ἀντιπρόσωπός σου ἐπὶ

τῆς γῆς, καὶ φέρεται τόσον ὀλίγον συμφώνως πρὸς τοὺς ἀγίους σου νόμους, ἀποβάλλον γυναῖκα, ἣτις μόνον δικαιοσύνην ζητεῖ παρ' αὐτοῦ! Ἡ μακροθυμία σου θέλει ἀνεχθῆ τὴν τοσοῦτον σκληρὰν καὶ ἀσεβῆ ταύτην πράξιν! Ἐπειτα ἀποταθεὶς πρὸς τὴν χήραν, ἐπρόσθεσε διὰ τόνου φωνῆς ἀναγγελλούσης σταθερὰν ἀπόφασιν. Ἄβμπιστεύθητί μοι πρὸς στιγμὴν τὸν ὄνον μετὰ τοῦ σάκκου, καὶ βιάδιζε κατόπιν μου μακρόθεν· ἔχω ἰσχύν τινα ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Καλίφη, καὶ ἂν μὲ γνωστοποιήσης ποῦ εὐρίσκεται ἤδη, θέλω ὑπάγει ἀμέσως νὰ τὸν εὔρω. — Κύριε, εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς ἐξ ἧς μ' ἐδίωξεν· ἀλλὰ τί θέλετε τὸν ὄνον μου; — Μὴ ἀνησύχει διὰ τοῦτο, καὶ ἀκολουθεῖ μοι.»

Ὁδηγῶν λοιπὸν τὸν ὄνον ὁ Βεμβεχίρης, ἔφθασεν ἐνώπιον τοῦ Καλίφη, ὅστις τὸν ὑπεδέχθη μετ' ἀγαθότητος, καὶ τῷ εἶπε· Πρὸ πολλοῦ δὲν σὰς εἶδον· τί τὸ αἴτιον τῆς ἐλεύσεώς σας; — Ἀρχηγὲ τῶν πιστῶν, ἡ μόνη ἐπιθυμία τοῦ νὰ ὑποχρεώσης δυστυχῆ τινα χήραν ἐκ Ζαρά. — Ἡξεύρω τί θέλεις νὰ μὲ εἴπῃς, διέκοψεν ὁ Καλίφη αὐστηρῶς καὶ δυσαρέστως· σοὶ ἀπαγορεύω νὰ τελειώσης· διότι ἡ γυνὴ αὕτη τιμωρεῖται διὰ τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην της! Δὲν εἶμαι ὁ κύριος τοῦ νὰ διαθέτω κατὰ τὴν θέλησίν μου τὰ περὶ τῆς ζωῆς καὶ ἰδιοκτησίας τῶν ὑπκόων μου; — Ἡ ἰσχὺς σου δὲν ἔχει ὄριον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, παρὰ τὴν θέλησίν σου· ἐνόμισες καλὸν νὰ λάβῃς τὸν ἀγρὸν τῆς χήρας, τὸν ἔλαβες· αὐτὴ δὲν ζητεῖ νὰ τῇ τὸν ἀποδώσης, ἐπιθυμεῖ μόνον νὰ ἔχῃ ἐξ αὐτοῦ τεκμήριόν τι· θέλετε ἐπιτρέψαι, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃτε τὴν ἐπιθυμίαν της, νὰ γεμίσω τὸν σάκκον τοῦτον ἐκ τῆς γῆς, ἣτις πρὸ ὀλίγου ἀνήκεν εἰς αὐτὴν καὶ ἤδη καλύπτει τοὺς πόδας σας;

— ὦ! ἐάν τοῦτο μόνον ζητῆ, ἐπανελάβην ὁ Καλῖφης γελῶν, θέλει τὸ ἐπιτύχει ἀμέσως· δύνασαι καὶ τοῦτον καὶ ἄλλους προσέτι σάκκους νὰ γεμίσης. Καὶ πρέπει μάλιστα, νὰ σηκωθῆ ἐκ τοῦ μέρους τούτου τὸ χῶμα, διότι θέλει σκαφῆ δεξαμενῆ, ἥτις θὰ περιβληθῆ δι' ὠραιοτάτων μυρμάρων· ἐν τῷ μέσῳ θέλουσιν ὑψωθῆ ἀπειράριθμοι κρουνοὶ εἰς τὸν ἀέρα, ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ὡς ὑγρὸν δάσος, καὶ διασταυροῦσθαι ἄπειροὶ ἱριδες, ἐξ οὗ θέλει διαδίδεσθαι λίαν εὐάρεστος δρόσος εἰς πᾶσαν τὴν συνοικίαν· κατὰ μέτωπον μέλλω νὰ οἰκοδομήσω μεγαλοπρεπέστατον παλάτιον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος, τὸ ὑποῖον βλέπεις ἐντεθεν, θέλει ἀνεγερθῆ πύργος, ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὁ ὀφθαλμὸς θὰ περιλαμβανῆ τὸ σύνολον τῶν πέριξ.

Ὁ Βεμβεχίρης ἐπλήρωσε τὸν σάκκον τοῦ χῶματος, ἀκούων τὴν ὑμιλίαν τοῦ Καλῖφ. Θαυμάζω τὰ σχέδιά σας, εἶπεν, εἶθε ὁ Θεὸς νὰ τὰ εὐλογήσῃ καὶ νὰ Σᾶς χορηγήσῃ μακρὸν βίον διὰ νὰ δυνηθῆτε ν' ἀπολαύσητε αὐτῶν! Αὕτῃ εἶναι ἡ εἰλικρινεστέρη εὐχή, τὴν ὁποίαν ἀπευθύνω καθ' ἑκάστην πρὸς αὐτόν· δι' ὃ ἂν ἡ εὐχὴ αὕτη δύναται νὰ σᾶς ἀρέσκῃ, Σᾶς ἰκετεύω νὰ μοὶ δείξητε τὴν εὐαρέσκειάν σας διὰ νέας χάριτος, ἥτις δὲν θέλει σᾶς προξενήσῃ περισσότεράν δυσκολίαν τῆς πρώτης.

Ὁμίλησον, καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι θέλεις ἐπιτύχει ὅ,τι μὲ ζητήσεις.

— Καταδεχθῆτε λοιπὸν νὰ συμπληρώσητε τὴν ἀγαθότητά σας, βοηθοῦντές με νὰ θέσω τὸν σάκκον ἐπὶ τοῦ ὄνου.

— Παράδοξος αἰτήσις! . . . Ἄλλ' ἀδιάφορον· ἐπειδὴ ἔδωκα τὸν λόγον μου, θέλω νὰ τὸν διατηρήσω ἀκριβῶς.

Ἀμέσως πλησιάζει καὶ μόλις σκώσας τὸν σάκκον τὸν παραιτεῖ νὰ πέσῃ λέγων· «τὸ ἀδύνατον ἰσχύει μᾶλλον τῆς ὑποσχέσεως· μὴ ἐλπίζῃς νὰ σὲ βοηθῶ· ὁ σάκκος εἶναι πολὺ βαρὺς δι' ἐμέ.»

— Καὶ πῶς, ἀνέκραγεν ὁ Βεμβεχίτης καταπληκτικῶς, τόσον ὀλίγον μέρος ἐκ τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν ἀφῆρεςας ἐκ τῆς πτωχῆς χήρας σὲ φαίνεται πολὺ βαρὺ! Πῶς λοιπὸν θὰ βαστάσῃς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτε ὁ κύριος ἡμῶν θὰ κρίνῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τὸ βάρος σου, ὕπερ θέλει σύγκεισθαι ἐξ ὁλοκλήρου τῆς γῆς ταύτης, μετὰ τῶν οἰκοδομῶν, τὰς ὁποίας θέλεις προσθέσει ἐπ' αὐτῆς, καὶ τῶν δακρύων, διὰ τῶν ὁποίων τοσοῦτοι δυστυχεῖς θέλουσι τὴν καταβρέξει, ἐργαζόμενοι ἵνα εὐχαριστήσωσι τὰς ἐγκληματικὰς ἐπιθυμίας σου; Τρέμε τὴν τρομερὰν ταύτην στιγμήν! Ἐνταῦθα ἡ δύναμις σου εἶναι ἀπερίοριστος· εἰς μόνος λόγος σου δύναται νὰ βυθίσῃ χιλιάδας θνητῶν εἰς τὴν δυστυχίαν, ἐν μόνον σημεῖον τῆς κεφαλῆς σου δύναται ν' ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν των· ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον· ἐκεῖ θέλεις μετρηθῆ ἐξ ἔσου μὲ τοὺς δούλους σου.

— Ἐξ ἔσου μὲ τοὺς δούλους μου!

— Ἀπατώμαι, ἔτι κατώτερον τῶν δούλων σου· ὅσῳ μεγάλη εἶναι σήμερον ἡ ὑψώσις σου, τόσῳ μεγάλη θέλει εἶσθαι ἡ κατάπτωσις σου, ἐὰν καταχρᾶσαι τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς σοὶ ἐνεπίστεύθη. Ἡ εὐθύνη σου εἶναι ἀπειρος, καθὼς καὶ ἡ σφαῖρα τῆς ἐξουσίας σου· ἕκαστος τῶν ὑπηκόων σου θέλει δώσει λόγον μόνον δι' ὅ,τι ἰδιαιτέρως κατέχει· ἀλλὰ σύ, θέλεις δώσει λόγον δι' ὅσα ὅλοι ὁμοῦ κατέχουσιν. Ὑγίαινε, ἔξοχε διοικητὰ τῶν πιστῶν· συγχώρησόν μοι διὰ τὴν ὑπερβολικὴν μου τόλμην.

Εἰπὼν τοὺς λόγους τούτους, ὁ Βερβεχίρης θέλει ἄπομακρυνθῆ· ὁ Καλίφης τὸν κρατεῖ καὶ κράζει· Νὰ σὲ συγχωρήσω, λέγεις ; . . . Ἄ ! πρέπει νὰ σὲ εὐχαριστήσω, διότι μ' ἐμπόδισες τοῦ νὰ πράξω ἀδικίαν. Κράζον τὴν χήραν ἃς ἐπανεῖλθη εἰς τὴν ιδιοκτησίαν τῆς, τὴν ὁποίαν θέλω διπλασιάσει διὰ τῆς ἰδικῆς μου. Οὕτω θέλει ἀποζημιωθῆ διὰ τὰ δάκρυα, ἅτινα ἔχυσεν ἕνεκα τῆς σκληρότητός μου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ σέ, θέλω σὲ ἀνταμείψει ἀναλόγως τῆς εὐγενεοῦς σου διαγωγῆς· μείνον εἰς τὴν αὐλήν μου διὰ νὰ φωτίζῃς τοὺς συμβούλους μου· οἱ κυρίαρχοι ἔχουσιν ἀνάγκην γενναίων φίλων, οἵτινες νὰ μὴ φοβῶνται νὰ θυσιάζωσι τὴν εὐνοίαν των εἰς τὴν ἀλήθειαν. Σὺ θέλεις εἶσθαι ὁ ἀξιόλογος οὗτος φίλος μου.

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ.

Ἡ τύχη εἶναι τυφλὴ καὶ χορηγεῖ τὰ πλοῦτη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀκρίτως· διότι εἰς ἄλλους μὲν δίδει ἄφθορα, εἰς ἄλλους δὲ διόλου.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ο Β΄.

Διονύσιος ὁ β΄. τύραννος τῆς Σικελίας, τοσαύτην δύναμιν καὶ πλοῦτον εἶχεν, ὥστε τὸ μὲν ναυτικὸν τοῦ συνίστατο εἰς τετρακόσια πλοῖα, τὸ δὲ πεζικὸν εἰς ἑκατὸν χιλιάδας καὶ τὸ ἵππικὸν εἰς ἑννέα. Ἡ δὲ μητρόπολις Συρακοῦσαι, εἶχεν ἀξιολόγους λιμένας, καὶ περὶ αὐτὴν τεῖχος ὑψηλόν· ἔτι καὶ ὑλικὸν καὶ πάντα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς κατασκευὴν πεντακοσίων πλοίων, καὶ σίτον ἑναποταμιευμένον μέχρις ἑνὸς ἑκατομμυρίου μεδύμων (κοιλῶν).

Ὀπλοθῆκαι πλήρεις ἀσπίδων, μαχαίρων, δοράτων, κνημίδων καὶ καταπελτῶν ὑπῆρχον. Ἐχων δὲ καὶ πολλοὺς συμμάχους ἐνόμιζεν, ὅτι ἐπὶ πάντων τούτων θαρρῶν εἶχε τὴν ἐξουσίαν του δεδεμένην δι' ἀδάμαντος. Ἄλλ' οὗτος πρῶτον μὲν ἐφόνευσε τοὺς ἀδελφούς του, τοὺς υἱούς του εἶδε κατασφαγέοντας, τὰς θυγατέρας του ἀτιμασθείσας καὶ ἀποθανούσας γυμνάς. Ἐπειτα δὲ ἐκ τῶν οἰκειῶν του οὐδεὶς ἐτάφη κατὰ τὰ ἔθιμα· διότι ἄλλους μὲν ἔκαυσαν ζῶντας, ἄλλους δὲ διαμελίσαντας ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπέθανεν ἐν μεγίστῃ πενίᾳ εἰς τὴν Κόρινθον, ἔνθα ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Τιμολέοντος.

Ὁ Θεόπομπος ὁμιλῶν περὶ αὐτοῦ λέγει, ὅτι κατήντησε νὰ χάσῃ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, ἕνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ οἴνου, καὶ ἔδλεπε μόνον ὀλίγον καθήμενος δὲ εἰς τὰ κουρεῖα μετήρχετο τὸν γελωτοποιόν, ζῶν ζῶν ἀθλίαν καὶ ἐλεεινήν.

ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ Ο ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΣ.

Εἰς συμπόσιόν τι παρεμύθη ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης ὁ Κεῖος καὶ Πausanias ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων. Οὗτος εἰρωνευόμενος τὸν Σιμωνίδην, τὸν παρεκάλεσε νὰ εἴπῃ σοφὴν τινα γνώμην. « Ἐνθυμοῦ, ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος », εἶπε γελῶν ὁ ποιητὴς. Καὶ τότε μὲν κατεφρόνησε τὸν λόγον τοῦτον ὁ Πausanias, ἐπειδὴ ἦτον τετυφωμένος ἐκ τῆς πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας φιλίας του, καὶ διότι ἐθεώρει ὡς βέβαιον πλέον, ὅτι θέλει γίνεαι βασιλεὺς ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλ' ὅτε ὕστερον ἀπέτυχε τῶν ἀτίμων σκοπῶν του, καὶ περικλεισμένος εἰς τὸν χαλκοῦν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἔμελλε ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης ἐλεεινότατα, τότε ἐνθυμήθη τὸν Σιμωνίδην καὶ ἐφώνηξε τρίς· Ὡ ζένε Κεῖε!

Μέγα τῶντι πράγμα ὁ λόγος σου, ἀλλ' ἐξ ἀνκισθησίας
δὲν ἠθέλησα νὰ ἐννοήσω τὸ μέγεθος αὐτοῦ.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ.

Ὅτε ἐβασίλευεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Βασίλειος ὁ Μακεδών, τότε Λουδοβίκος ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἐκστρατεύσας εἰς τὴν Ἀνατολήν, συνέλαβεν αἰχμάλωτον Σουλτάνον τινά, ὅστις μείνας δύο ἔτη ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ, οὐδέποτε ἐγέλασεν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ. Ὁ δὲ Λουδοβίκος μεγάλα ὑπέσχετο δῶρα εἰς τὸν ὅστις ἤθελε τῷ ἀναγγεῖλαι, ὅτι εἶδεν αὐτὸν γελῶντα. Τέλος πάντων ἐγέλασεν ἡμέραν τινά, καὶ ὁ Λουδοβίκος προσκαλέσας αὐτὸν ἐνώπιόν του ἠρώτησε. Διατί τοσούτον χρόνον ἔμεινε σκυθρωπὸς καὶ τότε μόνον ἐγέλασεν. Ὁ Σουλτάνος ἀπεκρίθη· εἶδον τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμάξης σου περιστρεφόμενους, καὶ παρετήρησα, ὅτι τὸ μὲν ἄνω μέρος τοῦ τροχοῦ στρέφεται πρὸς τὰ κάτω, καὶ τὸ κάτω πρὸς τὰ ἄνω· ἐσυμπέρανα δὲ ἐκ τούτου, ὅτι καὶ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου οὕτω μεταβάλλονται, δι' ἧ καὶ ἐγέλασα. Διότι μοι ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, ὅτι καθὼς ἐκ τοῦ ὕψους τῶν τιμῶν καὶ τῆς δόξης ἐξέπεσον εἰς τὴν ταπεινωτικὴν ταύτην κατάστασιν, οὕτως ἐνδέχεται νὰ ὑψωθῶ πάλιν ὡς τὸ πρότερον. Τότε ὁ Λουδοβίκος στοχασθεὶς τὸ ἄστατον τῆς μεταβολῆς τοῦ κόσμου, ἤρξατο νὰ περιποιῆται τὸν Σουλτάνον εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ περισσοτέρης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας, καὶ νὰ τὸν τιμᾷ ἐπαξίως τοῦ ἀτόμου του.

Ο ΚΡΟΙΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΟΛΩΝ.

Ὅτε ὁ Σόλων ὁ νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων, εἰς δ' ἐκ τῶν ἐπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, περιηγεῖτο διαφόρους τό-

πους, ἦλθε καὶ εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Λυδίας, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ Κροῖσος, ὁ πλουσιώτερος τῶν βασιλέων τοῦ καιροῦ του. Ὁ Κροῖσος ἐδειξεν εἰς τὸν Σόλωνα τοὺς μεγάλους θησαυροὺς του καὶ μεγκλαυχῶν τὸν ἠρώτησε.— Δὲν μὲ νομίζεις τὸν εὐτυχέστερον ἐπὶ τῆς γῆς; Οὐχί, ἀπεκρίθη ὁ σοφὸς μετὰ στοικῆς ἀπαθείας· γνωρίζω τοιοῦτον, Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα χρηστὸν, οὐδενὸς ἐνδεῆ, ἀριστεύσαντα δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος του, καὶ ἀποθανόντα ἐνδόξως, ἀφοῦ ἀφῆκε χρησίμους υἱούς.— Ἀλλὰ μετὰ τοῦτον; ἠρώτησεν ὁ Κροῖσος.— Γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Σόλων, τὸν Κλέοβιν καὶ Βίτωνα, οἵτινες ἀπὸ ἀγάπην καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν μητέρα των, ὅτε ποτὲ ἐβράδυναν νὰ ἔλθωσιν οἱ βόες τῆς, ἐξεύχθησαν αὐτοὶ εἰς τὴν ἄμαξαν καὶ τὴν ἔσυραν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἥρας, μακαρίζομένην ὑπὸ τῶν περιεστώπων· ἀποκοιμηθέντες δὲ οὗτοι εἰς τὸν ναόν, ἐτελεύτησαν ἡσυχῶς. Τότε δὲ ὁ Κροῖσος ὀργισθεὶς ἀνέκραξεν· ἐμὲ δὲ δὲν νομίζεις εὐτυχῆ; — ὦ! ἀπεκρίθη ὁ Σόλων· Μηδὲνα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε. Μετὰ ταῦτα ἤγειρεν ὁ Κροῖσος πόλεμον κατὰ τοῦ Κύρου τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, καὶ νικηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, οὐχὶ μόνον ἐστερήθη τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ κατεδικάσθη νὰ κατ' ἕξιν ἐπὶ τῆς πυρᾶς δὲ δεδεμένος, ἀνέκραξε τρεῖς μεγαλοφώνως ὦ Σόλων! Σόλων! Σόλων! Ὁ δὲ Κύρος ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦτο, ἠρώτησεν αὐτόν, τίς ἦτον ὁ Σόλων, καὶ διὰ τί τὸν ἔκραζε; Καὶ ἀφοῦ ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὰς παρατηρήσεις τοῦ σοφοῦ ἀνδρός, οὐ μόνον ἠλευθέρωσε τὸν Κροῖσον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐτίμα μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Οὕτως ὁ Σόλων δι' ἐνὸς μόνον λόγου ἔσωσεν ἐκ τοῦ θανάτου ἓνα βασιλέα, καὶ ἐδίδαξεν ἕτερον,

Ο ΑΜΑΣΙΣ.

*Αμασις ὁ Βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἦτο δυσγενής, ἐπειδὴ ἐγεννήθη ἐξ ἀφρανῶν γονέων καὶ εἰς τόπον ἀσημον. Βλέπων δὲ ὅτι οἱ ἄρχοντες καὶ μεγιστάνες τοῦ βασιλείου τὸν κατεφρόνουν διὰ τοῦτο, καὶ δὲν κατεδέχοντο νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτόν, ἐπεινότησεν ἐπιθέξιον ἐρεύρημα, διὰ τοῦ ὁποίου τοὺς ἠνάγκασε νὰ κλίνωσι τὸν αὐχένα καὶ νὰ τὸν τιμῶσιν ὡς βασιλέα. Ἐκράξε λοιπὸν χρυσοχόον τινά, καὶ τῷ ἔδωκε ἀργυρᾶν λεκάνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσυνείθιζε νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας του, εἰπὼν αὐτῷ νὰ κατασκευάσῃ ἄγαλμα τοῦ Διὸς ὅσον τὸ δυνατόν τεχνικώτερον. Τοῦτο τελειωθὲν ἐστῆθη εἰς τὸν ναόν· καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετὰ τῶν ἀρχόντων ἦλθον καὶ προσεκύνουν αὐτό. Τότε ὁ Ἄμασις λέγει πρὸς αὐτούς, ἡξεύρετε, ὦ ἄνθρωποι, τί προσκυνεῖτε; τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἦτο σκεῦος, ἐν ᾧ ἔπλυνον τοὺς πόδας μου, οὗτοι δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Δὲν ἐξετάζομεν τί ἦτο πρότερον, ἀλλὰ τί εἶναι τώρα. Λοιπὸν, καὶ ἐμὲ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆτε, τί ἤμην, ἀλλὰ τί εἶμαι. Διότι τῷ ὄντι ἐγεννήθη ἐκ ταπεινῶν γονέων, ὅμως, διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μέσου τῆς ἀρετῆς, ἔφθασα εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος.

Ο ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ.

Ὁ Ἀγαθοκλῆς, ὅστις κατήγετο ἐκ ποταπῆς οἰκογενείας, κατώρθωσε διὰ τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς ἐπιμελείας του νὰ φθάσῃ εἰς βασιλικά ἀξιώματα, καὶ ἤθελε πάντοτε νὰ τρώγῃ εἰς πῆλινα σκεύη. Ἐρωτηθεὶς δὲ ποτε διατί δὲν μεταχειρίζεται εἰς τὴν τράπεζαν ἀγγεῖα ἀνάλογα τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας του, ἀπεκρίθη· διὰ νὰ μὴ λησμονήσω, ὅτι ἤμην κεραμεύς, καὶ ἐπομένως ὑποπέσω

εἰς τὸ ἀμάρτημα τῆς ἀλαζονείας, τὴν ὁποίαν ἡ ματαιὰ βασιλικὴ πομπὴ ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ ἐν ἐμοί.

Ἐκ τῶν διαφόρων τούτων μεταβολῶν τοῦ ἀνθρώπινου βίου, εὐκόλως δύναται τις νὰ κατανοήσῃ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὐρισκόμενος εἰς τὸ ὕψος τῶν τιμῶν καὶ τῆς δόξης δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ τὸ εὐμετάβολον τῆς τύχης, ἥτις διὰ τοῦτο τὸν ἀναεῖβάζει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τόσον ὑψηλά, διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν πτώσιν αὐτοῦ ἐπαισητοτέραν.

ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ.

Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη εἶναι ἐκ τῶν εὐγενεστερῶν παθῶν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ θερμάνῃ καὶ νὰ ζωπυρήσῃ τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν.

Ο ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ.

Ὁ Θρασύβουλος ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ μέγας αὐτοῦ πατριωτισμὸς, καὶ αἱ σπάνιαι πολεμικαὶ του ἀρεταί, κατέστησαν τὸ ὄνομά του περίφημον καὶ ἀθάνατον· διότι ὡς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐνίκησε πολλοὺς ἐχθρούς. Ἀλλὰ τὸ μέγιστον κατόρθωμά του, τὸ ὁποῖον ἀπεθανάτισε δικαίως τὸ ὄνομά του, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον τὸν θαυμάζουσιν ὅλα τὰ ἔθνη εἶναι, ὅτι ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὴν ἀπαραδειγμάτιστον τυραννίαν τῶν τριάκοντα τυράννων, τῶν ὁποίων ἡ ὠμότης ὑπερέβαινε παντὸς ἀγρίου τέρατος τὴν θηριωδίαν.

Εἰς τὸν πολυετῆ ἐκεῖνον πόλεμον, ὅστις ἐγένετο μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων περὶ τὰ εἴκοσι καὶ ὀκτῶ

ἔτη, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Πελοποννησιακός, τέλος πάντων ἐνικήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι διώρισαν τριάκοντα διοικητὰς εἰς τὰς Ἀθήνας, Ἀθηναίους μὲν, ὅμως φρονοῦντας τὰ τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐχθροὺς ἀσπόνδους τῆς πατρίδος των. Οὗτοι τόσα κακὰ ἐπροξένισαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅσα οὐδ' ὁ μέγιστος καὶ πάντων ὠμότετος ἐχθρὸς των ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ· ὅθεν καὶ ὠνομάσθησαν Τριάκοντα Τύρανοι. Ὁ δὲ Θρασύβουλος καὶ τριάκοντα ἄλλοι φιλελεύθεροι πολῖται, μὴ ὑποφέροντες νὰ ζῶσιν ὑπὸ τοιαύτην ἄτιμον καὶ ἀπάνθρωπον καὶ ὠμότητα διοίκησιν, ἔφυγον ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θήβας.

Ἄλλὰ καὶ οὗτοι δὲν εὐχαριστεῖτο νὰ ζῆ ὁ φιλόπατρις Θρασύβουλος· ὅθεν μετὰ τῶν τριάκοντα φιλοπατρίδων, ἐτόλμησε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἐκ τῆς αἰσχύνῃς τῆς δουλείας· καὶ πρῶτον ἐκυρίευσεν ἄνευ τινὸς ἀντιστάσεως μικρὸν τι φρούριον πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Φυλή.

Οἱ δὲ τύρανοι κατ' ἀρχὰς κατεφρόνησαν τὸ κίνημα τοῦ Θρασύβουλου· ἐπειδὴ ἐνόμιζαν, ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρησθῆ τι ἐναντίον των μὲ τοιαύτην μικρὰν δύναμιν. Ἄλλ' ὅτε εἶδον μετ' ὀλίγον, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλελευθέρων ὑπερέβη τοὺς ἑπτακοσίους, καὶ ὅτι καθ' ἑκάστην ἠύξανε, τότε ἤρχισαν νὰ φοβῶνται. Ὅθεν παρεκάλεσαν τὸν Θρασύβουλον νὰ ἐνωθῆ μετ' αὐτῶν, καὶ νὰ γείνη συγκοινωνὸς τῆς δυναστείας των.

Ἄλλ' ὁ φιλόπατρις ἀνὴρ, φροντίζων μᾶλλον διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος του, παρὰ διὰ τὸ ἴδιόν του συμφέρον, δὲν ἔδωκεν ἀκρίαις εἰς τὰς ὑποσχέσεις των, ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὸν πόλεμον, καὶ ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του ἐκ τῶν ἀπάνθρωπων ἐκείνων ἐκτροπμάτων τῆς

φύσεως, δούς ἀμνηστειάν εἰς τοὺς λαβόντας τὰ ὄπλα κατ' αὐτοῦ.

Καὶ οὕτω μὲν ὁ Θρασύβουλος ἐδοξάσθη· ἀλλὰ καὶ ὁ θάνατός του δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἐνδοξός. Διότι, ἀφοῦ ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του, ἐπέμφθη στρατηγὸς κατὰ τῶν Ῥυθίων, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν ἐνδόξως, εἰς τινα πεισματωδεστάτην κατὰ τῶν ἐχθρῶν μάχην.

Η ΑΥΡΗΛΙΑΝΗ ΠΑΡΘΕΝΟΣ.

Μεταξὺ Γάλλων καὶ Ἀγγλων εἶχεν ἐγεροθῆ ἕρις περὶ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας, ἐπειδὴ, ἀποθανόντων τῶν νομίμων κληρονόμων, μετέβη ἡ διαδοχὴ εἰς πλάγιον κλάδον βασιλικῆς γενεᾶς· τοιοῦτος ὅμως κλάδος ἦτο καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ· διὰ τοῦτο ἡ ἕρις αὕτη ἦναψε πόλεμον μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν, ὅστις μετὰ πολλὴν αἱματοχυσίαν ἔφερε τὴν Γαλλίαν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀπωλείας, καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἐφαίνοντο, ὅτι ἐμελλον νὰ κατασταθῶσι κύριοι τῆς Γαλλίας.

Ἡ πόλις Αὐρηλία εἶχε πολιορκηθῆ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων, καὶ ἡ ἔκβασις τῆς πολιορκίας ἐμελλε νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τοῦ δυστυχοῦς καὶ ἀγαθοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας Καρόλου τοῦ Ζ'. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξέλθῃ οὗτος ἐκ τοῦ κινδύνου ἀπητέιτο θαῦμα, καὶ τοιοῦτο τρόντι τὸν ἔσωσεν.

Διότι Ἰωάννα Ἀρχία ἢ ἡ ἐπονομασθεῖσα παρθένος τῆς Αὐρηλίας, θυγάτηρ χωρικοῦ γεννηθεῖσα εἰς τὸ χωρίον Δομρέμιον πλησίον τῆς Λουβριγγίας, εἶχε συνειθίσει παιδιόθεν νὰ προσεύχεται καὶ νὰ ζητῆ πάντοτε τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ δυστυχοῦς βασιλέως. Καθόσον δὲ ἡ ἀνάγκη τοῦ βασιλέως πύξανε, τοσοῦτο τὸ αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ ἐζωογονεῖτο σφοδρότερον ἐν αὐτῇ, ὥστε καὶ εἰς ὀπτασίαν εἶδε τὸν Ἀρχάγγελον

Μιχαήλ και τὰς ἁγίας, Μαργαρίταν και Αικατερίνην, οἵτινες ἐπρόσταζον αὐτὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδας.

Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐνθάρρυνθεῖσα, και ἀνδρικήν στολὴν ἐνδυθεῖσα, ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως και νὰ τῷ προσφέρῃ τὴν ὑπηρεσίαν της, ἀναγγέλλουσα και τὴν θεοθεν δοθεῖσαν αὐτῇ προσταγὴν.

Μετὰ πολλὰς τῶν σοφῶν και ἱερέων ἐξετάσεις, και ἀπείρους πρὸς αὐτὴν περιφρονήσεις και χλευασμούς, ὁ Βασιλεὺς τῇ ἐχορήγησε πάντα τὰ πρὸς τὴν στρατεῖαν ἀναγκαῖα, ἀναγορεύσας αὐτὴν ἀρχιστράτηγον.

Μόνον δὲ ὄπλον κατὰ τῶν ἐχθρῶν μετεχειρίζετο σημαίαν λευκὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτον ἐξωγραφισμένη ἡ εἰκὼν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν κρατοῦντος τὴν σφαῖραν τῆς γῆς, και δύο ἄγγελοι γόνου κλίνοντες ἐνώπιόν του· ἐπιγραφὴ δὲ ἦτο Ἰησοῦς, Μαρία. Εἶχε δὲ και ξίφος, τὸ ὁποῖον κατὰ θεῖαν ἀποκάλυψιν ἀνεῦρεν ὑπὸ τὸ θυσιαστήριον τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, ἔχον ἐπὶ τῆς λαβῆς πέντε σταυρούς. Ποτὲ ὁμως διὰ τούτου δὲν ἐφάνευεν ἐχθρούς, ἀλλὰ μόνον ὑπερασπίζετο τοὺς στενοχωρημένους ὑπὸ τοῦ κινδύνου.

Ἐξάρχως λοιπὸν τοῦ στρατοῦ και ἔφιππος ἡ παρθένος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Αὐρηλίαν, ὅπου τὴν ὑπεδέχθησαν μετ' ἀλαλαγμῶν και εὐφημιῶν. Ἡ πρώτη αὐτῆς φροντίς ἦτο νὰ πορευθῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν. Ἦτο δὲ νῆστις ὄλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν, και ἐνῶ τῇ εἶχον ἡτοιμασμένα φαγητά, αὐτὴ ἔλαβε μόνον ἄρτον και οἶνον μεμιγμένον μεθ' ὕδατος· ἔπειτα κατεκλίθη μετὰ τῆς ἀνδρικῆς στολῆς και τῶν ὄπλων, ὡς ἐσυνείθιζε νὰ κοιμᾶται, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς παρθενίας της.

Τῆ ἐπαύριον ἡ παρθένος ἀμέσως ἔστειλεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, συμβουλευούσα αὐτοὺς ν' ἀναχωρήσωσιν ἐν εἰρήνῃ. Ἄλλ' οὗτοι τὸν μὲν κήρυκα καὶ γραμματοκομιστὴν μετεχειρίσθησαν ὑβριστικῶς, εἰς δὲ τὴν παρθένον ἀπέδωκαν ἐπονείδιστα ὀνόματα καὶ τὴν ἠπέλησαν, ὅτι θέλουσι τὴν καύσει ζῶσαν, ἐὰν πέσῃ εἰς χεῖράς των.

Ἐν τούτοις ἡ ἐμφάνισις τῆς παρθένου εἰς μὲν τοὺς Γάλλους ἔδωκε θάρρος, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐνέπληξε φόβου· διότι πολλὰς κατ' αὐτῶν προσβολὰς εὐτυχεῖς ἐνήργησεν ἡ παρθένος, ἂν καὶ οἱ Ἕλληνοι ἔδειξαν μεγάλην ἐπιμονὴν καὶ ἀνδρίαν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὀχυρωμάτων των. Εἰς τινὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ ἀνέβαινον ἡ Ἰωάννα διὰ κλίμακας εἰς τὸ ἐχθρικὸν ὀχύρωμα, ἐπληρώθη καὶ πολὺ αἷμα ἔρρευσε ἐκ τῆς πληγῆς. Ἀνακουρισθεῖσα ἐκ τῶν πόνων ἡ παρθένος, ἐξωμολογήθη εἰς τὸν ἱερέα, ὅστις τὴν συνώδευσεν πάντοτε, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἤθελον τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ διακόψωσιν οἱ στρατηγοί· διότι πληγωθεῖσας τῆς παρθένου, τὸ πλῆθος ἐτρόμαξεν, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ ἕνεκα τοῦ κόπου τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ πλησιάζοντος σκότους, ἀπηλίπισθησαν διὰ τὴν κυρίευσιν τοῦ ὀχυρώματος.

Ἡ Ἰωάννα ἐφάνη πάλιν τῶρα καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς Γάλλους εἰς ἐξακολούθησιν τοῦ ἀγῶνος, ὅστις τελευταῖον ἔλαβεν εὐτυχῆ ἔκβασιν· καὶ ἰδοὺ πως. Ἡ Ἰωάννα παραμερίσασα ὀλίγον διὰ νὰ προσευχηθῆ, εἶχε παραδώσει τὴν σημαίαν της εἰς τὰς χεῖρας τοῦ συνήθους σημαιοφόρου της. Ἄλλος τις τὴν ἀρπάζει καὶ τρέχει μετ' αὐτῆς εἰς τὸ ὀχύρωμα. Ἡ Ἰωάννα, νομίσασα χαμένην τὴν σημαίαν της, τρέχει κατόπιν του, τὴν ἀρπάζει καὶ τὴν ὑψώνει εἰς τὸν ἀέρα· νέος τρόμος κυριεύει τοὺς Ἕλληνας, νέον θάρρος

τοὺς Γάλλους. Οὕτω λοιπὸν ὁ ἀγὼν ἤρχισεν ἐκ νέου καὶ οἱ Γάλλοι ἐξ ἐφόδου ἐκυρίευσαν τὸ φρούριον. Καὶ ἡ μὲν παρθένος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν νικηφόρος, ἠχούτων ὅλων τῶν κωδῶνων, καὶ ἀλαλαζόντων τῶν πολιτῶν· οἱ δὲ Ἕλληες λύσαντες τὴν πολιορκίαν τῆς Αὐρηλίας ἀνεχώρησαν, μὴ ἐμποδισθέντες ὑπὸ τῶν Γάλλων κατὰ προσαγὴν τῆς παρθένου.

Ἡ παρθένος ἐξώσασα τοὺς Ἕλληες ἐκ τῆς Αὐρηλίας ἐξεπλήρωσε τὴν πρώτην ὑπόσχεσίν της· ἤδη δὲ ἔπρεπε νὰ βοηθήσῃ τὸν βασιλέα εἰς τὸ νὰ στεφθῇ· ἀνεχώρησε λοιπὸν ἐκ τῆς Αὐρηλίας καὶ ἐλθοῦσα εἰς τὸν βασιλέα ἐγονυπέτησεν ἐνώπιόν του καὶ εἶπεν·

« Εὐγενέστατε Δελφῖν (διότι οὕτως ὠνόμαζον αὐτὸν πρὸ τῆς στέψεως), δέχθητι τὸ ἅγιον χρίσμα καὶ τὴν βασιλικὴν στέψιν εἰς τὴν πόλιν Ῥημούς. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σὲ ἴδω ὑπάρχοντα ἐκεῖ· διὰ τοῦτο σπεῦσον. Τοῦτο ὁμως ἐφαίνεται δύσκολον νὰ κατορθωθῇ, διότι ἐμελλον νὰ ὀδεύσωσι δρόμον, ὅπου ὄλαι αἱ πόλεις, φρούρια, γέφυραι καὶ διαβάσεις ἦσαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἕλλήων ἢ τῶν Γάλλων τῆς ἐναντίας φατρίας.

Καὶ ὁμως διεληθόντες τὰ μέρη ταῦτα ποτὲ μὲν μαχόμενοι, ποτὲ δὲ ἐν εἰρήνῃ, ἔφθασαν εἰς Ῥημούς. Ἐκ ταύτης ἐξῆλθον πρέσβεις εἰς προϋπάντησιν τοῦ βασιλέως, παραδόντες αὐτῷ τὰς κλεῖς. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα αἱ προπαρασκευαί τῆς πνευγύρεως ἐγένοντο μετὰ σπουδῆς· τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν Κυριακὴν ἐγένετο ἡ τελετή. Ἐν ὥρᾳ δὲ τῆς στέψεως καὶ τῆς χρίσεως τοῦ βασιλέως, ἔστατο πλησίον του ἡ Ἰωάννα, βαστάζουσα τὴν σημαίαν της.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ἐγονάτισε πάλιν ἐνώπιον Καρόλου τοῦ Ζ' καὶ κρατοῦσα τὰ γόνατα αὐτοῦ εἶπε μετὰ

δεδακρυμένων ὀφθαλμῶν· ἂ Εὐγενέστατε βασιλεῦ! τώρα ἐπληρώθη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐπρόσταζε νὰ σηκώσω τὴν πολιορκίαν τῆς Αὐρηλίας, καὶ νὰ σὲ φέρω εἰς Ῥημοὺς διὰ νὰ δεχθῆς τὸ ἅγιον χρίσμα». Λέγουσί τινες ὅτι ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ αναχωρήσῃ, ἐπειδὴ ἐτελείωσε τὸ ἔργον της. Τοῦλάχιστον ἔκτοτε δὲν ἐπρόσταζε τίποτε αὐτῇ, ἀλλ' ἀφῆκε τοὺς στρατηγούς νὰ διατάσσωσι τὰ πράγματα ὡς ἤξευρον, καὶ αὐτὴ ἠσκούθει μόνον διὰ νὰ ἐμψυχῶνῃ τὸ πλῆθος.

Ἦδη τὰ βασιλικὰ στρατεύματα ἐπροχώρουν κατὰ τῶν Παρισίων, ὅπως ἦτο ἡ ἐναντία μερίς. Ἀλλ' ἐνταῦθα εὗρον τοσαύτην ἀντίστασιν, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποστρέψωσιν. Εἰς τὴν κατὰ τῶν Παρισίων προσβολὴν ἡ Ἰωάννα ἐπληρώθη πάλιν, ἐπειδὴ ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ πλησιέστερον χαράκωμα, καὶ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τοὺς Παρισιανούς διὰ νὰ ὑποταθῶσιν εἰς τὸν νόμιμον βασιλέα των.

Ἡ Ἰωάννα ἐξησθενημένη ἤδη ἐκ τοῦ κόπου καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ῥοῆς τοῦ αἵματος, ἔπεσεν ὀπισθὲν τινος ὑψώματος, ὅπου ἔμεινε κειμένη ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς ἐσπέρας, οὐδενὸς φροντίζοντος περὶ αὐτῆς. Τοῦτο ἐλύπησε τὴν παρθένον καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ὑποστρέψῃ εἰς τὴν μικρὰν πατρίδα της. Ἀλλὰ μετὰ πολλὰς παρακλήσεις κατεπίεσθη νὰ μείνῃ.

Ἐπὶ τέλος μετέβη εἰς Κομπένδιον διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν πόλιν ταύτην, πολιορκουμένην ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Ἀλλ' εἰς μίαν δυστυχῆ ἀποβάσαν ἐξοδόν, ἐνῶ ἐπέστρεφε βραδέως ἔφιππος, ἔμεινε πολὺ μακρὰν τῆς συνοδείας της, καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἐπιπεσόντες κατ' αὐτῆς τὴν συνέλαβον τὴν 23 Μαΐου 1430.

Ἡ χαρὰ αὐτῶν ἦτον ἀπερίγραπτος διὰ τὴν αἰχμαλώ-

τεύσειν τῆς παρθένου· ὁ δὲ βασιλεύς, ἂν καὶ πολλὰ προσέφερε λύτρα, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν ἐχθρῶν. Ἀλλὰ μετὰ πολλὰς βασάνους τὴν ἐνήγαγον εἰς δίκην, εἰς δὲ τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας τῇ ἀπέτεινον, ἀπεκρίνετο μετὰ τσαούτης εὐφυΐας καὶ ἀγχινοίας, καὶ συνέσεως, ὥστε ἐκίνει εἰς θαυμασμὸν πάντας τοὺς ἀκροωμένους.

Τέλος πάντων καταδικασθεῖσα ὡς μάγισσα κατεκίχη ἡ ἥρωϊς αὕτη ἐν Ῥωτυμάγῳ. Ὡς σῴτειραν ὅμως τῆς πατρίδος ἐδόξασεν αὐτὴν ἡ ἱστορία, καὶ ἡ πατρίς εὐγνωμονοῦσα ἐτίμησεν, ἀνεγείρασα λαμπρὸν ἄγαλμα ἐν Αὐρηλία, ὅπου διαπρέπουσιν ἀνάγλυπτα, ὅσα μεγαλεῖα κατέφρωσεν. Εἰς ὀλίγον δὲ καιροῦ διάστημα ἐξώσθησαν οἱ Ἕλληες πανταχόθεν, ὅπου ἐξουσίαζον ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ὁ πόλεμος ἔλαβε τέλος, μὴ γενομένης συνθήκης εἰρήνης ἐπισημῶς.

ΤΑΡΚΥΝΙΟΣ Ο ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΒΡΟΥΤΟΣ.

Ταρκύνιος ὁ ἐπονομασθεὶς Ὑπερήφανος, εἶχε νυμφευθῆ τὴν ἐνάρετον θυγατέρα τοῦ Σερούτου Τυλλίου, ἐπεικοῦς καὶ δικαίου βασιλέως τῆς Ῥώμης. Οὗτος, κεντούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς φιλοδοξίας, ἠβουλήθη νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν βασιλέα καὶ νὰ λάβῃ αὐτὸς τὸ βασιλικὸν σκήπτρον, κινήσας πάντα λίθον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του. Συνεννοηθεὶς λοιπὸν μετὰ τῆς γυναικαδέλφης του Τυλλίας, ἀλαζόνος καὶ αὐτῆς καὶ τετυφωμένης, φρονεῖει ὁ μὲν τὴν γυναῖκά του, ἡ δὲ τὸν ἄνδρα της, καὶ συνέρχονται εἰς γάμου κοινωνίαν.

Τὸ ἀνοσιούργημα τοῦτο τοὺς παρέσυρε καὶ εἰς ἄλλο φρικτότερον· διότι, διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα,

ἀπεφάσισαν νὰ φονεύσωσι καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα. Καὶ τοῦτο μὲν αὐτὸς κατώρθωσεν ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου, τῇ συμπράξει βουλευτῶν τινῶν φίλων του· αὐτὴ δὲ μαθοῦσα τοῦτο, ἀνέβη εἰς τὸ ὄχημα καὶ ἦλθε νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἄνδρα τῆς ὡς μονάρχην. Ἐνῶ ἔσπευδεν ὁ ἡνίοχος, αἴφνης βλέπει αἱματόφυρτόν τι πτώμα, κατακείμενον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ· ἀναγνωρίσας δὲ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκπλαγείς πρὸς τὸ φρικτὸν τοῦτο θέαμα, ἐτοιμάζεται ν' ἀλλάξῃ δρόμον διὰ νὰ μὴ καταπατηθῇ ὁ νεκρὸς ὑπὸ τῶν ἵππων. Ἄλλ' ἡ Τυλλία ἀντὶ νὰ καταστείλῃ τὴν θηριώδιαν τῆς εἰς τὴν ἐλεεινὴν ἐκείνην θέαν τοῦ πατρὸς τῆς, τούναντίον ὀργίζεται καὶ κτυπᾷ τὸν ἡνίοχον, προστάξασα αὐτὸν νὰ διέλθῃ καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ καθημαγμένου βασιλικοῦ πτώματος.

Ὅπως ἀνέβη τὸν θρόνον ὁ Ταρκύνιος, οὕτω καὶ ἐξηκολούθει νὰ βασιλεύῃ. Διότι ἀλαζονεία, κατάθλιψις ἔμφθης ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ τέρατος τοῦτου. Ὅθεν καὶ ὁ λαός, μὴ ὑποφέρων τὰς καταδυναστείας ταύτας, ἐζήτει εὐκαιρίαν ν' ἀποσεισῇ τὸν βαρὺν τοῦτον ζυγόν, καὶ τοιαύτη δὲν ἐβράδυνε νὰ παρουσιασθῇ.

Διότι Σέξτος ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Ταρκύνιου εἶχεν ἀτιμάσει δυναστικῶς τὴν ὠραίαν καὶ ἐναρετωτάτην Λουκρητίαν, γυναῖκα τοῦ Κολλατίνου, εὐγενοῦς Ῥωμαίου. Αὐτὴ δέ, ἀποστρεφομένη πλέον τὴν ζωὴν, προσεκάλεσε τὸν ἄνδρα τῆς ἐκ τοῦ στρατοπέδου, καὶ ἀφοῦ ἐξέθεσε τὸ θλιβερὸν τοῦτο συμβάν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν πατέρα τῆς Σπόριον, ἔ τὸν Οὐαλέριον συγγενῆ τοῦ πατρὸς τῆς, ἔ ἀφοῦ τοὺς ἐξώρκισε νὰ τὴν ἐκδικήσωσι διὰ τὴν ὕβριν ταύτην, ἔλκει ὑπὸ τὸ ἔνδυμά τῆς ἐγχειρίδιον, καὶ ὠθήσασα αὐτὸ κατὰ τοῦ στήθους τῆς ἐξέπνευσε, γοερῶς ὀλολύξασα.

Θλίψις, καὶ ἀγανάκτησις, καὶ οἶκτος κατεκυρέυσαν τὸν Σπόριον καὶ Κολλατῖνον, καὶ κατεβύθισαν αὐτοὺς εἰς βαθεῖαν λύπην. Ἄλλ' ὁ Ἰούνιος Βροῦτος, ὅστις εἰσῆλθε κατὰ τύχην ἐκεῖ, ἀκούσας ὅλα ταῦτα καὶ πιστεύων, ὅτι εἶναι ἤδη ἀρμόδιος καιρὸς νὰ ῥίψῃ τὸ προσωπεῖον τοῦ ἡλιθίου (διότι τοιοῦτος ἐνομιζέτο), καὶ νὰ προστατεύῃ τὴν πατρίδα του, ἔλκει τὸ ἐγχειρίδιον ἐκ τοῦ στήθους τῆς Λουκρητίας ἀτμίζον ἔτι, τὸ ὑψώνει εἰς τὸν αἴρα, καὶ ἀναβοᾷ· ὦ Θεοί! γίνεσθε μάρτυρες τοῦ ὄρκου μου! Ὁμνῶ ὅτι θέλω ἐκδικήσαι τὴν σώφρονα Λουκρητίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν κηρύττομαι πολέμιος τοῦ Ταρκύνιου καὶ τοῦ ἀτίμου γένους του, καὶ ἐνόσω ζῶ, θέλω πολεμεῖ τὴν τυραννίαν, βοηθῶν τὴν εὐτυχίαν καὶ ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μου!

Ἀμέσως μετὰ τοῦτο προστάζει νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ σῶμα τῆς Λουκρητίας, καὶ ἐκεῖ διηγούμενος τὸ φρικτὸν ἀνοσιούργημα, παρώξυνε τὸ περιβρέυσαν πλῆθος· κατ' αἰτήσιν δὲ αὐτοῦ ἐξέδωκε ψήφισμα ἢ βουλή, δι' οὗ καθυπέβαλεν εἰς ἀειφυγίαν τὸν Ταρκύνιον, καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ γένος, καὶ ἐκήρυξε θάνατον τὴν Ζημίαν, ἐὰν λαλήσῃ τις ὑπὲρ ἐκείνου, ἢ ἐπιχειρήσῃ τι πρὸς κάθοδόν του. Ὁ μὲν βασιλεὺς λοιπὸν ἐξωσθεὶς τοῦ θρόνου κατέφυγε μετὰ τῶν συγγενῶν εἰς μικρὰν τινα πόλιν τῆς Τυρρηνίας, Κερέαν λεγομένην, ὁ δὲ Βροῦτος ἐκηρύχθη σωτὴρ τῆς πατρίδος.

Νέον εἶδος κυβερνήσεως ἐπροτάθη ἤδη, καὶ μετὰ τινος δυσκολίας ἀπεφασίσθη νὰ ἐκλεχθῶσιν ἀντὶ τοῦ βασιλέως δύο Ὑπατοι, τῶν ὁποίων ἡ ἐξουσία ἤθελεν εἶσθαι ἕτησία· πρῶτοι δὲ Ὑπατοι ἐγένοντο Βροῦτος, ὁ Σωτὴρ τῆς πατρίδος, καὶ Κολλατῖνος ὁ ἀνὴρ τῆς Λουκρητίας.

Ἄλλ' ὄσον καὶ ἂν ἤρεσκεν εἰς τὸν λαὸν ἡ νέα αὐτῆ πολιτεία, ἐκινδύνευεν ἔτι ἐξ ἀρχῆς νὰ καταλυθῆ. Διότι νέοι τινὲς ἐκ τῶν ἀρίστων οἰκιῶν τῆς πόλεως, ἀνατραφέντες παρὰ τῷ βασιλεῖ μὲ τὰς ἡδυπαθείας τῆς ἐκδεδηγημένης αὐλῆς, συνώμοσαν ὑπὲρ τοῦ Ταρκυνίου, καὶ ἀπεφάσισαν ν' ἀποκαταστήσωσι τὴν μοναρχίαν, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠύξανε καθ' ἑκάστην, καὶ τὸ παραδοξότερον μεταξὺ τῶν συνωμοτῶν ἦσαν οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Βροῦτου, καὶ οἱ ἀνεψιοὶ τοῦ Κολλατίνου.

Μαθὼν λοιπὸν ὁ Ταρκύνιος τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ γενόμενα, ἔστειλεν ἐκ Τυρρηνίας εἰς Ῥώμην πρέσβεις, λόγῳ μὲν διὰ νὰ πείσωσι τοὺς πολίτας νὰ τὸν δεχθῶσι πάλιν, ἔργῳ δὲ διὰ νὰ προθυμοποιήσωσι τοὺς συνωμώτας. Δούλος δὲ τις κεκρυμμένος κατὰ τύχην εἰς τὸ μέρος ὅπου συνήρχοντο, ἀνεκάλυψε τὴν συνωμοσίαν. Τότε συνέβη εἰς τὸν Βροῦτον πρᾶγμα τρομερώτατον τῶντι· διότι ἐκεῖνος ἦτο καὶ πατὴρ καὶ κριτὴς τῶν τέκνων του· καὶ ὡς κριτὴς μὲν, ἔπρεπε νὰ κρίνῃ αὐστηρῶς καὶ δικαίως, ὡς δὲ πατὴρ, νὰ συγχωρήσῃ· οἱ νέοι λοιπὸν δὲν ἀπελογήθησαν παντελῶς, ἀλλ' ἐπιγινώσκοντες τὸ ἔγκλημά των, περιέμενον μὲ σιωπὴν καὶ τρόμον τὴν ἀπόφασιν. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι κριταὶ δὲν ἔφραξαν τὰς ἀκοάς των εἰς τὴν φωνὴν τῆς φύσεως, ἀλλ' ἐκινήθησαν εἰς ἔλεος τὰ σπλάγχχνα των· καὶ ὁ μὲν Κολλατίνος ἔκλαιεν, ὁ δὲ Οὐαλέριος δὲν ἡδυνήθη νὰ συμπνίξῃ παντάπασιν τὴν συναίσθησιν τοῦ οἴκτου· ὁ Βροῦτος ὅμως μόνος μὴ διαταραχθεὶς παντελῶς, ἐφαίνετο διόλου ἀσπλαγχνος καὶ μὲ κατάστημα φοβερὸν, καὶ ἦθος σκυθρωπόν, καὶ φωνὴν τρομεράν, ἠρώτησε τοὺς υἱοὺς του ἂν ἔχωσι ν' ἀπολογηθῶσι πρὸς τὰ κατηγορούμενα. Ἐπειδὴ δὲ τρις ἐρωτηθέντες οὐδὲν ἀπεκρίθησαν, στραφεὶς πρὸς τοὺς

ράβδούχους, « ὑμέτερον ἤδη ἔργον εἶναι, εἶπε, νὰ ἐκτελέσητε τὰ κατὰ νόμον. » Καί μετὰ τούτους τοὺς λόγους ἐκάθισεν ἀταράχως καὶ σεμνοπρεπῶς· καὶ μὴ νικηθεὶς ὑπὸ τῆς πατρικῆς στοργῆς, μήτε ὑπὸ τῶν παρακλητικῶν βλεμμάτων τοῦ λαοῦ, μήτε ὑπὸ τῶν δακρύων τῶν τέκνων του, τὰ ὅποια πλεον προευνεπίζοντο εἰς θάνατον, δὲν μετέβαλε γνώμην, ἀλλ' εἰς τὸ κοινὸν καλὸν μόνον ἀπαβλέπων, ἐξεφώνησε μόνος τὴν περὶ θανάτου ἀπόφασιν, καὶ παρέρθη εἰς τὴν ἀνάρρῃσιν τῶν υἱῶν του, ἐπειδὴ οὕτως ἀπῆται τὸ ὑπατικὸν καθῆκόν του.

Οἱ ἔνοχοι λοιπὸν ἐκατατομήθησαν ἔμπροσθέν του· ὅμως καὶ ἡρωϊκῶς ἐπιδείξας στερότητα, δὲν ἠδυνήθη νὰ συμπνίξῃ τὴν αἴσθησιν τῆς πρὸς τὰ τέκνα ἐμφύτου στοργῆς, τὴν ὅποιαν ἦτο ἠναγκασμένος πρὸς ὀλίγου νὰ παραβλέψῃ χάριν τοῦ τόπου, τὸν ὅποιον κατεῖχεν ἐν τῇ πολιτείᾳ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

—οοοοο—

Περὶ Θεοσεβείας.

	σελ.
Εἰκὼν τοῦ Ναβουχοδονόσορος	1
Ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων	3
Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας εἰς τὸ δεσμωτήριον	5

Περὶ Φιλοστοργίας.

Κορνηλία	8
Ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Ἀβεσσαλώμ	9
Ἡ λύπη τῆς μητρὸς	10
Ἡ μήτηρ καὶ ὁ λέων	11

Περὶ Ὑλικῆς στοργῆς.

Ὁ Ὀκτάβιος καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Μετέλλου	12
Ἐπαμινώνδας ὁ Θηβαῖος	13
Ἀμφινώνης καὶ ὁ ἀδελφός του	14
Ὁ μαθητὴς τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς	17
Ὁ ἀκόλουθος τοῦ Μεγάλου Φριδερίκου	18
Ὁ υἱὸς ἐμπόρου τινός	16

Περὶ Ἀδελφικῆς ἀγάπης

Ὁ Διετάντης καὶ ὁ ἀδελφός του	21
---	----

	σελ.
Οἱ δύο Πορτογάλλοι ἀδελφοί.....	22
Ἡ ἀδελφή τοῦ στρατευσίμου.....	23
Ὁ Κάτων.....	24

Περὶ συζυγικῆς ἀγάπης.

Χειλώνις.....	25
Ὁ Κύρος καὶ ὁ πρίγκηψ τῆς Ἀρμενίας.....	28
Ἡ Ἑπώνιη καὶ ὁ Σαβίνος.....	39
Ἡ σύζυγος τοῦ Γροτίου.....	34

Περὶ Φιλίας.

Ὁ Δάμων καὶ ὁ Φιντίας.....	34
Οἱ δύο Ἰσπανοὶ στρατιῶται.....	38
Εὐδαμίδας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ.....	38
Σύμβουλος τις τῶν Παρισίων.....	39
Ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς καὶ ὁ λοχαγὸς Ἀλγερίνος.....	40
Βασίλειος ὁ Μέγας καὶ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς.....	41

Περὶ Εὐπροσηγορίας.

Πλάτων.....	45
Ὁ αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς.....	46
Ὁ Περικλῆς.....	46
Ὁ Στρατάρχης Τουρένος.....	47

Περὶ Θυμοῦ.

Ἀθηνόδωρος ὁ Φιλόσοφος.....	48
-----------------------------	----

σελ.	
Ὁ Γεωργός.....	48

Περὶ Ἐπιεικειας.

Λυκοῦργος ὁ Νομοθέτης.....	49
Ὁ Βασιλεὺς Ἀντίγονος.....	49
Δημήτριος ὁ Πολιορκητής.....	50
Βασιλεὺς τις τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ.....	53
Φριδερίκος ὁ Μέγας καὶ ὁ Λιβελλογράφος.....	54

Περὶ Ἀγαθοεργίας καὶ Γετταιότητος.

Ὁ Λέμβαρχος καὶ ὁ ἄγνωστος.....	57
Ὁ Νεανίας καὶ ὁ κλέπτης.....	63
Ὁ Ἀγρονόμος καὶ ὁ κλέπτης.....	65

Περὶ Εὐγνωμοσύνης.

Πέτρος ὁ Μέγας καὶ ὁ Μεντζικώφ.....	67
Ὁ Πρωσσοὺς Οὐσσάρος καὶ ὁ Αὐστριακὸς Ἀξιωματικός.....	69
Ἡ Μαλδονάτα καὶ ἡ Λέαινα.....	70
Ὁ Ἀνδροκλῆς καὶ ὁ Λέων.....	72

Περὶ Ἀχαριστίας.

Ἀνατολικὸν διήγημα.....	75
Ὁ Μακεδὼν καὶ ὁ εὐεργέτης αὐτοῦ.....	84

Περὶ Φιλανθρωπίας.

Αἰκατερίνη Βασσάν.....	87
------------------------	----

	σελ.
Ὁ πρωρεὺς Βουσάρδος	88
Ὁ γενναῖος χωρικός	90
Οἱ ἐν Περσεπόλει Ἕλληνες	91
Βερενίκη καὶ Πτολεμαῖος	93

Περὶ Ἀκεραιότητος χαρακτῆρος.

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος	93
Κάτων ὁ Νεώτερος	95
Νικόστρατος ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀργείων	96
Ὁ υἱὸς τοῦ Λατούρου	97

Περὶ Δικαιοσύνης.

Ἀριστείδης ὁ Ἀθηναῖος	98
Ὁ Κινέζος ἄρχων	99
Ἀγησίλαος	100
Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας καὶ ὁ Ἀφρικανὸς ἀρχηγός	104
Ὁ Καδῆς καὶ ὁ πλούσιος	103
Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης	104
Ὁ Καλίφης καὶ ὁ Καδῆς	105

Περὶ Τύχης.

Διονύσιος ὁ Β΄	110
Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος	111
Λουδοβίκος ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Σουλτάνος	112
Ὁ Κροῖσος καὶ ὁ Σόλων	112
Ὁ Ἄρασις	114

Ὁ Ἀγαθοκλῆς	σελ. 114
-------------------	-------------

Περὶ Πατριωτισμοῦ.

Ὁ Θρασύβουλος	115
Ἡ Αὐρηλιανὴ παρθένος	117
Ταρκύνιος ὁ Ὑπερήφανος καὶ ὁ Βροῦτος	122

Εὐρίσκονται

Παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις καὶ παρὰ τῷ ἰδίῳ
ἐκδότῃ Μ. Δ. Σακκοῦράφῳ, ὑπαλλήλῳ τῆς
Γεν. Διευθ. τῶν Ταχυδρομείων

Ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος πρὸς χρῆσιν
τῶν παιδῶν μετὰ εἰκονογραφιῶν τοῦ αὐτοῦ
τόμ. 2. δρ. 3,75.

Καλλιγραφία τοῦ αὐτοῦ. » 50.

Τιμᾶται δραχ..... 1.